

هو

۱۲۱

ديوان اشعار

شيخ الاسلام ابونصر احمد جام نامقى

مشتهر به «ژنده پيل»

المجلد

اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتابت و تصنیف کا راز و ثبوت کر لیے موجود ہے اور فرست مکتوب
 اسکی ہر ایک ضمیمہ کو پہلے قارئین کے سامنے پیش کر کے معاشیہ و ملاحظہ سے شائقان
 اصلی حالات کتب کے بخوبی معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے اس کتاب کے
 پیش چھپ میں صفحہ سادہ میں کلیات و ادویہ و مختصر فارسی و تذکرہ شمسہ ۱۱۰۱
 کچھ کتابیں قصص نظم و نثر و غیرہ مروج کر کے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہے اس
 فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

کلیات ادویہ و قصائد فارسی

دیوان بیدل غزلیں بیہ نقوی

۳۔ عناصر بیدل -

۳۔ رقیات بیدل

۴۔ نکات بیدل بیخبر طبع شکر فاریک

خیال مرزا عبدالقادر بیدل مخلف

دیوان بیدل فقہ نقل از نسخہ قلمی

محررہ ولایت

کلیات سعدی شیرازی حسین بیہ نقوی

ذیل میں - ۱۔ دیباچہ کلیات مکریم پاشا

۲۔ گلستان - ۳۔ بوستان - ۴۔ قصائد

عربیہ و فارسیہ مرالی و ترجمات - ۵۔ طبیعت

بدائع و خواہم و غزلیات قدیم و مقطعات

و صاحبان و مشنویات و قطعات و اعجاز

و مفردات مصنفہ سعدی شیرازی

کلیات عزیزین - محمد عبدالرزاق

۱۔ سیرت جبریل

۲۔ اسرار غریب حضرت مصطفیٰ

۳۔ شرح مسدوطین - ۴۔ قصائد غریبہ

۵۔ شہادت اسلام - ۶۔ دیوان مصنف

۷۔ شہادت صیقلی - ۸۔ شہادت

۹۔ شہادت خراپات - ۱۰۔ شہادت

۱۱۔ شہادت العاشقین مصنفہ شاعر عظیم

۱۲۔ حیرت مشیح محمد علی عزیزین

کلیات خاقانی حسین بیہ نقوی

فارسی و غزلیات رباعیات کاوما ذخیرہ

ہر ایک کلیات میں جمعیت کرنا تھا کلیات

جو اس مطبع میں پیش ہو کر حل معانی

اشعار عربی کے دو جلد میں چھپا ہے -

کلیات مرزا بیدل حسین بیہ نقوی

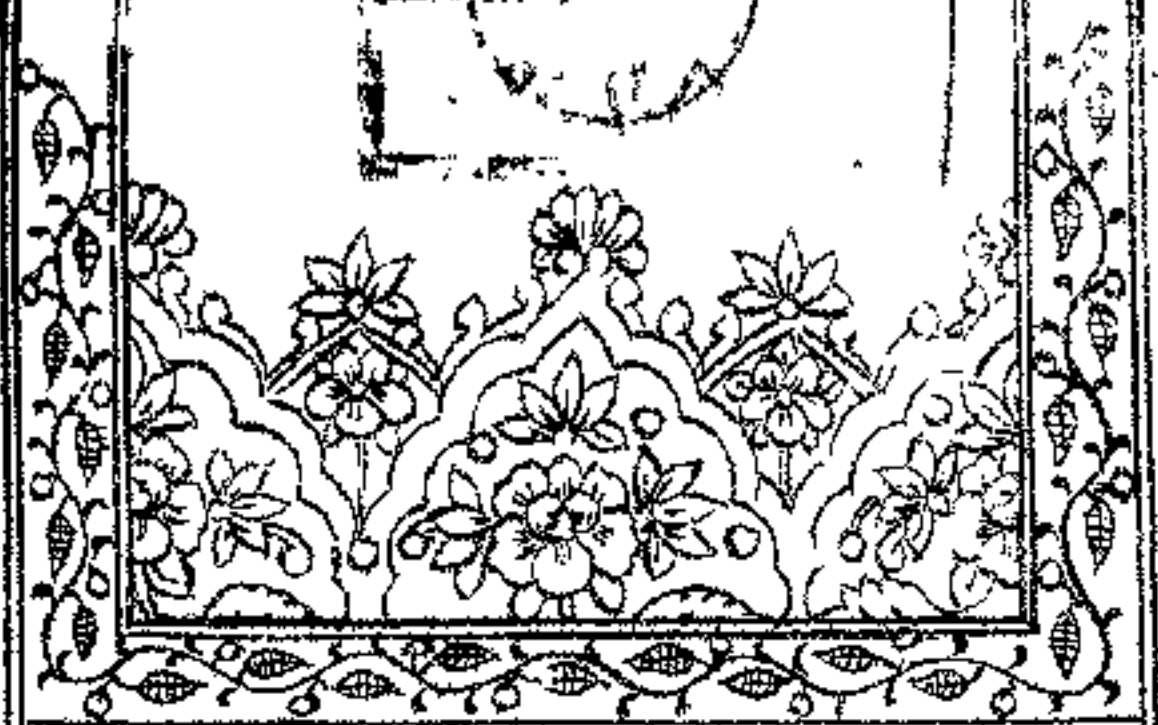
مؤلف: کافضل خلاصه زواید
بنام خداوند تعالی

جام جهان بین معارف ربانی از کتبه و تشریح و تصحیح و تفسیر
کلام امامان و جمیع کتب مشتمل بر کلیه اصول و فروع

زیوان خضر احمد جام زندین

که مقتدر امی اهل طریقت و پیشوای ارباب برقیقت
بودند کیفیت تشریح شیخ ابو نصر بن ابوالحسن است

کتابخانه مطبعه فخریه کتبه و تشریح و تصحیح و تفسیر
مطبعه فخریه کتبه و تشریح و تصحیح و تفسیر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نویس شده آشکار کرده بشیر نام ما	ساقی سرست یار آمده در جام ما
قید طبیعت شده پنجه دام ما	بیل لایه تویم از چین کسب بر ما
در حرم کبریاست روضه اکرام ما	مانه درین آشیان مسکن خود کرده ام
کاش می ترقتد پرده اتام ما	ماز خودی مانده ام در حق اتحاب

بست جمال حمدی بر رخ احمد عیان
 بر تو همه ظاهرست سنت احکام ما

بعشق کرده مصور بلوغ عارض ما	جمال لم یزالی نقش بند گلک قضا
ولیک بهره ندارد و دیده اعما	پرزخچه در نظر آید جمال ماست درو
بیانست صورت ما در وجود این شای	کجاست چشم خدا بین کرده پلاندید

<p>اگر نہا ناست، جانش زویدہ کوران شہوانِ حدت و ہست در بر فرات گئی بصورتِ مجنون گاہ چون لیلی</p>	<p>جمالِ پیرا و ہست چشم ما پیدا بہر صفت کہ نو وار سیکند صفت گئی بصورتِ وامق و نگاہ چون غدا</p>
<p>شعار احمد دیوانہ ہست جرمِ پلاس لباس باوشدان نیست بجز کراہ و قبا</p>	
<p>لیل از گل تو مجو عمد و قاداری را دل بہر جا کہ دست یار و قادر بخواد ہرگز از شاہد کز ویدہ نیابند و قبا شمع بر مجلسِ نور اکین شاہ شنگ</p>	<p>ز انکہ بدست و قاشاہد بازاری را انکہ از سر و یاری و دلہاری را شاہد شورخ سزاوار نشد یاری را از دل فروش شو بصورت بازاری را</p>
<p>احمد از شاہد ہے مہر و قبا کے مطلب لیل از گل تو مجو عمد و قاداری را</p>	
<p>شاہد اپیشہ کن عادت خود را ایدل از شاہد ہر ویدہ مجو عمد و قبا غزہ حسن مشومہر و قبا پیدا کن شہرہ شہر شو مجلس ہر کس شتاب</p>	<p>ز انکہ در ماہان ہو و طاعت سودانی را کہ و قبا سے ہو و شاہد ہر جا سے را کہ شاہد تیرہ چشم ہر دل سے را باسکے باش و لیرین تو شہدانی را</p>
<p>احمد از دلبر ہے مہر و قبا کے مطلب کہ کس از کور نے خواہد بینا سے را</p>	

پہلے خدا میں ندید غیر جمال خدا نیست جمال خدا از نظر ما جدا	پہلے خدا میں ندید غیر جمال خدا نیست جمال خدا از نظر ما جدا
سورت زیبای او در نظر چشم است در نظر اہل حق بہت یکے بگرد ما	سورت زیبای او در نظر چشم است در نظر اہل حق بہت یکے بگرد ما

ناظر حق بین ما زیدہ احوال نہاشت
دیدہ احمد یافت ذرہ از ان تو تیا

تو مرا جان و روانی چکنم جان روان تو مرا ایہ جانی چکنم سو در زبان ما	تو مرا جان و روانی چکنم جان روان تو مرا ایہ جانی چکنم سو در زبان ما
چون سن از خلق یدم زہمہ خلق رسیدم نہ یسا نم نہ نما نم چکنم کون و مکان ما	چون سن از خلق یدم زہمہ خلق رسیدم نہ یسا نم نہ نما نم چکنم کون و مکان ما
ز خودی چونکہ بر شرم ز می عشق تو شرم چون ہمہ خویش شدہ شرم چکنم جملہ جہان ما	ز خودی چونکہ بر شرم ز می عشق تو شرم چون ہمہ خویش شدہ شرم چکنم جملہ جہان ما
بگیمہ سنج کبا ہم بگیمہ چنگ و رہا ہم بگیمہ خرم شرا ہم چکنم و روز بان ما	بگیمہ سنج کبا ہم بگیمہ چنگ و رہا ہم بگیمہ خرم شرا ہم چکنم و روز بان ما
انرازل است استہم از ہمہ قید کستم بجدا صید شدہ شرم چکنم تیر و کمان ما	انرازل است استہم از ہمہ قید کستم بجدا صید شدہ شرم چکنم تیر و کمان ما
چون از خویش گشتیم ہمکے خوش گشتیم چو دل از جملہ شو شرم چکنم شرح و بیان ما	چون از خویش گشتیم ہمکے خوش گشتیم چو دل از جملہ شو شرم چکنم شرح و بیان ما

احمد از خویش بر آمد بسر عشق در آمد
چون درین کار گرا آمد چکنم اسن و اما ترا

ابے تولے در بحر وحدت آشنا آشنائے چون نلئے آشنا	ابے تولے در بحر وحدت آشنا آشنائے چون نلئے آشنا
در تعدد این ہمہ اوصاف بین نیست کثرت ذوات پاک حق بریا	در تعدد این ہمہ اوصاف بین نیست کثرت ذوات پاک حق بریا
چون جملہ عالم ذوات اوست ذوات پاک اوست اندر کل جا	چون جملہ عالم ذوات اوست ذوات پاک اوست اندر کل جا

هست توحیدش بہر ذرہ عیان
 ذات خودار و معیب نیک بین
 ہر کہ اندر بحر معنی غرق شد
 پردہ را بردار بانے رخ نما
 کے بود کین واسطہ از من روا
 نیست جز وہیم اندر ذات او
 ہر چہ بینی جمال دوست بین
 در جمال خوب رویان ہر دے
 اسے کہ در اسرار غیب مطلق
 بچو بلیل ہر زمان بخود شد
 از صفات تست عالم آشکار
 نیست در آئینہ غیبی ہوشیار
 اینک اینک بحر غم بشتاب زود
 کرسرت نماید ازین محنت برو
 بچ این محنت ندارد مرھے
 صد ہزاران عاشقان چہ دہن
 طالبان بردار آویزان از شوق

در بجا روموج در ارض و سما
 باہر موجود پاک از ہر سزا
 اوز صورتہا بداند ماجسرا
 چند باشی در رواے کسرا
 کے بود تا بر تقداز سن روا
 ذات او پاکست و وصف ناسرا
 زانکہ خورشیدت نباشد بے ضیا
 آشکارا و پیدام ذات حسرا
 نکتہ توحید مے گوئے بما
 مینرے در روضتہ وحدت نوا
 روے تو آئینہ گیتے منسا
 مے نماید لیک مقدار صفا
 اینک اینک آتش محنت و بلا
 در سرے غمہاے ما دارے بیبا
 در داین عشقت وایم لا دوا
 بچو ہمدان در نہفت بویبا
 عاشقان در نار سوزان از بلا

<p>و اصلاحش ہر دسے اندر عرض چاہتا اور تباہ غور شیدر خوش دست و پاسے میزے دریا بگر ہر کہ او کلمے ز وحدت یافتست گرد پاسے اہل وحدت درویش پارہ آرزند و اہل نظر</p>	<p>صدا و قائلش ہر دسے اندر بلا او بقائے یافتہ اندر بخت در محیط معرفت یک دم در آ تھا کہ پائش تو تیا سے چشم ما تھے کند اہل بصیرت تو تیا ساکنان عرش را باشد عبا</p>
---	--

احمد علی را بر لباس خود مبین

آندہ بر صورت انسان خدا

<p>چہ افتاد آن رفیق بیوفار نے آید ہمیش در حد گاہ کے باشند کزین سنگین بے بہر نہ دست آویزے پاسے کزیرت نہ باشد دروے کہ گاہ ہے از قدر سن اندر عجب را در ہر لحظہ کریم چہ کہ گرد و بدر گاہ بزمش پاسے ہم نے آید از ان یار چہ افتاد آن رفیق بیوفار</p>	<p>کہ نفرستد سلام خشک مار گر رہ کم شد دست باو صبار پاسے آورد بہر خدا را مخل سے کند جو رجسار نواز و از کرم این مینوار گر یاد آورد این آشنا کہ وقتے یاد آرد این گدا را نہ ہے حالے کہ آید پیش مار از احمد یاد مار در بیچکا ہے</p>
--	--

<p>ملس نہای ہی ضم آئینہ جمال ما ہست کمال ذات او پاک ز لوت منتہما کردہ جہوش کے رسد گرد سرچہ قدم باز عراق از دی آبجیات خورہ ایم غنچہ باغ و مہتمم پر وہ نمی دریم زانکہ گاہ بسج کبریا گاہ پر کنگر کا صفا</p>	<p>نقش و نگار روئے او صورت بمیشال ما عقل رکبیک کے رسد و صفت کمال ما پاک ز لوت عنصری حضرتش و اجلال ما ہست چشمہ ابد عین بقا زلال ما زاب قدم چو خست پرورش زلال ما طائر ما ہی پرو باز پر و بال ما</p>
<p>گاہ شہدیم خرقہ پوش گاہ شہدیم چرم پوش گاہ بقدر درخشاں بو لعل بست حال ما</p>	
<p>یارب چہ جاست رخ سیمبران را شایستہ ہر ویدہ نباشد رخ دلیر لے زاہد مغرور شہج و بطاعت مایم ورہ عشق خرابی و خرابات از دردن شعیفہ آگاہ کسے نیست این خیران از من آشفنہ چہ خواهند</p>	<p>کز پای در آرنڈیک کھنڈہ سران را کز نور کجا بہرہ یو دے بصران را تا چند کنی طعنہ تو صاحب نظران را جز این ہنری نیست و گریے نظران را کز ستر محبت چہ خبر بے خبران را خود را نشناشد بلاست و گران را</p>
<p>احمد ز نظر باز نیاید بملامت کز طعنہ کجا تنگ بود و سیران را</p>	
<p>اگر خود را نمسایم آشکارا</p>	<p>ببینیں بیٹے جمال کبریا</p>

شجر در نطق آمد از زبانم	بگفت ای انا الله اشکارا
بوی چون نمودم تاب خود را	از این پر تو بگفت آنست ما را
نظر کن بر رخ خوبان سراسر	که نادریابی اسرار خدا را
ز دریا شمس بادریاست از ما	شون غافل دست دریاب ما را
بهر فزه نمود ای چند ایت	عیان بگلر جمال خود نما را

نگرا احمد بلوچ عارض دوست
بچشم حق بین سر خدا را

اسرار غیب ووش نمودار شد مرا	بهر رمز عشق جمله پدیدار شد مرا
گنجی که بود در تن غیب آشکار	آینه جمال رخ یار شد مرا
در نهان که در تنگ دریای عشق بود	اکنون در فیض و دریا اظهار شد مرا
هر صورتیکه در نظرم گشت آشکار	در هر طلسم گنج نمودار شد مرا
حسن خدای آنکه نهان بود در تن	تا که پدید از رخ و لدار شد مرا
انوار حسن و دست به زره ظاہر است	لیکن عیان بجلقه زنار شد مرا

میخواست چندی که کند بر عشق فاش
اما دلیل شرع نگهدار شد مرا

تعبیه ایست بواجب پنجه وجود ما	طائر قدس سیکند ز حمت تار پرود ما
منظر جان عاشقان هست چو کعبه صفا	زانست بر کعبه خوب تو هر چه هستی و جود ما

از کز آن در وقت از حضرت در وقت	از کز آن در وقت از حضرت در وقت
از کز آن در وقت از حضرت در وقت	از کز آن در وقت از حضرت در وقت

پند و نصیحتی است از آنکه	
پند و نصیحتی است از آنکه	

ما خدایم و خدا را رشنا	ما خدایم و خدا را رشنا
آمده و کسرت به نام این پرده	آمده و کسرت به نام این پرده
بایدت از جور کون میریزد	بایدت از جور کون میریزد
تا خدای نیک بین در خوشی	تا خدای نیک بین در خوشی
گاه چون بسوی شوم بر کوه	گاه چون بسوی شوم بر کوه
گاه بر شکل و گریه پیدا شوم	گاه بر شکل و گریه پیدا شوم
گاه تیغ کین ز من چون زود	گاه تیغ کین ز من چون زود
من بدم، ستم باشم بیکه	من بدم، ستم باشم بیکه

احمدی در چشم ظاهر دیده است	احمدی در چشم ظاهر دیده است
بر جمال و بسیران نور است	بر جمال و بسیران نور است

ای جهان صورت پاک خدا	ای جهان صورت پاک خدا
هر که چشم بند جمال پاک تو	هر که چشم بند جمال پاک تو
بهر صورت بر شکستگن تو پیش	بهر صورت بر شکستگن تو پیش
نیست این معنی ز تصویرها	نیست این معنی ز تصویرها
راست است ستم که ستم بند خدا	راست است ستم که ستم بند خدا
چند باشد در درگاه کبریا	چند باشد در درگاه کبریا

<p>پروہ برائے کن جمال خود تما وین حدیث خود بگو با اشیا این سخن دانند کس کو آشنا</p>	<p>عاشقانت بر بسرف در اقطا درنگ دریای وحدت غوطه زن مازوریانم و دریا ہم زماست</p>
<p>شتم در کسوت آدم ہویدا که ظاہر گشته ام در جملہ اشیا کہ گوہر آشنا شد مرد بینا ز تاب من شدہ خورشید سیما نمودار بست آن از عین دریا کنم ہرزہ را خورشید آسما چہ دین مومن و چہ راہ ترا گہی بر صورت و امتق و غدیرا گہی ظاہر شدم بر شکل حقا گہی چون کوہ گشتم گاہ صحرا چہ در اسما و چہ در جملہ اشیا نہ بیند راست یکتا مرد بینا</p>	<p>شتم در جملہ موجودات پیدا شتم خبر من مگر کس نیست موجود مرا عارن محقق تر شہ ناسد ہر آن ذرد کہ در کون و مسکا شتم دریا و ہر موجی کہ بینے شتم خورشید تابانم کہ ہر صبح بر نزد من چہ کفرست و چہ ایمان گہی بر صورت آدم پدیدم گہی بر صورت مجنون و لیلی گہی دریا شدم آبی نمودم نمودارم بر شکلی کہ بینے نہ کج بینے دو بیند مرد احوال</p>
<p>چو احمد در ہمہ موجود یک دید سیکے بین شد بفضل حق تعالی</p>	

<p>ای آن چون تو صورت معنی نما در دو جهان نیست که جهان آن پس گر چو معیت بذات هست بهر ذره اهل بصیرت نظر بر چه معنی فکند روی حقیقت نما و اسطر را در کس من تو عشاق را آینه توحید صفت آینه اهورا راست در نه انسان نیک بدین نوات احوال معنی نما</p>	<p>روی لب میگون تو باوه مستی خزا نیک بین در جهان صورت آن خود نما خاص تجلی حق است بروی شما نیست برای طلب صورت معنی خط اندر خور و برنگن بدیع تلبیس روی تو شتاق را پر تو نور خدا صورت و معنی نما نیست بجز نوات معنی صورت بدین در صفت این روا</p>
--	--

بست تجلی او بر صفت احمد
 صورت احمد نگر در متق کس بریا

<p>ای تویی گوهر بجز کس بریا آشنایت غرق در دریای دور اخی همه پیدا و پنهان کس همه بر که اگر از روز عشق شد شبانی تو هر نفس از عشق ز تو و صفت این را در و صفت</p>	<p>صبح سان بر بار می آید چرا عاشقانت جتنا در بر بلا از همه پیدا و پنهان جمله جا او بود در بحر وحدت آشنا بر زمان چه سپیده اندر بویا گر صفت این کجا او را در با</p>
<p>احمد نگر در صفت کس بریا</p>	<p>لیک پنهان در لباس کس بریا</p>

<p>قصودت منصوره من ظهور حقیقتی را تماشا گوید بر شعوریت جمال پاک بود تو مونس او در صورت تماشاگر تجار اگر ممکن نیست تیرت بجای رب الهی که چون دست که بر آید از پنداری بود معرفت بر سنگش از بوی</p>	<p>سینه منور می بلان کمال است یکی در عارفان کسین آن می برابر ظهور عشق او اگر در اسرار همایون ربانی تو در کعبه در شعوریت بال رفیعیت زینت کمالی کردی خوبان نامیرت منور شدی بر شعوریت</p>
--	---

بانه تمام شعوریت بر کعبه کمال
 هر دو در کعبه کمالی در شعوریت

<p>که در صورت نوان در کعبه کمال که تو ای منور شعوریت جان حسرت که از در شعوریت تو کم به پنداری حسان حاصل شدی نگار از شعوریت</p>	<p>که در صورت نوان در کعبه کمال که تو ای منور شعوریت جان حسرت که از در شعوریت تو کم به پنداری حسان حاصل شدی نگار از شعوریت</p>
---	---

تو نقش احمدی یکبار از لوح شعوریت
 در شعوریت نوان در کعبه کمال

<p>مردی کوی صراحت است از ما چه یکبار نمودار است از ما در کعبه نوان از شعوریت ما</p>	<p>مردی کوی صراحت است از ما چه یکبار نمودار است از ما در کعبه نوان از شعوریت ما</p>
---	---

که در هر گوش اخباریست از ما	چه حاجت فاش کردن سر بر روی
که در هر گوش چه وار نیست از ما فروزان هر طرف نار نیست از ما	گن سرانالین فاش بر دم اگر مردانه در آورین کار
اگر احمدی کند سحر را فاش نگر ای خورده گو یار نیست از ما	
شمر در کسوت آدم تو پیدا شمر چه سینه شمشیر سپید بگو شمشیر خود شنیدم خود بخند کسی بر شکل آدم نگاه حوا کسی از حسن خود شمر چو لیلی	شمر در کل سر زده است پید بینه هر زان که در سینه است شمر در سینه شمشیر سپید بهر رشت نمودم فرات خود کسی از عشق خود مجنون شمر
توفات احمدی را ذات خود زواتش آمده این جمله اشیا	
که نیست دیده شفق حولی و ن که از خرابه بسیار بنس گنج مدون که در جاو بسیار بند در مکنون را عاب سگ چه محتریت بگریمون که نقش صورت لیلی است چشم مجنون را	بجاست چشم که بنید جمال بیچون را خدا نواز دل حیا رگان شسته بخواه در چشم حول کترین مجوی معنی راست چه غیب اهل صفار از طعنه جاہل جمال دوست بهر جا که هست جلو و نا

هر آنچه در نظر آید جمال حق دانم	که خاطرم نگذار و طریق سخن را
<p>ز چشم احمد دیوانه چشم با جا نیست که چشمهای روانست آب حیوان را</p>	

دلبر اندر در ربانی خوشی آید مرا	عیش و شادمانی خوشی آید مرا
گرچه اندر ملک سنی با شاه سلطانم	بر دست لیکن گزافی خوشی آید مرا
باو شاه هم آید و در کسوت انسان بپوشد	این لباس باو شانی خوشی آید مرا
هر زمان بر شکل او یکا انگار آید شوم	هر زمان خود شانی خوشی آید مرا
ذات آمدن صیقل جزو کس اندر دنیا	لاجرم هر دم خدای خوشی آید مرا
صورتهم با قطره از بحر سینه نداد است	با چنین بجز آشنای خوشی آید مرا
مالک ملک بودم نمودن اندر جزو کل	و ایما این خود شانی خوشی آید مرا
بست بر صورتش ز پدید آمدن لطیفه	زان سر این جان فغانی خوشی آید مرا

احمدی را از نظر بازی کشاور کار با	زان همیشه پارسانی خوشی آید مرا
-----------------------------------	--------------------------------

پیش رویست پارسانی خوشی آید مرا	ز سر زلفت ربانی خوشی آید مرا
چون مرا با تو وصال هستم می آید پدید	صورت تا از تو جدائی خوشی آید مرا
خانه من زانیم با انانقش عشق آید	اندرین رو که خدای خوشی آید مرا
آرزو دارم که باشم بر دست حیوان گدا	زین گزافی باو شانی خوشی آید مرا

دو پیکران گویند از احوال خود بارند	راست گویم ترا ز خانی خوش بمانی ای پیرا
چند گوئی با کمال عشق و ارادت	مهر و راهی خود ستانی خوش بمانی ای پیرا

بودستان گویند اندر عشق کوشی ای احمد	این چنین ز پدربانی خوش بمانی ای پیرا
-------------------------------------	--------------------------------------

ای صدر دیوان ای ساری شمع جمع جمعی	خورشید تخت سلطنت همیشه تخت کبریا
نکته و بسین نام تو انا فتننا کلام تو	اجرام کسیرام تو از آفرینش بسیار
جنت سرای پر تو ز عنوان مانع از تو	ای ز گل خسار تو فروس علی رضا
شکر فلک بهر که تو نور ملک در کوه تو	بلبل و صفت حق تو نعمت جانت در
نگو گوهر عالم صدق تو ز سپهر ناخلف	بر اندیا داری شرف چند آنکه بر سر کعبیا
تخت فلک تاجت قمر مهرت علم خوراک	فوت قمرین بارت خضر و سقوت قدرت قمرینیا
ای تلخ بخش سرور این آخام پیران	بسته تویی صاحبقران سوزین نیاباد
احکام تو جلالتین جان بجز روح الان	وی رحمت العالمین هستی مایم انبیا
انچه ترا خیل سپهر بر خورگی تو کوه سپهر	طایق سپهرت بارگاه عشق مجیدت مشکا
بر تر ز پیش و اخترقی بهتر ز ما و پیشتر	بر و عویس پیغمبری آمد ترا از هوکوا
هر دم هزاران آفرین بر جا از جان آفرین	بید و پایان آفرین بر ساکت از خدا
ای خورشید کرم از رو صبر بیرون قدم	تا از رخت جوان صدم گیرد به عالم انبیا
دختر گمانرا شاد کن ما ز غم آزاد کن	از عاشقانت یا دکن بخرام در کوی فنا

کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

<p>مقتدر و نورانی است نور عالم و نور غیب رؤیت و انوریت از شوق رویت درین کج حضرت جگر جرم اقبال جاو ماتولی پشت پناه ماتولی</p>	<p>از عالم پاک است کلام عالم اتالی خلق از کس است با کسویت مشکین پیران امده بم عدو خواهد</p>
---	--

چون احمد جاسی نمان بار دکنه بکرت
از حق بخواد ای کامران جرم دکنه بکرت

<p>ای امام اندا ولی حسدا او امام یقین است الحق است او بذات حق قائم او بذات واجب لعظمت او منزه از کفر شرک بود اوست کامل ظهور است بدو اوست گنج حقیقت اظهار او بحق ظاهر است از و ظاهر</p>	<p>او هدایت و هدیه ای با وی و مهدی است راه نما در مکان و زمان هر دو سرا دانش آید برمی ز شرک و ریا او منزه از مرگ و قهر و وبا اوست برحق بحق شده پیدا اوست لالی ولی زمین و سما ظاهر و باطنش شده کیت</p>
---	--

او بحق جواد و است سبب است
او بحق قائم است بذات صفات

<p>او کج با اول است و هم آشنه</p>	<p>او بذات اول است بل حسنه</p>
<p>ذات او است تمیز همه کس از یعنی گرفتند بد آدم سجد با و اجیت بر ملکوت منظر نوراوست آدم هم هم از و شد رموز عالم ملک شیر مردان امام منظر کفر گریه و سگی طفیل او عالم هم از ریافت نوح کشته را گریه و سگی او بر نوح گریه و سگی طفیل را باوی از سگی شاد رموز این رموز بر هر ملک و زین سگی و ولی ترقه شد و پدید در عالم زو بشد هم فقر نسان را بسکنه اناس مرسته</p>	<p>بیش هست بد و اصل نما پاک آمد بد وصال بقا زانکه بر نوراوست نور خدا کو بدانت بر همه اسما هم از و شد ظهور این اشیا دین از و شد ز کفر و شرک حیا آدم و آدمی شده زجا کرد طوفان بر اسی او عدا نوح کے رسته از بلا بلا کے شده او ز وقت نادر با از سگی شد ظهور حق صفت باب عامت شو بر ز صرا غیر فقر است فقرا و احرا شاه مرزانت سرور فقرا که بر من فقیر و گدا</p>
<p>در دین سبب انقاس منظر است</p>	<p>روسی بنا که روی است در آ</p>

اور در اول بار در او با نوری نورانی

آنگونه چو در دریا در آنگونه چو دریا

گرچه نورانی است تو سر مشرق است
سکه رسیده سے درین مقام چو نما

<p>گو گفتند بر سبب علی مرتضیٰ حق بدان و حق بین از خود سما ذات ما خود را نمودہ ذوات ما گرچه در بے ذوات یعنی زہما ذوات ما خود را نمودہ ذوات ما گشتم انقدر روز سعادت مرتضیٰ شد سر فرما نما در تعدد آمد این اسما خدا من بسوسے حیدر آرام التجا</p>	<p>گفتند حق گوش کن از من از روز و ہو مسکم بالیقین شعرا قرب و است از بحر حق آشنای بجز وحدت گر شوی ذوات ما آمد ظهور ذوات حق تو روز فقر مخزی گوش کن مرتضیٰ آمد در در پر سے بالیقین بگذارت آمد ہر دو کون بر کسی گرانجا سے میکند</p>
---	---

آمدی احمد نشان ذوات حق
ذات حق را بین تو اینجا سے روا

<p>بشنو کہ موج دریاست دریا و موج بشناسے دیدہ بنگر انوار حق</p>	<p>بنگر کہ قطره آمد بحر محیط جو یا بایم نور مشرق ازیر تو حقیقت</p>
--	--

گر پروه واکشایم بر سو فتاده بینی	بر طور طور وحدت مانند خرموسک
از تابشِ جام بر سنگ هر گز در	گر ذره نسیایم از پر تو سبک
در عالم حقیقت گردیده واکشای	هر ذره آفتاب است هر قطره است بریا

ای طالبِ معانی احمد احمد بدانی
 حرفت در میان این سداشکارا

شاید لایهت مانده زیر حجاب	گر یکشاید نقاب ذره بود آفتاب
عقل بحیرت در و کانه خدای بود	دیده بعبرت بدینیت عجائب نقاب
آب شده عقل کل از نظر مستیش	دید چون این حال آفتاب است عجز یاب
با لقب نجیب عشق گشت مراد ابر	ورنه کجا منکر را در راه اعراب
سازش تا بان در مطلع خورشید عشق	گوشه چشمان او منظر خورشید تاب
نقش و سیمای او غیب حیرت ابر بهار	نطق که زبانه او کاشف ام الکتاب
مطلع انوار غیب فزون اسرار عشق	نبیع آثار حق معجز اهل ثواب
حائز احکام این مظهر اسرار غیب	ما شرف شکل کشا سائر نور حجاب
ماه جمالش کمال نوره اختران	مهر کمالش سیرتاب و راه تاب
از دم معنی نفس مرده بسی زنده کن	هر سخن کو بگفت گشت زحق سبها
در هر روان دین مرشد راه یقین	قطب مان زمین طیار اهل عقاب
شیخ شریف زمان احمد قطب مان	بنده او دانش بیان سرور علی حجاب

هم نقبش پریم پوش هم صفقتن چو کوش	در سخنش عقل مایافته بس قتیاب
قبله اقبال او بلجا اهل صفا	کعب اکرام او ماسن اهل عذاب
در نظرش هر دو کون ذره بود فی لشل	در کف دریای او قطره بود ذره حباب
تخته اسرار غیب خوانده بدرس نزل	پیر جهانگیرین آمده از حق خطاب
ای نظرت آفتاب ذره نکود بتاب	وی نفسست بحر عشق مدح چگوید حباب
و صف رخت و اضحی سن چه سرایم ^{صفعت}	مدح تو گفته خدا من چه کتم اضطراب

در کف لطف تو برده چو چشم در پناه

از کرش در پذیر روی از و بر متاب

چند توان بوهان در نقاب	پروه بر انداز بر آرز حجاب
پروه کونین بر مشکین ز پیش	خوش بین صورت خوبی ز نقاب
پرتو انوار سبجی مگر	ای رخ نا دیده زمانی ستاب
شاید مگر رنگ در آینه بین	ای رخ تو شاهد آینه تاب
کحل یقین چشم چو روشن کند	پیش تو هر ذره بود آفتاب
و حدت او در ترق کثرت	در همه عین خطا و ثواب

احمد ازین خرقه برون آئی زانکه

چند توان بود زیر نقاب

مگر ترا حاصل شود یک ذره تاب	تو درون سایه بینی آفتاب
-----------------------------	-------------------------

<p>حاصل آید مژگانین فحیاب سایہ را بنگر کہ شد خورشید تاب قرہہ را سے عین و از وی رخ بنا قرہہ با یئنی زہر سودر شتاب</p>	<p>گر شوی تو محرم اسرار غیب سایہ بے خورشید تابان کے کشو نور خورشید کے تو در ہر ذرہ گر برون آید خور از تار یک میخ</p>
<p>احمدی را بنگرے مست و خراب گر کشاید بار را از رخ نقاب</p>	
<p>زان خمار اندر خمارم روز و شب درد و نوش و در و خوارم روز و شب جان پیازم سر شخارم روز و شب خوشی را بر دار و دارم روز و شب زان بہر سودر نظارم روز و شب دانش را چون گزارم روز و شب من ز عشقش پیوارم روز و شب در ہواش انتظارم روز و شب وست بستہ بندہ وارم روز و شب نظرہ ہای خون بیارم روز و شب بر جہا سے شہرا یم روز و شب</p>	<p>مست جام شوق یارم روز و شب چون نصیب من سے صافی نشد گر بسیار تیغ خونی بر سرم گر خورم از جام عشقش جبرے ہر چہ سے بنیم جمال روی دوست سوز جیب عشق او چون بر شم روز و شب ہستند جو سے بقرار تا شبی دیدم جمال روی او تا گر روز سے بگوید کاسے فلان در ہوا سے عشق او چون تیرہ میخ تا گداسے سے کنم بردار شش</p>

<p>زبان همیشه زار زارم روز و شب غرق او اندر کنارم روز و شب</p>	<p>اشک خونین سے چکد اتر دیدہ ام جاسے وارم عجب زبان آشنا</p>
<p>آتش عشق چنان اس سر و خست گاہ نورم گاہ نارم روز و شب</p>	
<p>پر لباس ما ہویدا جملہ اوست والہ و مجنون و شیدا جملہ اوست خونہمان و آشکارا جملہ اوست آدم و حوا ہمانا جملہ اوست در جمعیت با ہم اشیا جملہ اوست سوجھا و ریبا و وزیا جملہ اوست در زبان جملہ گو یا جملہ اوست خونکو نگر کہ با یا جملہ اوست پس نکو نگر کہ یکتا جملہ اوست اندرین کسوت ہویدا جملہ اوست کر وہ سپید باہر سیا جملہ اوست لیکے موسے کے پیر ضیا جملہ اوست کر وہ سپید الیکے پیدا جملہ اوست</p>	<p>آن خداوندی کہ پیدا جملہ اوست صورت دیوانہ را مجنون بین آشکارا شد بہر نقش بدیع صورت آدم جمال خویش بین با ہمہ اشیا ی آزادی عزیز ذرتہ ذرات جملہ کائنات کس چہ گوید سر تو حید خدا سے نخن اقرب گفت افلا بصر و ن و عدت اندر کثرت آمد چون پند کسوت کون و مکان ہر جہت بر رخ خوبان جمال خود میان گرد موسے را کلیم خویش تن ہر یکے در صورت دیگر پیدا</p>

و اور یہاں سے پروردگار کے ذریعہ ان	کو چھپنے کو سب ذریعہ جلا کر اوتار
------------------------------------	-----------------------------------

محمد زکریا سے اور سب کو اور سب کو
 نرا کلام اور سب کو اور سب کو اور سب کو

<p>خاک پائے چشمہ آب حیات عقد زلف تو مثل مشکلات قوت تو مقصود ہر کائنات پر تو نوریت نچو حسب قوت طہیت ذاتتہ یا مع صفات راحت و خستگان رمز نکات لمحہ مع اللہ نکتہ از وادوات گوہ از حسیلم تو داغم باشبات چاشنی فیض تو در ہر نبات نرا کلام و نکتہ ہست اندر ہر نبات آریہ یہ ایتمہ نکل و غرات نور و سحر نگون غزوات ہوا سے در ہر نبات و در نبات بار سول اشہار انعم مصیبات</p>	<p>اسی شب گیسوی تو روز نجات کردہ اہت تو تیا سے چشم دل لفظ شیرین تو راح روح روح قوت پاکت مطلع نور خدا سے در سرای کن وجودت خواہد باش شربت تشذوان انوال تو وہو مع کسیرے از اسرار با باو از شہر تو داغم ہے قرار شکر طہیت نشت ہے در ہر نبات عقل از ورک کمالت منتظر ازو یا سپا چشمہ اخلاق تو خاق کسیرے میں تو بشکافت لجا یہ سب بارگانہ خاک و درت اشہار اللہ شیرین ہر حسرت</p>
--	--

	<p>احمد دیوانہ را سوزا سے قسمت اسے شب گیدے کو روز نجات</p>	
<p>نور قدسی تافتہ در جیبہ پیشین نیست زان آنکه خفا فیہ سن وحی برہم ایلین نیست معنی و صورت مگر در خرقہ پیشین نیست بندہ نہیں اسلام و شوارہ میں نیست معنی ... او گو و اندر چہا و رویدہ خرقہ میں نیست</p>		<p>برود عالم اندرون خرقہ پیر میں نیست ورازل اندر گم تجر عشقش کردہ اند از پلاس و حرم مارا سینہ و گبر بند عشق بازی جانگدازی زندگی میں نیست معنی و صورت ہی ظہیم بلوغ کائنات تا چہ بازہا ہی آرد برون آشاہن</p>
	<p>احمد از اسرار انسان سحر سالہا می بگوید چون گویم کاین ہمہ آئین نیست</p>	
<p>ذات تو موجود در جملہ صفات نیست ہرگز بے صفات پیچہ ذات اہل معنی راست ظاہر از ہر نکات بر کوزہ و شکار این ذرات زانکہ مشہور دست در سبب است تا شاہ را سن تو ہر شہنشاہ</p>		<p>اسے ہر صفہ و کل کائنات نیست ذرات ہر صفات در جملہ آندہ و صورت آدم پدید گردد اسنے پیشہ ادراک کار در عین اشیا حقیقت ماہیان اندیز میں سبب ہمہ ذرات فکر</p>
<p>ذات تو موجود در جملہ صفات</p>		<p>در حقیقت حق احمد جامی</p>

<p>چکنم بخت محبت نام نم نیست</p>	<p>ماو بی مهر مسر با نم نیست</p>
<p>شرح غم قابل یا نم نیست درد سندی چو در جهان نم نیست چون توانگر چون توانم نیست طاقت صبر در روانم نیست غلزم شوق را گرانم نیست از شما شفقت بجانم نیست با که بود است در زمانم نیست هیچ رنجی ز دوستانم نیست هرگز از بخت این گمانم نیست در زمین دور آسمانم نیست چونکه از چنگ غم آمانم نیست</p>	<p>خواستم درد خود بشنوم و هم در دودل بر که گویم ای یاران خلق گویند صبر کن و در روز صبر از روی خوب نتوان کرد کشتی صبر غرق گشته هنوز دوستان کار من حد بگذشت در جهان هیچ کس نبود و فنا جان من از فراق شد میردن خلق گویند یار یار قلاشت چون من آشفته دهر اسپهر عیش و راحت نصیب ما نبود</p>

احمد از درد خویش تالی چند
 زویش چون اثر فغانم نیست

<p>هیچ رنجی بروز کار نم نیست دوستان دوست دوستانم نیست یک قطره در دلی تو کار نم نیست</p>	<p>اسی و ریغاکه یار یارم نیست دست و پایی همی ز غم ز فراق سوخت از آتش مستراق و لم</p>
---	--

<p>گفتم اے دوستان من گئے گفتم احمد بسوئے مانظرے مغلسا تم بے زور و بے زور مے غورم باوہ مشراق مدام بس کرو دیکھ سچ سو دنداشت نعم بجا نعم منور گرفت تمام شفقتے کن کہ اے کوئے توام بندہ ام خواہ لطف کن یا قہر سچ وقتے دولت من نکشد</p>	<p>گفت این رسم درو یارم نیست گفت ای رخام لطف کارم نیست مایہ بسزا لہاے زارم نیست کہ ازو خطا جز نفعکارم نیست اندین کار بخت یارم نیست ای درینا کہ ننگسارم نیست چون مرا جز تو شہر یارم نیست بخت دا سچ اختیارم نیست بر درت سچ وقت یارم نیست</p>
---	--

غرق دریای نعم شدہ احمد
سکن یار در کنارم نیست

<p>ایدان قای محمد ز اہل وفا گذشت سیلابِ نعم ز موج بلا بر سرم رسید از درد و غم بمیر و ز کس مر بھی خواہ دریای درو ما ست کہ پایاں کس میں این درو را و او ایصوری توان کرد از سوز زمین سوخته شد خرمن سپر</p>	<p>نام و غار صحبت اہل صفا گذشت طوفانِ محبت ست کہ بر آشنا گذشت زیرا کہ درد و محنت ما از دو وا گذشت طوفانِ غم رسید سرا سر با گذشت چون صبر نیست طاقت از دو وا گذشت آہ دلم ز پرودہ این نہ سما گذشت</p>
---	--

ایدل دوا آوردم از درد کشته طلب	درمان چو درد گشت عذاب بلا گشت
تبع بلا بفرق من آمد ز دستم	کارم بجان رسید سید قیام گشت

احمد در وفا نخواه زیاران بی وفا
مهر و وفا چو از همه ابل و فاک گشت

آن تیر جگر دوزک در سینه رسیدت	خوناب لم از طرف بدو چکیدت
حال دل بچاره خود بر نشاندت	کز محبت اندر زه چهارم کشیدت
دلسوزی گشت سینه ازین گشت برخواست	بچون کز سینه خود درد بگریخت
درد هرگز ز سر نصیب دل نمانست	کایم دل را تخم زده این بگریخت

آنقدر توان گفت غم خویش باغبان
سویکانه در زرد چمن گفت و شنیدت

با درد میر چون دوا نیست	با درد بسیار چون شفا نیست
عزیز دماغ آید ز درد نیست	یک قطره درم غم بر پای نیست
غرقاب شد در دوا شکر توفی	افسوس گریه آشنای نیست
بچاره طبیب گشت عاجز	زین درد که قابل دوا نیست
گفتند دواست بس بعالم	گفتم چه کنم نصیب ما نیست
سر روز و ششم رود بر بیمار	شام و سحر هم ز غم جدا نیست

کس چون آن درد نشود آسکین	و بدست کسی که عیال نیست
--------------------------	-------------------------

در بر که تگرگ کنی و فغانیست	چون ابل مروت از جهان رفت
ور در یرفنا بجز بقانیست	مانند زجیات سیر گشتم
کس محرم راز با زمانیست	این قصه در دبر که گویم
در پنج و بلذچو اتهمانیست	مردیم درین فراق اخذوه
فرمود ز بخت تو ذکائیست	چون دید حکیم طالع سن
آه دل عاشقان بیانیست	بیسوده بدان تو آه عاشق
کین صبح مرادم نیانیست	بارس شب من سحر ندارد
در شاخ وجود مانانیست	این پنج حیات ما بر افتاد
این تیر بلادی خطانیست	هر چند ز غم سپر گزتم
دانی که تمیزه با قضانیست	تن در بقصاصی باش خزند
این جز عطای پادشانیست	کز لطفت و کرم اسدواری
در جمله خدا جز او خدا نیست	شاه که دو کون بنده اوست
چون شرک بذات او روانیست	از غیب خدای کن تبرا
در صحبت خلق جزو غمانیست	خواهم که ز خلق گوشه گیرم
چون مرد خدای در بلانیست	باشم سر کوه دشت و صحرا
کس را سردوستی بمانیست	ایام بکام و دشمنان است
لیکن بر دوست غیرمانیست	سیداب شدت اشک خونین

<p>بجز حضرت پاک ^{مصلحتاً} نیست</p>	<p>بارہ ہمسہ بلا ہنس</p>
<p>احمد تو بدان کہ در دو عالم بجز فضل خدای اتقا نیست</p>	<p>بازم نظر قناری بجائیکہ شکل است وے نصیر نے قرار نہ آرام فی سکو</p>
<p>جانم ز دست نقت و ندانم چه چہ حالت بی دل بدست خویش ابرام در دست واللہ کہ آرزوی منم سخت مشکل است دل گفت چندلان زنی یابی در گل است یاری عزیز و جان دل میں نخل است بی دوست ہر چہ بہت مراز ہر قات عمر کی بے تو در رو دآن عمر با</p>	<p>گفتن نمیتوان و نہفتن نمیتوان گفتم جدا کنم سن ازین صحبت بتان ای ساریان ہمار کیش اشتر مرا نوش تو ای طیب مرا نیست آرزو عمرے عزیز آنکہ بر آریم با تو دم</p>
<p>از غایت ظہور عیانت ذات او احمد جمال دوست بخت رقا</p>	<p>از غایت ظہور عیانت ذات او احمد جمال دوست بخت رقا</p>
<p>صورت بیشال دلبر راست خود نمودار طلعت زیباست گر چہ ظاہر تعدد اسماست ہر کہ اور او چشم نابینا است</p>	<p>آنکہ در کسوت بشر پیداست این ہمہ آئینہ کہ می بینے چون سبکیست یک بین باش تاب خورشید کے تو اندوید</p>
<p>ز دوسے یاب کین سخن دریاست</p>	<p>سورج دریا سے کیے است دریا سوج</p>

حجت عکس جسته ابله قیامت	شکل هر چیز را تفاوت نیست
<p> ابله ای است آنکه ناگویی است چه شناسد کسی که او را می شناسد ز آنکه احوال ندیدد بر گزشت صورتش شمال بی همتا است یک موی تنش بشویش است هر چه بینی در او تو جمله خداست ریجش شام و کشف کشته به است که بیه صف ز حلقان از نه است عاقلان را کفایت از ایام است گوید از کشف این بیان پیدا است گویم ای بوی افضول نیچو است ذات تو در خدای و مکر و نجات گویند جان و دل بر آ خداست که سرش سوخته سمنده قیامت در قنای رسی که عین بقا است </p>	<p> هر گز نیست وحدت ایمان گوهر شیخوای را نیست چشم کشیده راست کی بیند یار ما را چون نیست انباری ستر نهان چو آشکار کنم لیک آهسته گویمت در گوش چند گویم ترا حقیقت شر لب به بند از بیان کشف رموز پیش تا اهل کشف کردن هر محتسب گریبا کند و عوس گرویش بشکنم بیک لاجول سالها و نقاب نقد حسد هر گز از روی جاننازیست اندین راه او بقا یا بد چون قناریا بخورش راه وی </p>
چون اتا الحق زبان تو گوید است	جسوه یار هر زمان جبینی

<p>هر کجا مرد حق اهل صفاست</p>	<p>آتش لغت بوری یا خواهند</p>
<p>مردی شوی تویی کم و کاست</p>	<p>حرف توحید حاصلت کرد</p>
<p>خود جمال تو او چنین راست</p>	<p>هر چه بینی جمال او بینی</p>
<p>که تویی ذات حق چو بینی راست</p>	<p>نیست در ذات او شک و شک</p>
<p>صورت ایزدی بخود در صورت</p>	<p>مردی که اهل معنی شد</p>
<p>که از نیجای جمله نشود ناست</p>	<p>در حقیقت تراستیستی حق</p>
<p>گرد خاک در تو کحل اعجازست</p>	<p>خاک را و تو تو تیا به بصر</p>
<p>فیض جودت همیشه روح افزاست</p>	<p>گرد میدان است آب حیات</p>
<p>خاک ایوانت جمله اعلی است</p>	<p>صحن میدان تست فرشت زمین</p>
<p>کاشف سر در منج اولی است</p>	<p>نکته از زبان سرز نبشت</p>
<p>راز مکتوم از تو دورا نپاست</p>	<p>سیر موزلی مع الله</p>
<p>از وجود تو راز در صحر است</p>	<p>کنج پوشیده بوده است اندر است</p>
<p>ایک در صورت تو خود اراست</p>	<p>می نماید جمال در پرود</p>
<p>هر طرف بنگر که زمین غوغاست</p>	<p>شور خود در جهانست انگه</p>
<p>یار یارین یار یارین چو خوشی است</p>	<p>خوش پنهان و شور او پیداست</p>
<p>داوه جان اندرین نقاب است</p>	<p>عاشقان هر طرف بر سوامی</p>
<p>گاه بر شکل آدم و حواست</p>	<p>ه بر صورت ملک اظهار</p>

ہستی تو بہ قزاق او بینا ست	تانا دے کہ سر سرے ہستی
گاہ برساز و اسق و عذرا ست گاہ بر صورت دگر سیما ست پیش اہل نظر جان زیبا ست دست و پائی ز زند کین دریا ست اندین بر خوب شک کر آست	گاہ بر طرز زلیلی و مجنون گاہ بر صورت بشر پیدا ست دوست ہر جامہ کہ گر داند آشنایان لجنہ توحید سے نہ بینی حیات و مات کیے
ستر توحید سے کم اظہار چشم بردوست گوش براعدا ست	
ہر طرت زو شور و ہر سو فغان ست زان مگر در پردہ و نام او نہان ست بے زمان بے مکان بے آشیان ست از تجلے ہائیتین در ہر مکان ست تاب او در ہر مکان و ہر زمان ست گرچہ نہان اندرون جان نہان ست در سپے او چشمہ ہر سو روان ست ز آنگہ او بس بر محیط بسکران ست قصہ اش در ہر زمان ہر زبان ست	شاہد سے کہ در پردہ نہان ست بر کہ پیش شکر و شیدا شود طائر قد سے کہ بے بال و پر ست پر تو نور مند اگر سنگ سے دیدہ کوتا تاب آرد تاب او ہست در ہر کسوٹ ظاہر تو چشم دیدہ اہل بصیرت برویست سوحش اندر قطرہ جاری شدہ صورتش در ہر ضمیر عالی است

<p>پروانه از رخ بر فشکن خود را نما از رویین البقیین بکشای چشم نیست موجودی بجز ذات خدا آیت ذاتش که مطلق آمده است ذات او پیدا است در هر صورت</p>	<p>ز آنکه خلقی زین بقیدین اندر گمان است تا جمال حق بینی کان عیان است اینکه می بینی همه این ترجمان است کائناتش جمله تفسیر و بیان است معنی و صورت بهم جمله جهان است</p>
<p>گر جمال احمدی را بنگر باز گوئی این نشان بے نشانت</p>	
<p>فلا از جهان جدائی مصلحت نیست تو از بیگانگان در بند دیده بجوی عشق از این سگ نه ایست سعدی خور آید در راه وفا باز یگانه عشق را نم باو شاهم دلا مرغ بس سیر عشق او شو</p>	<p>اگر از اپادشائی مصلحت نیست بغیر از آشنائی مصلحت نیست که هرگز پارسانی مصلحت نیست که در سر پوفائی مصلحت نیست که شایان را که ای مصلحت نیست که از دوش ربانی مصلحت نیست</p>
<p>همیشه جان فگار خسته دل باش کزین علم مومنیانی مصلحت نیست</p>	
<p>هر آنچه بر دهی کائنات کتب نیست بخانه انلی نقش بند دست قدم</p>	<p>شمال صورت ما راست نقش مجرب است نکاشت منظر خود را هر آنچه مطلوب است</p>

تعدیه است بصورت یکمیت درخت خطی که بر رخ ثوبان کشیده اند ز منقح دل دیوود نقشش جان است	رویدید ویدو انول که چشم میو است اشا رسته از سکه و عیار است خوب است ولیک عقیق یک یک است مهرش سر است
--	--

بیشتر احمدی تگر حال دوست چنان که خوش نامر خواص نیک مفرود است	
---	--

هر آنچه در نظر آید جمال یار و دوست بهر کمال که بنیم کمال حسن صفات بهر نونه که نقش جمال معروفان است بسیار از بی چون بدات موجود است	هر آنچه می نگرم من کمال یار و دوست بهر جمال که بنیم جمال یار و دوست تگر بدین معنی نیال یار و دوست بهر وجود که منی و جمال یار و دوست
--	--

بجمال احمد دیوانه که رسد ناقل که یار او همه حالت حال یار و دوست	
--	--

آن شاگرد خوشحوی که در جلوه جان است در عارض خودین همی باش خدین بهر ذره که بینی همه نورشید صفا است چون گفت شجرانی انا الله متحقق گر جان عزایل بود آگاه ازین ستر در معنی وحدت نظر اقرار ملک است	در چشم خدایین رخ زیباش عیان است بهر جا که عیانست چه حاجت به بیان است بهر قطره که یابی همه دریای روان است پس در همه موجود تگر جمله جهان است دانست از ان سجده که شخصی به نماز است در سجده نمود ارشاد ان ستر نماز است
---	---

<p>احمد جو کلمہ ہے کہ ہر جہاں</p>	<p>اور پرتوا لہوا ہمارے نظر آفتاب</p>
<p>شورش زریں جگر بادہ پرستان زودہ است</p>	<p>چشم شورش جگر مستی پرستان زودہ است</p>
<p>کائناتے درخت شمع شہستان زودہ است</p>	<p>شورش زریں جگر بادہ پرستان زودہ است</p>
<p>ہر جوانی کہ سحر طبلستان زودہ است</p>	<p>از دل سوختہ مالک عشاق زودہ است</p>
<p>منع خوش نغمہ کہ باغچہ وستان زودہ است</p>	<p>از فغانہای من گم شدہ وادستان زودہ است</p>
<p>بجز واز خوش شدہ در عینستان زودہ است</p>	<p>ساعری از لب سیکون تلو ہر پارہ زودہ است</p>
<p>زان سزا پردہ خود کرد گلستان زودہ است</p>	<p>طبل از زخمہ ہر خار چو اندیشہ نکر و</p>

احمد از ہستی خود تامل زند غیب کن
چندر طلی ز کتب پرستان زودہ است

<p>مرا در اور دو ایم سو و سندیست</p>	<p>ولی اگر در عشقت در سندیست</p>
<p>ہمان دانند کہ دائم در و سندیست</p>	<p>چو دانند سندی را ہل در و سندیست</p>
<p>روز اید چہ جای بند و پندیست</p>	<p>نیدا سندی تو سندی عشق با سندیست</p>
<p>درین رہ درو عشقش و پندیست</p>	<p>کسے کو درو عشقت برگزینیست</p>
<p>ازین بگذر چہ جاسی چون چندیست</p>	<p>چہ می پرے ز سر عشق و عاشق</p>
<p>تعد و بردن از سندا در سندیست</p>	<p>مقام وحدت او نیست محدود</p>
<p>کہ عقلت از میان بخشش نکندیست</p>	<p>درخت عشق آنکہ بار گیسرو</p>
<p>مقام عشق و عاشق را بر پندیست</p>	<p>پس ہمچو بینی تو اندر عشق پیوستہ</p>

بسا سدرها که اندر را وقتی رسید	ینا که از مردم او فرستد گمانه دست
ز دور و غم ز باغی کے بکوی	چراغ دل کو ز دور و غم مست

چو آمد بر دم و حسد باز ناله
 دلی کر زور و شققت در دست

جمال لایزالی خلعت ماست	ادای کبرائی صورت ماست
بهر جا چیت نقش دلریش	جمال با کمالش خلعت ماست
بهر باغی تا شامی شبست	که در هر باغ سر و قامت آست
بهر فزونی نمودار است ظاهرا	بهر شکل بود کسوت ماست
اگر چشم خدا بیند کشا ستم	نه بیند عاقل و درویش ماست
چرا عاشق نگر و روح قدی	که اندر روی خوبان نیست آست

ز راز حسدی کس را خبر نیست
 که آن جان جهان در خلوت ماست

از رقص جمال تو هر سو حکایت است	در نکته زبان تو هر جا روایت است
و صف زبان تنگ تو گفتن نمیتوان	لیکن به زبان و دانت حکایت است
بهر چه چشم تو ز شوق من زابد و بست	بهر چه زرا که هست همه حد و غایت است
گفته که چه ز غم زنت بجان سپرد	گفتا بچشم ز غم ز جان خود چه سپرد
بهر چه ز غم زنت بجان سپرد	بهر چه ز غم زنت بجان سپرد

از کائنات بنائی منزل نشان است هر جا که در کلام توئی در حسن است

حمد ز دوست چند گزینت کنی مدام
کز دلبر کے تو گزینے تو اران عنایت است

درستان دست که کاره شکل است	بیدار در سر سب که پیم در کجاست
سے ندانم تا چه باشد حال سن	انچه از عشق تو با ما در دل است
هر زمانه بر دلم صد محنت است	هر چه در دل خبر تو گزینی باطل است
هر غمی کز آسمان آید مشرود	گوئی آن ناز تو بر جان دل است
هر چه جز پارت: نپارستان	گر هر گوش است ز هر قائل است
عشق باز رندے و دیوانگے	روز را باشد که مرد و عاقل است
هر که از دیوانه سے خوانند خلق	باید آئین و احسنے که مرد و عاقل است
هر که جز عشق است مارا محنت است	جز در محنت از تو ما را حاصل است

حمد از دیوانگے نمرز انشد
هر که دیوانه نشد ناقابل است

اسے نام لے کہ سطر فرات تو کائنات	در جملہ صفات نمودار تو بذات
مقصود و جملہ عالم در ہم ہیں توئی	عالمند کہ غیر نیست درین کل کائنات
در ہر چہ شکرے تو درین عالم فنا	تا تم بذات تست ولے باہر صفات
دریا و سبج را تو کیے و این بہر صفت	اجز ال کے رسد بے غور این نبات

نگار آشنای بحر خدای بخود بسین	در خوشش زمین که لولی و ذوق جفاست
سنترفی خودی بجدالی تولی و سنا	ای نفس فتنی با دشمن و در تو واردا

اسعد اریق را تو به ان در همه جهان
 احمد مو است جمله چه مرده و چه حیات

حکایتی است زلفت او در راز است	که تا در زیر پر مهر و سوسه چه راز است
بگفتم راز زلفش باز جویم	بگفتی قصه زلفش در راز است
چو چنگ قامت از چنگش شد	نیدانم درین پرده چه ساز است
ترا از آتش من نیست سوزی	و لے جانم همیشه در گذار است
را خواه او کشد خواه او نوازد	که آن دلدار دانهم بے نیاز است
لدایم گر همه عالم به بخشند	ولیکن مهم در حسرت من آرز است

ره عشق حقیقی احمد است این
 بسند و دیگران راه مجاز است

فضای هر دو عالم سایه ماست	قبای کن فکان میرایه ماست
من آن خورشید تا با تم که هر روز	جهان یکسر زیر سایه ماست
سر بر لامکان و زود غرضش	درین ملک کینه پایه ماست
فتن او فقر هم افلاس و تجرید	براه نیستی سده پایه ماست
براه فقر احمد باخت خود را	پناس و چرم پوشش زنده ماست

ای که در مکانی که در آن که جویت در کل بکائنات محیطی بدارند که در بقای مطلق و کبر و قنای محض اندر گمان محض تقییم نشین شده پیدا بذات خویش زما تمم بذات خویش	در هر دو کون نیست نشان از که جویت گرشته چو در و در جهان از که جویت در حیرت عم که بین میان از که جویت پروان ز هر چه یانست میدان از که جویت پیدا جزا شاه است زمان از که جویت
---	--

احمد جام درونی پیشین گزیده بگریه
چون ذات گشت شمع جان ز هر چه

عاشقی و سبب نواسه کار است آه بر ما عشق آمد در رهت جان ما جانهاست چون و جان ما عاشقی در کوی جانان مشک است کار ما عشق است دیگر کار نیست دل ز مسجد شد کنون در کوی ما	بنیواسه نیست گران زیار ما است جان و دل ایثار کردن کار ما است هر چه جز عشق است خود آن عار ما جاندهی در راه او پذیرا است هر چه جز در وقت آن انکار ما است کعبه وقت نامه بین هتجار ما است
--	--

نیست چون احمد درین زمان هی
او نیست از عشق این دلدار ما است

رسمی راهی که او ره بی نشینت چه سبب نواسه تو اندر پست بالا	نهان سبب بین که او اندر نهانست که بیرون از حساب این و آنست
--	---

گمانم کے پانچ باراد یا بد تو نیکو میں تو نے در کل عالم	برون از غم و وہم و از گمانست چو این حاصل شدت مقصود جانست
---	---

اگر تو اسے برون از غم و وہم کہ مرے وہ ہو معجزان بیانست	
---	--

گر جو یقین ست این گمان چیت بس تو یقین کہ چیت بتر تو بیان نیست بگو تو کس درینجا پاں بہرست و جو زبانہ چودت ار جو و جو نیست پستدا	اگر چیت گمان ہم فغان چیت تفصیل بیان این فغان چیت نہر نمانم کہ این مکان چیت بروم غم و وہم و بیکران چیت مر نشد و برون از غم چیت
--	---

اشد چو غم و غم گشت عاشق مہ مشورہ و نشد و درم پانچ	
--	--

گر بر این عشق گرفتار نیست چر کہ شد و در وہمان کامیاب بہر کہ عشق در چہ روشہ نشد و در زمانہ کہ در این دل ست اگرے دل اگر دم نہ در عشق نشد کہ تو شوے مست خرابان عشق	اگر اسے پانچ محرم اسے پانچ و در زمانہ کہ در این دل ست اگرے دل اگر دم نہ در عشق نشد و در زمانہ کہ در این دل ست اگرے دل اگر دم نہ در عشق نشد و در زمانہ کہ در این دل ست
--	--

<p>گبر و حسد جلہ حجاب تو اند مگر تو کونو استہ کہ بگو و درستیست پرو خور و آواز خود پرستیست</p>	<p>لیک درین را او چو پیدار نیست رو تو بدین راه کہ بسیار نیست راه دولت جز ویر و لدا ز نیست</p>
---	---

<p>احمدی از چشم بر کن حجاب در دو جهان بین کہ بجز نیست</p>	
---	--

<p>گوهر عشقت از کمان دیگر است طائر قدسی کہ در قالب رسید منع جهان از آشیان پروا کرد بیر کہ از شیر عشقت شد شہید بیر کہ چون منصور شد مرستیست پیر عشق او کہ بر جانم رسید</p>	<p>پیر شوقت از کمان دیگر است نیک بگز آشیان دیگر است از کمان مرغ از مکان دیگر است زندگی او بجان دیگر است بر سر دار شش نشان دیگر است از کمان پس لوان دیگر است</p>
--	---

<p>احمد از جام شرابش مست شد این شرابی از دکان دیگر است</p>	
--	--

<p>غزل عشق از مکان دیگر است قلعہ سکہ دانند کہ این دوزخ است آین تغییرانی کہ این جاسوس رونم دل چو می بندہ ہے درین فانی جهان</p>	<p>مرد معنی رانشا نے دیگر است کاین جامع رانشا نے دیگر است بر یکے ما خضر نے دیگر است کاین جهان نہا ہم جاسوس دیگر است</p>
---	---

<p>شہاد را گنجی نہا مست دیگر است ز پیر ہر وار سے بولے دیگر است ہر زمان از غیب جانے دیگر است انجمن ز خم از کمانے دیگر است کما نجان علم از بیانی دیگر است</p>	<p>دردن سکین ہر چہ سارے بر سہ بازار صرافان عشق کشنگان غمبہ تسلیم دل خورد ز می ز دیدہ چون عید عشق را در مدرسہ تعلیم نیست</p>
---	---

احمد اتا کم نکر دے ہوش او
 کاین جس از کاروانے دیگر است

<p>طبع عاشقے از و خاصے است نام نیکوے عشقے بدنامے است کام اول کہ بہت ناگامے است کاین سعادت ہمہ ز بدنامے است ترانکہ طبعے تو شامے و غلامے است باز او با نیزید بسطامے است کہ ز حافیست خواجہ پاشا میست کہ حجاز میست خواجہ پاشا میست</p>	<p>پیر کرار سے در کو نامی است چند گوئے کہ عشق نام نیکو است کام بز کام نہ تو درد عشق یہ تو بد نام یا شش درد عشق رو کہ تو مرغ دام و دوزخ نہ مرغ او بوسید بوا نیرست در خرابات عشق کے پرستند بر سدران دروہ پدید آمد</p>
---	--

احمد است پاشا و عشق
 تابدا نشند کا حقہ جاہے است

<p>کمال عاشقی ترک نیاز است بر آرزو عاشق که در ره پالیا اگر عاشق مسجد در نیاید از عاشقان سر سینه چنان بنفشه عاشقان است سینه و عالم اگر در بند جانی روحمان گیر بوی عاشق گسترند کین</p>	<p>بجای خواجه دلبر دراز است بسکه در او عین نیاز است همیشه جان عاشق در نماز است بهمان داند که ادوانای راز است زبان خلق بر عاشق و راز است در عشقش بوی مردم گداز است که گوئی عاشقان و روراز است</p>
--	--

یقین احمد جام چنین است
 که عاشق در دو عالم سرفراز است

<p>جمال لایزال بر منج ماست بین در جمله اشیا ذات او را بین در صورت ما ذات حق را چشم خویش بنگر ذات پاکش تو ظاهر بین که جسم خود نما حدیث و حدیث حکم گوش جان کن بجز تو در جهان چیزی و گریست نگو در پاپ گردان اسرار است</p>	<p>کمال حسن او در جمله اشیا است که اندر جمله اشیا او است بیوح و بجز بین کان جمله در پاکش حقیقت ذات حق اینجا بود است کمال حق تعالی جسم اینجا است رموز سخن اقرب بر تو ای ماست حیث جمله ذات حق تعالی است چشم خویش او در جمله دنیا است</p>
---	---

یعنی ذات از نور صورتی است	تو ذات احمدی برین ذات است
ذات خدا آید که نور است	ای صورتت نشان خداوند اکبر است
اسے صورتی تو یعنی اللہ اکبر است	حسن و جمال تو همه در صفا و بزرگی است
ای حسن تو بصورتی یعنی برابر است	در کائنات حسن رخس جلوه میداد
اظہار کرده حسن بعالم نور است	در هر طرف جمال خداوند و بزرگی است
در صورتی بدین که چو چشمی تو نور است	واللہ کہ غیر نیست بعالم پر بزرگی است
ای ذات تو یعنی بصورتی تو نور است	در صورتی تو هر معنی ذات او
انسان مثالی از خداوند اکبر است	ذات خدا بدین که یعنی شد آشکار
نورش محیط ذرہ ذرات منظر است	نور خدای برین آدم و اوست
آری جمال حضرت حق را چه در نور است	یز ذات احمدی بر او صفا و بزرگی است

این در میان نکات را سر از مرتفعی

احمد غلام بنده اولاد حیدر است

گر چه از چشم دیگران پنهان است
 ز آنکه رویش چون لاله نماند
 نقش دیوار صورتی بیجان است
 معنی خاص صورتی انسان است
 اندران در طر که بنی پاپان است

احمدی را جمال و دست بجان است
 در تمام شب اوست ز گس ما
 هر که اگر نشد ز معنی دوست
 هر که در هر وجه و از اثر ص
 کشته عقل که تو از رفت

سخران راز کے شور و گشویں | زانکہ این شرح بسط الامکانست

احمد علی سرور دست میگوید
زانکہ از سر خیال در پی آنست

<p>ایکے بروی تو عالم مبتلاست روی تو در پردہ ادا کتم نہالست چون سیکے باشد خبار و عوجها صورت آدم یعنی بازہ بین ذات پاکش هست در صورتہ ہست پنهان ذات او در چشم ما</p>	<p>ذات تو در کسوت انسان چہا حسن تو اندر روی کبریاست در میان ماجداتی از کجاست در لباس آدمی ذات خداست زان بہر ذرہ ہمیشہ این صفات ذات او داکم یعنی خود ناست</p>
---	--

خود نامی سے کند احمد مخلق
چون بہ بیند خود نما آن ذات ناست

<p>امروز کہ این خانہ پراز بانگ فغانست انصاحب لاجوت کہ در پردہ نہاںست گنجست بویرانہ کہ در وصف نیابد در خانہ منہ دل کہ در بخانہ چو جانت خاک دریاں بخانہ ہمہ مشکست انکہ کہ رو فقر ز دور ما بروی یافت</p>	<p>در پاسب کہ این شور ہم از صاحب غناست امروز درین دیرنگ گرہ ہمہ ہمانست ان خانہ و خانانہ بین جملہ نہاںست داکم کہ ازین بانگ ہمہ خانہ چنانست شور و دین خانہ ہمہ جنگ ہمہ انست سلطان ہمانست جمع خداوندانست</p>
---	---

<p>در عالم تو حسیب همه این عمر و زمانه است که سبب است از سببها و سببها در هر سببی که هست از سببها نیز در هر سببی که هست از سببها</p>	<p>بزرگ که در هر سببی که هست در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>
---	--

<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>	<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>
---	---

<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>	<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>
---	---

<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>	<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>
---	---

<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>	<p>در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها در هر سببی که هست از سببها</p>
---	---

<p>بسیار است از آنکه در این کتاب از حدیث و روایت و کتب معتبره و غیره که در این کتاب است و اینها را در هر کجای که باشد بسیار است از آنکه در این کتاب</p>	<p>بسیار است از آنکه در این کتاب از حدیث و روایت و کتب معتبره و غیره که در این کتاب است و اینها را در هر کجای که باشد بسیار است از آنکه در این کتاب</p>
---	---

<p>احمدی آمد تاجان جان احمدی در گذار جان که اینهم جز جهانی نیست</p>	
---	--

<p>آنکه در هر صورت جهان شد نشان ظاهر او در جمله عالم شد عیان و آنکه آید در لباس عالم جان شد عیان پدید آمدن جهان و آنکه در هر کجای باشد نشان در هر عالم نشان شد نشان</p>	<p>آنکه میگردد در هر صورت عیان پدید چون او هر جا باشد عیان پدید بر که در هر کجای آید بیرون آنکه در هر صورت عیان پدید و آنکه در هر کجای آید بیرون چون عیان پدید آید در آن و در آنجا</p>
---	--

<p>آنکه در هر صورت عیان پدید و آنکه در هر کجای آید بیرون</p>	
--	--

<p>از دیدن جمال تو هر دم حیات در هر کجای که باشد حیات</p>	<p>از دیدن جمال تو هر دم حیات در هر کجای که باشد حیات</p>
---	---

از وصف حسن نیست جداگر تو رنگی
 ذات خداست بهر چه نیلایم نظر کن
 ذات بشر که پرده اسرار این نیست
 آن شایب از تا که نهان است در بشر
 اسلام و کفر جمله یکی شد بر او عشق
 هر دو را که نگر آن آفتاب جان

این جمله صفات یعنی همه خداست
 یعنی ذات گوشت و پاره پاره است
 نیکو نمی نگر که در دنیا پرده تابان است
 گریاسته رنگی که آرد زین پرده پرده
 آنرا که او بر او خداوند است
 هر دو را که نگر آن آفتاب جان

بزرگش که از روی دل احمد سی گفت
 یکیک همه در خرد خداوند و ذوق است

تا صورت نقش یار با ما است
 هر چه که مراد حال آید
 آری چو وصال یار باشد
 باین چو بود بنجاک گویت
 چون پر تو عکس ما باشد
 که عکس جمال خود نماید
 پایادش اگر سخن سرایم
 از ذکاوت اگر پیام گیرم
 چون عشق ز پرده رخ نماید

هر لحظه مراد که تمام است
 یکبار بدل هزار خرد است
 بی وصلت یار تمام است
 دانند که مراد و ذوق است
 ای یار شایسته که هر چه در دنیا
 باین در اسطره مراد و ذوق است
 در کسب سخن چو در ذوق است
 صدرا در هر دو مراد و ذوق است
 عکس در هر دو مراد و ذوق است

ایں خوات تو خوات حق تعالیٰ است	اے احمد اگر بخود بہ بیٹے
لو اے بادشاہے برتوزیاست کہ سر خود نمائے برتوزیاست کہ خوات گواہے برتوزیاست کہ سرے اینمائے برتوزیاست از ان خرمائے برتوزیاست کہ موج آشنائے برتوزیاست	نقاب کس بر بانی برتوزیاست جمال خویش را ظاہر کن امروز علم بر عالم اعلیٰ بر آورد ترا بنیم بہ صورت کہ بینم تو شہبازِ فضاے کبریاست تو سے مستغرق اندر بحر وحدت
پلاس و جرم را احمد گزیدے لباس بادشاہے برتوزیاست	
کہ بیرون از سفیدی و سیاہی کہ یوسف حبش اندر قمر جاہی کہ اندر عشق مردن بادشاہی بدانی سنش از مہ تاباہی بے در عشق و امر و نواہی خدا سے در حقیقت لاناہی کمال حسن او بس لایگاہی	یقین در صورت سر آہی بچشم دل اگر تو باز بیٹے ترس از جان و دل ہر باز یکدم اگر بیٹے بچشم دل تو اورا بستر عشق او کس نسبت گاہ ہمد او یان یکے بین یکے بین جمال انیرا سے بین تو اینجا
بنداش در ہمہ اشیا کماہی	کمال حسن او در بت پرستی است

جمال احمد سے گری باز سینے	یقین در صورت سہرا کے ست
آن دلیر ما کہ جان جانست	و اللہ کہ جمال او عیانت
سست و قلندر سے درندے	این خوب سے قدیم ہیشانت
افلاس و نیاز و فقر و حاجات	سرمایہ گنج مفلسان ست
از چشمہ چشم ماست جارسے	ہر چشمہ کہ بر زمین روانست
جان بر سر کوبے دوست و ادا	بہتر ز حیات جاودانست
پندار کہ کار عاشق مست	بیرون از حساب این دانست
وریاب یقین کہ جملہ اسما	از آئینہ ذات او بیانست
ہر قطرہ کہ نگرے تو پیدا	در یابے محیط سیکرانست

از ذات احد جمال احمد

ما جملہ صفات ترجمان ست

در میخانہ کشاوند و برین مست	فتیابے شدہ ناگاہ برین عاشق، ست
سابقہ لم زیرے داد مرا جام طور	بگفت آورده از انجام دل نشین
گفت سے نوش مام از سر میخانہ ما	کہ ترا در سر این باوہ متنائی، ست
باوہ بروست نہاد م ز گفت سبائی	باوہ ہر چه بسر بود سراسر شکست
بیخ ہست ہمہ بر کندم و بنوش شدم	شلیخ خود بینی زورا ہمہ کردم سر
جو عہ زمان کہ نوشیدم و از خوش شدم	رسم و عادت ہمہ بگشت شدم باوہ

<p>آنکه بیکر تو به ناما سخن زد و ناز عالم برت</p>	<p>احمد از خوردن این جان شیرین</p>
<p>که پیش چشم و بجز صورت ساید</p>	<p>تو بار باد و میثاق در سرم بایست</p>
<p>صلای عام و بگمین شهر اچ ساید</p>	<p>به نیم بره فروشم تمام جان جهان</p>
<p>بیشترین نیست و رسوم مشتایست</p>	<p>شراب شاد و دیوانگی و قلاش</p>
<p>دلگفت که بگذر نصیحت عاید</p>	<p>مرا نصیحت میکرد تو به عالم دین</p>
<p>عے متخانم بوشهر که زهر تریا قیست</p>	<p>جو کار من کشا و از صلاخ زهر بود</p>

فروش صوف مرقع بنوش احمدی
که در و در و صوفی صفا کے اظلام

<p>هر دم از راه دل و کار می باید</p>	<p>ای دل نذر صحبت و دلدار می باید</p>
<p>از ره دل برود دلدار می باید</p>	<p>از سر دل برود جهان گوشتی باید</p>
<p>اندر دین حلقه ز ناز می باید</p>	<p>یا سخنان جام لبالب هر دم باید</p>
<p>پس بجا سود عاشق و در بیاید</p>	<p>از سر سود بسود عشق باید</p>
<p>وز دم توجیه حق بر دار می باید</p>	<p>از سر مست بقادر نیست باید</p>
<p>پس در آن خانه خمار می باید</p>	<p>از شراب و مومسک باید باید</p>
<p>پس در این بویار می باید</p>	<p>از روز خمیج اقربا نکتہ باید</p>
<p>برای سید گل بیان خمار می باید</p>	<p>در چو بولش خمیج بران می باید</p>
<p>در چو بولش بویار می باید</p>	<p>از سخن پایمانی بویار می باید</p>

چون شده سرگشته اندر تیره حدت سالها	پس ندان خوشش تا چارمی باید نشست
------------------------------------	---------------------------------

احمدی چون بر نیاید میگاه از زرد کفر	پس میان فرقه کفار می باید نشست
-------------------------------------	--------------------------------

سز تو جید خدا بر لوح جان باید نشست	رخز و حدت از سواد و دیدگان باید نشست
حرف سترش از سواد و دیده باید نشست	خط ز فرش ریاض جان جان باید نشست
از کتاب کنت کز آنکته با باید گرفت	مشکل سراجی را ترجمان باید نشست
کشف باید کرد سر و مو معکم را دم	مشکلات رفر را هر دم بیان باید نشست
جمله در ذات بشیر سراجی نشست	آنهمه یک در روح جان جان باید نشست
ز سر و زبون قرب شاد می باید نشست	وز سر و زبون موز این جان باید نشست
چون نماند در تیره و تیره خلق آمد	جمله سراج خدائی پس از آن باید نشست
چونکه نگاه بر گشته اندر حق و ایمان	قصه نورات اندر جهان عیان باید نشست
خط مشکلی بر سر نه پدید آید	آنهمه تهنید جان عاشقان باید نشست
نفسه در آن محشر سز نشست از هر سو	را از پنهانی درون آن جان باید نشست
بخت سز تو جید را هر چه باید نشست	پس حسابی محول هر زمان باید نشست

احمدی از شرح او آرمی همه معنی عیان	آن همه معنی را لوح کون و کمان باید نشست
------------------------------------	---

ما را بیچاره با نگران است هزار آوار	بر در تو طویل سبحان الذی سر می آید
-------------------------------------	------------------------------------

از علوم مرتبت از بلد عالم بگذرند
 از سر مستی شراب بهر آن صحبت در کشند
 رحمة للعالمین است آنکه او را قدسیان
 عرشیان بر آستانش خاک و بندارند
 گریه نه آسمان را زیر پا آرند تا
 اینیاد در دانش دارند دست خصما
 بگره هست در خیر امکان بقطر شوق
 دشمنانش از قصب بر فرو بردند
 گر شرارش از دل خود عاشقانش کشند
 از فضای لامکانی بر زمان بستی کنند

تیمیر بر بالای این گنبد چینی از نهند
 پشت پا خود بفرق طارم شمع از نهند
 بر در اقبال بالیک داد می زنند
 قدسیان بر خاک پیش بس یاور و نهند
 بوسه بر خاک پناه خواجہ اجل از نهند
 اولیا در بارگاهش سر بر سر پا نهند
 بر در اکرام او از عمل دم بالا نهند
 دوستانش حیرانند در جنت اما او از نهند
 آتش اندر محفله نه طارم اعلی از نهند
 از خم وحدت همیشه خمره با او از نهند

شور در ملکوت افتد گریه مستان او

بچو اتمار تا ابد است از دل شیدا نهند

عاشقان گر نظر بر بزم نریا بینند
 اندران آینه مقصود جهانی نگرند
 نیست بوی مظهر و دانش همه ملکوت
 با یقین دیار بهمان آینه مبر و خد است
 اگر بختی برینا شمشیر بفرود نهند

روی مقصود و در آن آینه پیرا بینند
 هر چه خواهد در آن جمله بود آینه
 بارقان با جهان روح نریا بینند
 با که آن در شقیقت است همه شمشیر بینند
 در جهان با یقین در آن آینه بینند

عاشقانند که مقصود جهان در دستند
 جمله اشیا بنظر عین مسکینند
 گر چه این جمله جهان و عده فرود استند
 سر نشانند پایش همه تا پایستند
 طالبان بهتر از نفاس مسکینند
 اندرون ذراتش شهابش شریکینند
 هر زمان عیش و یلای همه ز انجا بستند
 مستی و شیفگی با کسی ز صدمت بستند
 زیر پا و روزه افلاک معالی بستند
 همه عالم بزستان دم گریه بستند
 در محمود از سر سر و دم سر بستند
 یاب خورشید بهر ذره بود بستند
 زینت شیخ مرزا همه بالا بستند
 در کرامات و کمال از همه بالا بستند
 بوبه و مقصد خود را همه پیدا بستند
 برورش اهل صفا مسکن و دعا بستند
 از درش جمله اوتاد و تولا بستند

گرد آید بنظر باطن شان جمله جهان
 جان جان ساچور آینه دل درنگند
 عارفان نقد و هم امروز بچشمی نگینند
 گرد آید که این جمله جهان ظاهر است
 گروهی کینفس فضل و عنایت است
 یاشقان شمع و طن گریه و ریانشند
 در دوشان که همه در و در بیا بستند
 سافر عشق ز فعل لب و لید از فزاید
 عارفان حرص بود که ز پایست کینند
 گروهی نعره زند از سر اندوه و غم
 آه سر و اندول پر و زبر آردند
 چشم حق بین چو کشایند می از سر شوق
 قدسیان چونکه مقامات همه درنگند
 از کرامات کمالش چو بستند همه
 از کرامات بزرگ همه را شکاید
 نخاص حق احمد سوسلی ز سر عدل و
 قطب حق غریب جهان جمع بر آید

<p> اهل افلاک از در تیر بالا همیشه در روایات فلک نور مصلحتا بینند سر سبز و شسته دیده بنیاد همیشه فوره خاک درش را اگر سفید بینند مردگان از تقست معجزه بینند عجب نیست یکایک پریشان بینند پایه قدر تو بر پایه زمین بینند بر درش جمله جهان مهر و بلبل بینند خستگان خاک درت مرهم رسوا بینند تا از آن سایه قرار دل خود را بینند نظرش کن که درش صخره صفا بینند هر طرف برگ تو و شاخ مطرا بینند میزند نغمه بگل اهل سخن ما بینند اهل عرصات سرا سر همه فرود بینند تا سرم در قدم خوابه بطحا بینند </p>	<p> پر سر خاک درش میر ملا تک باشد عرشیان چون بکمالش نظر کنی باز ساکنان در فرودس ز خاک بر او جان و دل را بفدای در و در گذارند بیدلان از نظر پاک تو دل دریا شد موی عهد توئی از کف تو دست همه از کمالات و شرف آنچه ترا داد خدا یافت از فضل خدا چه جای گیر خطا سروران بر سر خاک تو پناه آوردند از کرم سایه خود بر سریشان باران کند گریه او تیره دل سخت چو آهن آمد گری کن که ز فیض تو شود تازه نهال در گلستان تو چون بلبل سرست لعل آنچه امروز مرا از بدوش حاصل شد سر خود را بر خاک درت بیسایم </p>
--	---

احمد از طرح تو شد طوطی گویای سخن
 لطف کن تا که سخنهایش شکر خابیند

<p>یارب این قوم کیانند که بسنجینند مردود انکار که زنده بقیامت نشوند بیکه جرعه سپیدار برآیند دلیر جز خوابات و گمراهی اندک کیست باوه نوشان خم لم نزلی مست مدام همه شیران سریشیه عشق اندام نه چو این سنگدلان مرد و بتان خشکند اهل فقر اند که از فقر بی فخر کنند نیست جز حرم و پلاس مج پشوشان کارشان نیست بخزند و شایه باز</p>	<p>رهنم شیعگان دشمنان اهل نظرند آنکه از سیر و دل زنده دلان بخرند بیکه آهیم از کو و مکان در گذرند مست و آشفتہ و ران او هر چه پشوند جان فروشان سر خاک در سیمبرند نه چو شسته زده چنده که چون گاو خزند بچو و دلاب سر شسته نم دیده ترند مست غم مال نه اندر طمع سیم خوردند طایران چمن فقر بدین بال و پرند آنکه شان کار و گریه بکنند آن گزند</p>
---	--

	<p>احمد از خلق چه پوشی هم این شیدوه خود که ز کار تو یکا ک همه آگاه ترند</p>	
--	--	--

<p>چشم خدا بین است آنکه یک را دیده راه حقیقی گذاشت رسم مجازی گرفت پیر که درین راه حق راه شناسی نکند آینه روشن است هر طرف این بگریه آورد چه زاند که چیست آینه بر نما</p>	<p>که در همان راستی راه کشته را گزند غره این عقل و دین معنی اول اندید گشت گرفتار نفس رنج فراوان کشید وای بر آن کس که او که ز خدا آفرید نکته تو هید تاب گز تو اند شنید</p>
---	---

	<p>احمد از آن ستر حق پیش تو هر بار گفت چشم خدا بین نداشت آنکه یکی را دروید</p>	
<p>در سینا م که تخم محبت بکشته اند گوئی که بر صحنه جانم نبشته اند بالای مور کوه بلا بار بسته اند گوئی که تار باش زانده شسته اند</p>	<p>اندر انزل نصیب من از غم نوشته اند بر آیت فراق که منزل می شود بر جان من که بار خراقت نهاده اند هر جا که از پی من چون دوختست</p>	
	<p>درد و فراق غریب و اندوه ریخ عشق این جمله در طبیعت احمد شسته اند</p>	
<p>من منتظر بر آنم که ز باد بویش آید آن یار بیو قار مردم چه آزماید زین عشوه درویشی کار نمیکشاید اندر زمین شوره هر تخم که بر آید دل در وفا به خوبان بستن گوی نشاید از ذات خوب رویان هرگز وفا نیاید این رنگ کفر از تو عشقتش نمیزداید این زید و یار ساقی هرگز بکار نیاید</p>	<p>آن دلبری که هرگز از وی سلام نیاید در آرزو مردم حاصل نشد مردم بسیار وعده کرد بر رسم بکامت آخر در شهر خوب رویان هرگز وفا نیابد بر هر که دل بستم هرگز وفا ندیدم گفتم که رسم خوبان باشد گوی و وفا زید و دروغ و زندی کفرست هر دو یکجا دل در بهوای خوبان طلب هر زید و وفا</p>	
<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>	<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>	<p>از ما در زمانه کس این چنین نرود</p>

<p>ہر کہ رخسار تو بیند بگستان نرود ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در روزگشہ از پیہ در مان نرود ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست</p>	<p>ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست ہر کہ در خانہ دومی با تو بخلوت پشست</p>
--	---

احمد چاہم ز اوصاف تو گوید سخن
 عاشق نشت کہ او از پیہ جانان تو

<p>چشم عالم چو تو دیگر ندید چہ بگویم بر شکل و کردار تو سے ہر دم از نو سے دگر آئے پدید کہ شو سے بر سر از دیگر ناپدید کہ شو سے ظاہر شکل با تیرید چشم خفاش ست زینت پدید ہر کہ یک بین شد بر آئین رسید</p>	<p>چشم عالم چو تو دیگر ندید چہ بگویم بر شکل و کردار تو سے ہر دم از نو سے دگر آئے پدید کہ شو سے بر سر از دیگر ناپدید کہ شو سے ظاہر شکل با تیرید چشم خفاش ست زینت پدید ہر کہ یک بین شد بر آئین رسید</p>
---	---

چند سبزی خویش را ظاہر کن
 باز بان احمد این گفت و شنید

<p>وز نردان نگار سلا سے غیر سہ دروا کہ در و مند بکا سے غیر سہ</p>	<p>وز نردان نگار سلا سے غیر سہ دروا کہ در و مند بکا سے غیر سہ</p>
--	--

ما از کجا و دولت فضل تو از کجا خوانی سال ز غریب دیوان پنهان شده دست که از گل گلزار و جمل او هر چه دم بخونم شسته خون	زیرا که دست نشسته بجای نمی رسد این دولت نعیم بجای نمی رسد یوسف از صبح دم بشامی نمی رسد اگر کعبه از کجای شامی نمی رسد
--	---

احمد با سیر سلسله زلف او ست بس
کین دولت عظیم بجای نمی رسد

دولت

ز حضور تو باید بمانم و گنج چه کار مرا جانی تو باید بر این چه نظر مراقبای تو باید درستان چه کرد از بصر عزیزم بفرز چه دوای	مرا کس تا تو باید نشانی سر و کس مرا کلام تو باید نهر چه یاد کند چو تیر غم ز تو می رسد چه سود کند رفیقم از تو بنامش سر چه سود کند
---	---

چو احمد از رخ غریب تو بهره نبرد
برونی خوب تو دیدن ای چه سود کند

ز نقاب چهره زیبای خود را بکشند هر که از شدت کمالش بیگانه از رخ حشمتش بجز آن بیگانه ز باطن برسد او و نه از بیرون	شورشی اندر نخواوید و ز ناما بکشند هر چه موسی بخوردش برادر سینا بکشند بر هر طریقی دلش ز تو بکشند دانش از سر بر سر ز تو بکشند
--	--

<p>تاب نوازش نیار و تاب هر خسته سوز چون عنایت دستگیر چون دلایت بود شیخ دین مرشد پناه خلق احمد چرم پوش مقتدای خلق عالم زبانی طالبان آنکه از انفاس پاکش ندهد گرد و دره پاره از چوبه پاکش روی عریان طائب از خاک رش کحل بصیرت زدی بگذرد فرق سرافرازان سرا سر کرده خاک مالیش را تبرک سرینه دید بکنند بر سر راهش همه بیچاره و سرشته است تا گردست گرم بکشای احسانی کن</p>	<p>هر طرف بینی جمالش خرموسای افکنند سایه پیری بفرقش حق تعالی انگند آنکه با بسش بر سر گردون مصلا افکنند آنکه گردون سر زبیر پاش دروا افکنند در میان خلق عالم رسم اجناسکنند خاک در گامش سیر مرغ خضر افکنند و اصل ز نور جمالش چشم بالا افکنند شهر مرغ جلالش سایه بر ما افکنند تا مگر نو بدست در چشم اعجاز افکنند تا نظر بر بنده خود خواهد آسان افکنند تا باقیات قرب تو خود را بچو عتقا افکنند</p>
--	---

بر امیدت چشم دارد احمد دیوان زمین
 شاید احسانش نکند جمله اعفا افکنند

<p>آنکس که سراپا رود بصحابی عدم زد بر حرف که بر تخت بسته رسته داشت از رخس فنا گرد ز کونین بر آورد به مرغ دلش قرب بقای زلی افیت</p>	<p>در ملک بقا از سر تجرید قدم زد برداشت بکلی بسر حرف قلم زد از خون جگر آنکه در آن نایب دم زد کو بر سر کونین ز تجرید قدم زد</p>
---	---

ساز

<p> بر بوج دل از خامه توحید رقم زد بر طلعت او ششده از نور قدم زد بر طینت تخم صفت دست کرم زد در عالم وحدت زانا الحق همه دم زد در خرمن او دست قضا آتش غم زد بر زود افلاک ز تو سیه چشم زد بر ضرب که بر تار چه زخمه بکم زد در سینه عشاق بس در دوالم زد در هر نفس طعنه بر ارباب غم زد کز گنج دو عالم چه پیشیزم کم زد اندر قدمش بوسه بس خسرو خم زد کو خیمه گفتار به بستان ارم زد صنایع فلک ساخته در گوش نسیم زد کوسکه خود را همه بر ملک عجم زد اعلام خود بر سر نه چسبند بجم زد آن طبل عرشین که درین دغه خم زد لیاقت بان غافل در بیت حرم زد </p>	<p> آنکس که دلش محرم اسرار خدا شد هر زود که تابانست چو خورشید صفحا سرش بر بستر غم نیگشت و لیکن بر وار بر آمد چو حسین هر که درین راه هر زول که نشد سوخته آتش عشقش در ملک فنا آنکه نشد خسرو عالم آنکست توحید خداوند خبر داد اندر دل مشتاق بس شعله برافروخت شد مملکت فقر کس را که مسلم از مایه تجرید کس نقد بقایافت بر بنده که شد بنده انشا سمنور نمشی سخن کان خودخواج ز نظامی هر زود که از ان درج گهر بار برون شد سلطان سخندان و سخنگوی سمنور افراشته ریایات سخن به سر عالم بر وار شد از کنگره عرش مقرب جانش بجزیم حرم کعبه توحید </p>
---	--

چون خمیر او دفتر از سزای است	هر دم گره عقل برین خلد احم زو
شاهی که علم بر سر نه چرخ بر افراشت	دست کمرش طبعه بر آریاب هم زو
آنکس که زو دست بدایان کلاش	اصحاب تعصب همه آهنگ زو

احمد لطیفیاش همه غزای سخن یافت
 صد طبعه بر اصحاب همه سم و درم زو

باز بر جانی تو آغاز شد	باز سینه و پرده در مساز شد
باز عاشق با دود و دودت چو شید	باز سر مستی ز مرآت خانه شد
باز دست بر گل و گیسو شد پدید	باز چنگب عطران و رساز شد
باز صوفی را صفائی رود نمود	باز آن محبوب اندام ساز شد
باز مرغ دل تشنه پا کرد	باز جانم باز در پر و آرز شد
باز پیش رزم هوای گل پرید	باز گل با لبیلان انباز شد
باز در گشتم صلاهی عشق نمود	باز طبع باستان همراز شد
باز عشقم زاده در همه دنیا	باز مرغ عشق در پر و آرز شد
باز مرغ گانشین سزای شد	باز مرغ عشق سزای شد
باز عشقش از کمرش و این بود	باز عاشق در غلب جانبا شد
باز در آن صفا حلی رود نمود	باز آن در پای و عودت ساز شد

باز در آن در جان سزای	باز حسابان در غزای سزای
-----------------------	-------------------------

باز آن شش در نهاد ما گرفت	باز احمد در جهان ممتاز شد
باز عشق و لبران آغاز شد	باز آن مریخ اندر ناز شد
باز کله‌های پیر از سر شکفت	باز عاشق را جنون آغاز شد
باز خم عشق اندر در پیش گشت	باز باد به با قبح بهراز شد
باز عاشق سر بر سوانی کشید	باز چشم و لبران نماز شد
باز آن زیبا پسرخ را نمود	باز عاشق بر رخس جانماز شد
باز عاشق گشت به پیش آسمان	باز سر و از بوی سرافراز شد
باز نه چیز از جان بر باد رفت	باز به سیم بخودی ممتاز شد
باز دل پرده اندر رخ برگرفت	باز عاشق با جنون اینبار شد
باز گردانید کسوت یار ما	باز با شکل دیگر ابراز شد
باز بر من وحدت آمد آشکار	باز در خلوت بیت طناز شد
باز مرغ جان احمد شد دلیر	
گرچه او در جاست پرواز شد	
باز دلم عاشق جانانه شد	باز دل شفته و دیوانه شد
باز ندانم که چه باد و پیشید	باز چنین مست میخانه شد
باز بستی دید که هر پیش شد	باز پی باد و پیمان شد
باز سر عشق بر دل او قیام	باز به همه عاشق ستانه شد

باز شعور کے زنا تا الحق باقت	باز سردار چو مردانہ شد
باز ز تو حمید علم بر کشید	مرتبہ عشق چو شاہانہ شد
باز قناد احمدی در جام عشق مرغ دلش در طلبِ دانه شد	
رہ دیوانگان عاقل چہ دانند بہر حقیق حق راقی شناسند من از دل ستر دل میگویم اتا بیادِ حلقہ دیوانگان باش تو از خود دور شو تا وصل آئے توئی کامل و لے دریا خوب دریا قتل عشق شواید دستِ بزم و لے باید زور در عشق رنجور	صفای صوفیان عاقل چہ دانند حقائق ناطق و باطل چہ دانند رموز ستر دل بیدل چہ دانند کہ عاقل نکتہ مشکل چہ دانند کہ خود بین حالتِ وصل چہ دانند کہ ناقص سیرت کامل چہ دانند کہ ستر لذت قاتل چہ دانند کہ ہر بیدل دوا ی دل چہ دانند
رموز عشق احمدی کہ شرح نکات عشق راجا ہل چہ دانند	
وقت آن شد کہ ناز خواہی کرد زلف راتاب میدہے ہر دم سے کشائے نقاب از عارض	پر وہ از رو سے باز خواہے کرد قصہ ماوراز خواہے کرد کشت پوشیدہ و از خواہے کرد

اسکے بسا سحر پیش ابر و خود	بر زمین سب از خواہی کرد
احمد از غیر در دست سپید نظر	به نشیب و فساد از خواہی کرد
چون بود تو بے وجود کرد چون فانی کمل شو و وجودت گر فانی محض گردد این بود گر دیده به محضیت گرام سند مایه عشق چونکہ مہنی	اندر خور و وصل جوہر کرد بود تو اگر نبود کرد اندم ہمہ تار و بود کرد شہیدان تو با سجد کرد سو و ای تو جملہ سفور کرد
احمد چون ناسات حاصل آید سند مایہ تو غلو د کرد	
پیر مادر کوسکے آن دلدار شد بود چندین در پیمان اہل دنیا باز شورش در نہادش از فساد چون مشربا ہے ہو معکم ہا چہ عقل را از زہر را گوشہ نہاد شورش اندر مشرعیہ سلام و کلمہ از پیر ہا کہتند از این صبر اور	از خدا و مصیبت پیر ار شد باز اکنون بر در شمار شد خرقہ را اثر اخلاص و روحی خوار شد زوانا الحق و ہم نام ہر وار شد است عاشقی از زہر با زہر شد عشق را ہی پاک کرد ز کفار شد کلمہ از پیر ہا کہتند از این صبر اور

<p>رو آتش که شعله او در جهان گرفت عقل ضعیف رای در آمد برای گل پر خم و ریده پرده افلاک سر بر بر دین حق چو پیر سپهر او گشت عقل بر اسرار پنهان نهایی او گشت آشکار در هر سخن تجلی عین نظر رسید بندگان نمودند که گشته بازماند القصه چون جمال رخ یوسفی برید نه صبر و نه سکون نه آرام نی تو را</p>	<p>یک بچته سر که سر پا در افتاد بیوش شد ز پامی جو شیدا و رافتاد اما چو دید راه همانجا در افتاد در راه عشق او بتقاضا در افتاد رازوش مدروود اعلی در افتاد اسما بعین ذات مسمی در افتاد وانکه در آن نظر به تنها در افتاد اندر طلب چو میل زلیخا در افتاد که در حقیض گاه بیالا در افتاد</p>
---	---

یار ب درین طلب که تمنای احمد است
مقصود دل بجانش چه زیاده در افتاد

<p>گر پرده ز روی ما کشانید و اندر خنجر رسند ایشان و خاکس جرم حال حق پندید چون پاره تو نور حق بخواب بر هر نفسی پند است ^{سینه} جلوه و در همه پنهانی ^{سینه} و دست قیام</p>	<p>و اندر که جمال حق نمایند این طایفه گرز خود برانند گر زنگ ز آینه زوانند شک نیست بغمزه دل ربانند زان اهل نظر چه شامند جمال اگر چه زانچه خاشند</p>
---	--

<p>بر در چو پسرانش از ما نیند آنمان که به معنی بر ما نیند</p>	<p>منصور نه پرچو در میان در صورت خود و خدا چه نیند</p>
<p>نه در البشما سید شما جمله خدایتید در راه طلب طلب مطلوب شما نیند از راه یقین جانب آید گرامتید کامی زمره طلاب شما جمله گجایتید وز خویش به بیند شما جمله بجایتید از کویه مطلوب شما جمله بجایتید</p>	<p>می طالب آن ذات خدا و فرشته در خویش بچو نیند هم اوصاف جان را صد که در گزینست به بیند بنجام من نیست بجز ذات خدا و ترلقاس روست یقین راه بتابند در نیجا عقود و طلب جمله شما نیند به بیند</p>

انوار حقیقی خدا هست در نیجا

ذات احدی صورت احمد نیند

<p>باده ز دست که خورد دست بوی که در صفت عشاق باز نعره بوی که ترکس ستانه او دیده بروی که سلسله عاشقان حلقه بوی که باده بستی نوزادان زده بوی که حلقه گیسوی او طوق گلوز که کشتن دیوانگان شهر بوی که</p>	<p>دلبر ستانه را چشم بروی که بود راه همه عاشقان آه ندانم که زد بچه خندان او خنده بروی که کرد دلف پریشان او برین جان که شد بام ز دست که خورد جامه کشید لعلت تابان او آه بروی که نداشت همه دیوانه رایج ندانم که گشت</p>
--	---

<p>میس تو سب چون در جام کردند در دن جام چون ساقی بدیدند بهر کار بست قاعل با حقیقت همی خواست آنکه خود را ظاهر آرد چو در کفرت نموده وحدت خود از چه مزخ دل پروا رسید کرد پرومی نوب رویان جمله عشاق ملک پر دوسه آدم دید معنی</p>	<p>بسنعتان است اعلام کردند بشبیاریان ازان پیغام کردند بشر را در میان بد تمام کردند عیان خود گشت انسان نام کردند تعلی هم نجاص و عام کردند کنون بیدانه اش در دایم کردند بنور ایزد صک آرام کردند بجده مرورا الزام کردند</p>
---	---

چو کافر گشت از دنیا می باطل بد
نصیب احمدی اسلام کردند

<p>هر که از صورت شمارا دید ظاهر اندر لباس انسانی جمله جان یافت جان و خود هم هر که آگ ز رفته شنید مشق مشوق عاشقی ایست هر که در یافت مهربان تو حید احمدی را سب که ظاهر یافت</p>	<p>بچ شکر نیست که خود را دید صورت ایزدی شمارا دید هر که در راه تو صفا را دید صورت یار خود شمارا دید جامه محبوب با دل ربارا دید شکله ملک ما لبثا را دید با چنین دوسه مشق را دید</p>
---	--

چه سرای حیفی ز غیب پیدا شد
 چه کتربای زمان اشکاشد یکبار
 چه نکته گشت ز پر کافور عشق پذیر
 بیان قطره بحر استخوان و دانه و دان
 هرست در همه عالم بذات خویش بیان
 هر آن وجود که بینی وجود است تمام
 هر آنچه بونهان اندرین سمر کهن
 ظهور حسن خدائی نموده شد به بشر

اگر زلسامع آن اهل عشق شنیداشد
 که آنچه در زلف غیب بود چه پدیداشد
 چه وجه بود که در حسید جهان بود
 ز حسید قطره بیاید و یازوریا
 که سزوات الهی نبوی گریاشد
 کمال مظهر ذاتش وجودشیا
 سراسر استحق غیب با زما شد
 جمال ذات الهی ظهور اسما شد

تو احمدی احدی دان دوم قرن کاینجا
 بسو و عشق بیاید که سیر سو و اشده

عاشقان در عشق پانسیا ز آمدند
 همدم و معشوق گشتند از نوا
 گاه بخفته گشته اند ز حسید عشق
 چون خلیل اللہ اندر نار عشق
 از صفای جان بجان اگر شود
 جان دل را چون خدا کرد در شانت
 چون جان احمدی شد آشکار

در هوای جان جان پاز آید
 باز با معشوق و مسافر آید
 حکما با مطلوب در سائر آید
 چون مست در پاز پر و آید
 در قضا می عشق پاز آید
 در در عشق مست را آید
 بهشتان در عشق پاز آید

<p>بار بار پرودہ بازی می کند سے نہاید ہنسہ ہای مختلف گرچہ کینشکیت جان عاشقان می نہ گنج عشق او در ہر دو کون ترک چشمش از برای جان ما مردم چشم ز خونم ہر دے</p>	<p>عاسکے راجا ر ساری می کند سے نہا لخم ہا چہ بازی می کند در ہر اسے عشق بارت می کند زان بہر سو سرفرازی می کند ہر زمانے ترک سازی می کند جان ز قربا لخم نمازی می کند</p>
<p>احمدی را چون غنای مطلقست زان بجایم بے نیاری می کنند</p>	
<p>وروا کہ درو عشق بدرمان نیرسد وروی فراق بار کہ درمان پذیرد در سو فراق وینج وغیرہی بوسی باقصہ فراق نوسیم سرب احوال درو مند بود لیر کہ می بر ہر چند زار و خواہر بکوشش تا وہ ایم منع و لم اسپر کہ اندر نفس بانہ مردم درین ہوس کہ وقائی کتنگار احمد بدر و یار شد و مہلامی غم</p>	<p>این قصہ و از بہایان نمی رسد کاین در و لا و است و رمان نیرسد آونج کہ ہر چہا ر بدرمان نیرسد لیکن چہ سو چون بر جان نمی رسد بای طبع بپیش حضرت سلطان نیرسد حالی بپیش حضرت سلطان نیرسد عمرے گذشتہ باز بہستان نیرسد عمدہ قومی پار یہ پیمان نیرسد وروا کہ درو عشق بدرمان نمی رسد</p>

ز خاک پاسه که کحل لبیر باد	جالت منظر اول نفس باد
چو ز لفتت او نمائیر و ز بر باد	هر آنکس کو نیاد و ز بر لفت
بگرد عارض تو سبزه تر باد	ز باران و چشم هر زمانی
نگار را بر زمانه بی سپر باد	خیر پامی تو صحرای عشاق
دل عشاق هر دم بے خبر باد	ز جام عشق تو مخمور و مست

بیا و آرام حدیث لعل شیرینت	
و با کم زان حلاوت پر شکر باد	

نقطه اشک افشان مر یاد آرند	دوستان یک نفسی جان مر یاد آرند
گر دیه نرگس مستان مر یاد آرند	بر شما باد که چون خنده ز تزلزل چین
شورش شمع شبستان مر یاد آرند	بر شما و که چون بزم طرب ساز کنند
ساعتی حال پریشان مر یاد آرند	در محاکم شامج نشیند به عیش
جانش سرد و خزان مر یاد آرند	چون خرامند با طراوت چین به نشاط
یک زمان عین خندان مر یاد آرند	چون کند باد و سوسن سوز در نظر
نغمه سنبلیل بجان مر یاد آرند	چون نسیم سحر می تازه کند جان شما

چون در آن مجلس شادی بشنند همه	
احمد بے سر و سامان مر یاد آرند	

در پای عمر روان شود موی خون	بر نظر که چشمه اشفت بر دین زنده
-----------------------------	---------------------------------

هر شعله اگر عاشقش از دل برون آتش بیفتند فلک بی ستون گر بس خودی از خویش دی بر خون گوشته باقی بر سر و تنهای دوزخ باز با هیچ انگشت ز بجزگون زده	آتش زنده نمفت مرا پرده فلک هر تکیه که بر جبه از جان سوزناک بزدار نیست جلوه آن شاه پارس در خانه قریب دورت سر پرده کینه در پای پاره و کله که از قشر پاشود
--	---

بگره در ذرات عشقی بالی
هر قطره که در شیشه پرده

میر جان بر زبان نمی آید به بشارت بیان نمی آید گفتش در گمان نمی آید نور حق بر عیان نمی آید	راز دل در میان نمی آید به عبات سخن نمی گنجد بیا که بعد از یقین دست در روی بگفتش تا چشم اهل نظر
--	---

راز با احمد می پوشم شرح دهد
راز دل در میان سخن آید

شورش و جان این رسوا نهاد هر زمان نقش و گریه پیدان گاه چنان بر رخ از رخ و از ناله گاه تا مشغول در هم و خواشانه	عشق ز فری در میان مانده پرواسته رفیر و گرانگسار کرد گاه چه بگفتند چنان از همه و در هر حال و بیکر رود شود
--	---

گاہ نانشن مریم عیسیٰ نهاد	گاہ گفت او من علی ام من ولی
گاہ پیدا پید او بیضا نهاد	گاہ موسیٰ گشت اندر طور عشق
گاہ نانشن خواجہ بطی نهاد	گاہ اندر خجگ عشق او بساز کرد
جان مادر بوته یغسا نهاد	داستان دلبری از سر گرفت
بازار سدر بردگیشان پانهاد	بازر فرسے در جهان آغاز کرد
بازر شکل دیگر او این جانهاد	رخ بسا بنود پیدا در همه
بازر از سحر بود بر سودا نهاد	سود سودا کے پیمہ کردہ بخود
کس چہ دافا تا جب غوغا نهاد	بازر سودا سودا می عشق

نام او سرور فرشتہ پانهاد	احمدی راجون حال خود نمود
کے چمن شکستہ افریت ازین	آنکہ دی ہزار جان آید بازمی دہ
چہ نفسی ہزار جان گم شدہ بازیم	ہر کہ دی ہزار جان قسمت غمزدہ کردہ
باز ایما شقان خود دل کجہ سازیم	کجہ ہزار جان و دل راست و لفظ
حاصل عمر فوایش اکتہ بازمی دہ	ہر کہ حسین رود او مقصد نوبت شکیں
باز وصال جو شستن کے بہ نیازیم	کجہ چمن ہزار جان بخت درین طلب سود
مرد کجہ شقان شیب و فرایم	مرد درین طلب کسی راہ نیازیم کجہ

آنکہ چو احمدی ہزار تیرہ او چہ ریم

آنکہ دی ہزار جان آید بازمی دہ

<p>ریک نظر بسوی من بتلا شود ریک کرم مجال من بنوا کنی ریک گره ز پشم زلفت باسد وصلت اگر نصیب شود و وقت آن تواند رون پرده و حسنت آن گرفت سجد اگر به قیمت زلفش هزار جان</p>	<p>در دم همه سحر امیر حلاوت و اشود مس وجود ما همه چون کیمیا شود حاجات خاطر م همه زلفش بر او شود تا دولت مساعده نیت کرا شود وقتیکه پرده بر فتنه ابرو رخ چها شود و اگر هزار جان که بیک سبب با شود</p>
--	--

اے احمد می بہ نیت تو این کی رو ابود
 کان شاہ جن ملتفت این گدا شود

<p>ای اہل نظر بروے دل بند نام فشوی ز خویش یکبار اید دست بیک قرح گروشد اکنون من و عاشقی وزدی دارم دل در کہست عشقت پیچاره دلم بتویہ کوشید دیوانہ حلقہ ہای زلفش چون دست نمی رسد بصلش</p>	<p>از وین غیر دیدہ بر بند این بار کجا توانی افکند آن خرقہ صد ہزار پیوند کردیم صلاح وز ہدیک خند بر حسب رے وصل آر و بند عشق آمد و بیخ تو بہ بر کند از بند کجا شود خرد مند گشتیم بکوی دوست خرد</p>
--	--

احمد ز نظر تو با زانی
 داوند سبب نصیحت و پند

هر که او میباید با شفا چو چشید گشته سرت او سست چو چو چشید هم انا الحق و ستر سجای ذات انسانست با دمی طلق	اگر انا الحق هزار بار کشید هر که زان پاوه چرخه چشید از زبان سوره جان بشنید بیشتر نیست هیچ ذوات ششید
--	--

احمدی را ازین مکر سبک بین
بگایر قدس و توبه سبک کشید

ای دل از اهل دلان مری باید شنید طیلسان بودم را بسیر باید کشید فی مع الله در میان لوح دلان پند خود انا الحق هم بیاید گفتار عشق نورانی انا الله بایدت هر دم در مکتب سجانی از الفاظ و قول عاشقان نیست جز از خدای هیچ ستر در میان بهر آری سبک کن ز گوش کن نغمه انوار عینی در میان بوستان ز چه میگویند و عدت در میان کثرت ز تو چه خدایم سوز در هر در است	مکتب عشق از زبان یاری باید شنید سخن آفتاب از لب لاری باید شنید گشت کسرا و لبش بسیار می باید شنید وز زبان عاشقان برواری باید شنید وز زبان هر کسی گفتاری باید شنید اندر دین یور پای زاری باید شنید بپنج از محرم و اغیار می باید شنید از نوای نغمه هزار می باید شنید از نوای بلبلان زاری باید شنید لیکن این گفتارشان هر یاری باید شنید از گل و گلزار و از بهر خاری باید شنید
---	---

سخن تو صد دانه کی دل بچند
 زین کوی حیدر خوار و دله از این
 شده خواب بود با از میر
 آنچه می گوید خرد از مهر خود
 در حدیث من یرانی گوش می باند
 در زبان خاص تمام من نکته بونید
 آشکارا سیرت را کشف با پستان
 ساغر از دست کنون دلدار میاید
 برعه با پیشید از جام مستان
 ربه رنی چون کلیم الیه میاید
 صورت و حدت دم عشاق اثر هنر
 هر که هست در راه و حد خوش نوعی
 گفته ناگفته ایر و تعالی با پیشید
 نامذانی هم نوعی از هر چه را
 از زبان سگ و خشت میوزیاد
 از زبان صحیح خیران سر کوه
 گویا به سرشته و اوست صوره

بهر زمان از گفته پار میاید شنید
 که در ستانه پیشی میاید شنید
 این خبر از مردم بیداری میاید شنید
 ان بدوش جهان قول ناچار میاید شنید
 و ز ندای غیب این اسرار میاید شنید
 در میان کویچه و بازار میاید شنید
 راز پنهانی هم از دلدار میاید شنید
 طعنه با در خانه شمار میاید شنید
 نکته قالیابی اتکار میاید شنید
 سن ترانی باز موسی و ابر میاید شنید
 از زبان خنک از او تار میاید شنید
 دم بدم نیدم ز سوختاری میاید شنید
 چون صد از سنگ از کسار میاید شنید
 از زبان میوه و اشجار میاید شنید
 خاک و کوه و سنگ هر زمان از کار میاید شنید
 در سحر ز ناله اشجار میاید شنید
 شورش و جبار از لب اشجار میاید شنید

سر موز خدائی ہر زمان بی واسطہ
ہمچو خاصان از لب ستار می پائید

سدا کوجید اجدار کستینا احمدی

از زبان سید مختار می پائید

<p>بے عنایت کے با پیراہ پچار ہر بے ہمت کے تو نم راہ زین زمین کے روم و زینل تنصو خود سید چند ہر قطرہ گرم گرد و ہر پر خدی چند ہر طعمہ با ششم ہر حاجی قوتے تا در شرم مردانہ و شرم سیر و ریا بوندے آب باشند گر شمع او ہمہ عالم گبر و دست یک نفس لفتہ جا دم کردہ ذوق کردہ بر آدم کرم ہر رضای حلقہ اش در گوش کردہ بطلعت کردہ کحل خاک کوش پیر کتھان زان نفس بر خلق پیدا کردہ نیمہ زین بسن بر اوج جہنم</p>	<p>راہ بس دست غایت تک تار یک بے سعادت سخت بردن تو نم زمین کے روم زین دشت آبا و عدم بند گرم تشنہ لب گرد و ریاض چند ہر جرمہ گرم بگرد می کردہ ہمتے تا در نظر بازم تناع ہر نہ کے اندر بحر و صدمت غرق چون زان سحر آشا گرم بر آدم یک سخن گفتہ بعالم عالمی کردہ عالم ہو پیا ہر روی ذوہ از خاک پایش عرش عرش و مضرعت کردہ یوسف بوی خلقش تازہ گردانید عیسی کردہ ہر صبح از برای دلبران</p>
--	---

<p>چونکہ در ماندست از وصف جمال پاک ای ز تو تازه شد بر گس ز جان بیدار یارب از دست هوا نفس فریادم بر سر اگر نسیم لطیف تو آمد سحر گان مرا</p>	<p>دفتر توحید خواهم برور پاک قدر وی ز تجرید تو زنده خاطر خسته خنجر در پناہت وقتا دم و شکر می دستگیر جان و دم بر خطه بر پا و دیور اول تیر</p>
<p>زان نظر مای که بر بچارگان و زری لطیف ز احمدی بچاره سکین گاه گاہی برگیر</p>	
<p>زیاران دلر مایارست بهتر اگر چه کار خوبان بوفایست جو مارانست غرت پیش مجرب خوش آنکس کس دلی کیش بست نئے پسد نگارم هیچ گاہی نمیدانم چه بودم بجانش</p>	<p>رسوم عاشقان آریست بهتر ز مایاری وفاداریست بهتر بجد لشکر همین خوار است بهتر درین عالم گرفتاریست بهتر نمیدانم کہ دلدار است بهتر کہ میداند دل آریست بهتر</p>
<p>بخوادہ خون احمد ریخت بی جرم کہ نزدش جرم خود خوار است بهتر</p>	
<p>تمت است منصور جمال صورت یار چهار روز در عنوان باغما می نشست اگر تراست نظر از طور اہل کمال</p>	<p>درین مہایت می بین خیال صورت یار جمال خوش نمود از منہاں صورت یار تمیست بقا ہر مثال صورت یار</p>

بصورت همایش چو در نظر آید / بیستم ظاهری دیدم کمال صورتی

ظهور نور خدائی چشم احمد شد
تخلیست مصور جمال صورت یار

<p>شد صبر سکون از من بیچاره یکبار بر دست صراحی طرف خانه خمار گروه بیکیه جرمه گردیده دوستی زین پس من آشفته همسایه دیوار ورسیر چه بنیاد رخ لیلی است نمودار تا خلق بداند بهر کوچی و بازار آن شاگ بود کوفت شود نرم بدیدار ای درعی از طعمه من دست بیدار تا چند کشم بار فراق تو بهر بار چون روی تو بسیم زبان نامر کفار</p>	<p>باز این دل دیوانه من گشت گرفتار زین پس من و آن شاهد آن خراب نمی در پی سجاده نه پروای خلعت آن شکل دلاویز که دیوانه مرا ساخت بخوان که شود شیفته هر دم عجبیست دارم هو آنکه سگ خویش بخوانی رشیفته دل برخت نیست عجب آب فرار ز در دوست ز گریح نماندست تا چیت کنم محنت ایام بحمل میجوایستم از فعلت گشت حدیثی</p>
--	--

احمد به نظر ما ز می در ندی شده مشهور

کو خلق بداند که ما نیم در بین کار

<p>مقصود این دیوان وجودش توئی در ذره آفتاب در تقیست در زلف</p>	<p>در هر دو کوبن نیست چو مظلوم چشم ای آفتاب حسن توئی دره آفتاب</p>
--	--

دریاب خویش را که پیشان شوی	در خوشین بین دیر از غیر کن
اندر وجود جسمی که بین در نظر	در یاد سخن هر دو یکے است

احمد ظہور حملہ ثوبی اندرین وجود	
در ہر دو کون نیست جو مطلقاً بشر	

کہ ذوق با وہ چه واغدا سیر با و غرور	حدیث با وہ مکن پیش شاہد مغرور
یرین صلاح ضرور چه پیشوی مغرور	بپای پیرستان تو سر نہ ای بار
کہ نیست بے بی و مطرب کمال ذوق	بیار جام صراحی بنوش با وہ مدام
نعیم روضہ رضوان خطوطا حور و قصور	بہ نیم جرعه سے خانہ گرو ہم از راست
شوی بہ حلقہ امتنان عشق و نور	اگر ز خانہ خمار جرعه نوشی
کہ بیخ تلخ جان کنیزت شود مسرور	بہوی با وہ سخنانہ جان بدہ ای دور

بکام احمد سرست زین جرعه سے	
کہ ست دوست بخیر ذر و زلف قصور	

یک قطرہ و صد ہزار کوثر	یک جرعه و صد ہزار ساغر
یک معدن صد ہزار گوہر	یک ستنے و سبے شمار صورت
نور شید کی ہزار اختر	در کثرت ہست وحدت اور
در ہر چه کنسم نگہ برابر	در ہر چه یہ بینم او محیط است

معدوم شدہ وجود و بگر	خبروات تھارے نیست موجود
----------------------	-------------------------

<p>معنیست بصورت ست برهنه</p>	<p>نورستس بهمال باست مدغم</p>
<p>و عظمت باشد ه مخمر ما راست پنجاظر این مقرر بنمانست دست ز چشم اطهر از کشت رموز او شکر هر کس که بگفت شد در اثر بر صورت باست بین مکر نورش بید ز نور اوست نوا بر جمله جهان شده معبود در کون و مکانست او بنوا زمین خروده جهان شده مشر هم خویش رسول شد سکندر از حسن جمال اوست منظر بے واسطه نامے منظر بر صورت احمد پید گشت جهان بشکل عمر</p>	<p>از روز ازل شراب و عذت با چاه صفت میخدا بالذات پیدا است دلس ز چشم بنیان گشت است دهان این معنی از نکتہ وحدت خدای آنرا که خدای پاک خوانی متاب ز تاب اوست تابان اینصورت بی مثال محبوب انوار ظهور او جهانست چون خاص تکلیف بانسانست از وحدت حق که آگهی داشت هر وصف که بر جمال خوباست تا چند درون پرده باشی گامے نبود ذوات خود را که ظاهر شد بسیار بویگر گامے نبود شکل عیشان</p>
<p>گامے نبود بج تمسیر</p>	<p>گامے نبود شکل عیشان</p>

احمد ز اسد جہانم سے
در اصل نظر کئے تو بہتر

<p>سحر مع ہوا کے عشق و دلدار عشق تو چو شیر شہزادہ خونخوار ہر روز در شدت مہر آمار چہ نقش گفت چہ سر و بار سجدا گر و شود بجزار گردانہ خرقہ بند زمار سرسپین نند جملہ یک با گاہے سدر کوہ گاہ بر ما</p>	<p>امی درد تو کیمیای اسرار سودا می تو سودا یی جان از پرتو حسن آن دلدارم یک روز با ز عشق گویم یک چرخہ اگر دست ز جامم گر راہ یقین یقین نکافی چون لشکر عشق را تباری گاہی شد و وصل گاہ ہجران</p>
---	--

احمد جو بہت اصل ہو جو
دیگر تو بگو حدیث این گار

<p>از ہمہ عالم بکلی در گذر جان خود در مار و در خود در گذر گر تو خود نفسی کنے یا سب گھر صفا نکا اگر مرد را سبک را ہر نور نہا پیر رات نہ دے سبک را ہر</p>	<p>گر تو وہ عشق از بار سبک خبر بسیک حسن ز عشق بہانان جان نور ہم عشق سے شمع شمع تا پیر سبک سے سبک نہ با تو و از تو سبک نور نہا پیر رات نہ دے سبک را ہر</p>
---	---

عاشق از جاننازی دارد کمال
گر تو مر در راه عشقے سپے میر

احمد اوست از درو عالم بر نشان
گر زور در عشق او وار سے کھنر

ایک پیرانی تو بہ شکل بشیر ہر چہ می منیم ہمہ ذات تو بہ نور ذات شامل جملہ جہا ہست با ذات معیت تو بہ	مے نمائی ہر زمان ساز دیگر ور میان نامیست نام این بشیر ذات پاکت شہر محیط سحر تو بہ از ہم بگو چہ ازین معنی کھنر تو رہ زین پر شہر خود شہید کھنر
--	--

ولہ

اسے در نفس خودی گرفتار پندار ز خویشتن بدر کن خود بینی راز خود پروں بر میدان بیقین کہ حق مطلق اسرار خدای از تو پیداست	خود راز خودی خویش بر پندار کہ کیسچ نیست پندار خود بین چہ کست ہیچ شہار بر صورت تو شدست اظہار دیگر تو گو حدیث اسرار
--	---

ناسیہ لطف کرد کار ہم
آیات کلام عشق را پار

اندرون خویش خیم کنارین فلک	و انرا اندر و حال میں معنی کنار
----------------------------	---------------------------------

<p>بهر چه مشک از آب ریاسن جدا کنم ز بحر بگیری بودم باون من در آخر چون ما بودم تو گشتم ذره بودم جو شدم شیره بدین شرفی از خم و حد و لا چندگاه سوخت چون جان جوانی ترا</p>	<p>آب بحر کم گر چه اندر مشک می گیرم قرار باز آخر کار ز بحر جدا می گیرم گشت نام بحر بودم موج گشتم بزگر اندر اصل کار من کنون همچون شیره گشتم چون عقال جان جان کنون این نکته را در گوش ترا</p>
--	---

<p>گر چه احمد بود کنون گشت احد از سر دل کسوت دیگر نموده از لباس کردگار</p>	
---	--

<p>ایکه عیانتی تو به شکل بشر دوست نگر از ره معنی عیان نیست وجود تو بجز ذات حق گشت بشکل تو ظهور آدمی آدم معنی همه وز ذات نیست ست می شوقی شوا از بنجودی</p>	<p>هر دم از خویش بخود کن گذر کرده باش بشال بشر طالب خود باش ز خود کن گذر زان ملک فکنده جو سجده ذات تو از صورت معنی شمر چند زنی طعن تو از خیر و شر</p>
--	--

<p>احمد اگر غوطه زنی در بحر از ملک ابن بحر برون کش گهر</p>	
---	--

<p>ایکه عیانتی تو به شکل بشر تا همه ذات تو سکے با وجود</p>	<p>چسبیت بعالم ز تو این شور و شکر نیست بجز ذات تو ذات دیگر</p>
---	---

آخر این سبب خود دور گذر	رو کے مناسے و بہر ہی زما
تا کہ بہ بنیم تر ایک نظر آئینہ را کے نگر و بے بصر از منہ پیش کہ داد می خبر	پر دہ قالب زمینان بکن صورت ما آئینہ روی تست صورت تو گرفتہ سے آنگاہ
<p>احمد اگر سب رنگونی بہر است دامن بہر نفس چینی بر گہر</p>	
<p>رستم کہ کفر رموز اظہار غیرت بدہان شاد سما ر ور ملت کا فوسے کن اقوام باشد کہ رسم بدوست یکبار کامی لایق معنی تو ز نما در یاب یقین کہ نیست خبر یا در خویش طلب کہ نیست انیا چندانکہ منفیہ بود اسرار لا بد بر رفتہ بر سر سردا</p>	<p>در مدرسہ ہامی عشق ہر بار حیرت بر زبان گرفت گشت چون نیست بغیر دست چیر رستم بر سر ای کفر تر سا آواز بہا مداز سسراش وز خویش نظر کنی تو ابد است گر مقصد جان جان تو خواہی زان جس رعہ می پذیر گشتہ منصور چونکہ بیرون زد</p>

اسکا اکھرا از کتاب توحید
ہر دم سستے کن تکرار

چیز کناره گیسر از غیر	رحم و دره عاتق است این سیر
چون نقش اصدید پیشه	شد مخو چشم صورت غیر
در وحدت او چه کفر و ایمان	در راه یقین چه کعبه و ویر
عوان کسی که ندید هرگز	در دیده کورا دست لایخیر
این نیز که در وقت این راه	بجستش ایمان که هست او غیر
بوقت نماز - صدوک این راه	در مصطلحات نیست لایخیر

احمد تو بنی جمال غیر است

بر نیز کناره گیسر از غیر

دشمنی و صاف نمیدرند عیب که کشم پیش	گر کند عادت با یک نفس آن یار گذر
دور آنگاه بطریقه سادوس اینجا در غیر	او در آن سوی برکت و من نهی
تو که خوشی می نوشتم از دشمن خود	ز هر غمهای تو می نوشتم چون دشمن خود
دشمنی و صاف نمیدرند عیب که کشم پیش	نظری از دره انصاف کن آن نور بصیر
حالم از گزندش ای چه زیانست در غیر	کار هم از دست فراق تو سر سر ابر
دشمن بیدل و آوازه خوب ماند به جو	یار برگشته او خور کرده پیاران دیگر

احمد می راموس خوش سپین برده ز راه

نی نور دزدان نمیشود نه سینه خون

صدا از دست می زانست	ز نور حق تعالی مشد سر
---------------------	-----------------------

برافسکن پروردگار پندیس با زرخ تخلیٰ جز بصورت نیست ممکن	ز نور خویش کن عسلِ مستور نظر کن جہلہ معنی را مہمور
چو منصور ی بسا پیر اندرین را وہو سازد ز خون خویش ہرم	کاتا الحق بر زمین پرواز شیر قد اسازد دل و جان و تن و
لکو از مرزا این معنی حکایت	کہ این سبب کسے را نیست نور

تو ذات احمدی را بین در خجیا
صفات معنوی ذات قلندر

ہر شتر از جان جهانی اسے پیر آمدہ بر صورت انسان پروردگار	ہر چہ می جستم سمانے امی پیر لیک در عالم سمانے امی پیر
مے بری دلہا بپشوہ و ہیدم نیت غیرے در ہر عالم لیک	ہر زمانے دستا نے امی پیر در ہر ہولسا چو جانے امی پیر
میل جاننا سوی خاک پائی تست مشکارا بر لباس آدمی	مایہ جسم و روانے امی پیر ہم شانی ہم عیانی اسے پیر
جمال منظر روایات قلندر ولہ نہ فرات حق تبارے شہر مہمور	تو اسے مقصودہ لہا نیک ننگ کے ننگ ہمہ صورت برابر
ولہ تا تو چید اندر پر وہ پاسھے ظہوری نیست ممکن جز بصورت	ہمیشہ تیغ ہر انت ہر
تقیل منظر روایات قلندر	

یقین است صورت انرا کبر	هر آن گفته که او صورت به بند
که بزوات تو شد معنی مقرر	دلا بزدن تو کوس رب بپستی

جمال احمدی را بین تو اینجا	
نه نور حق تعالی باشد منور	

عشق آمد نظم به حق آشکار	نیست غیر سے جز جمال کروگار
در همه صورت سیکه معنی بین	و می همه صورت به معنی آشکار
صورت تمغبنت معنی صورت	صورت و معنی یکی بین نقش یار
در حقیقت نیست غیر می را وجود	در همه یک دان و یک بین در شمار
و میگویم رفیع حق است بالیقین	نه رفیع را هم معنی پا بیدار
نخن اقرب گفت در معنی جدا	را حق را دور حقیقت گوش دار

احمدی چون ذات حق را نیست غیر	
این روز شرح است گوش دار	

حقارت تو بین بر من بیچاره	که معنی چاره ندارد غم و درد غیر
بادشاهی چو عظمت که بر تو کند	مرجا سلطنت فقر که ملکیت فقیر
شده دین که من خرقه چرمین شام	خدا انرا که بهتر بود از تلخ و سیاه
تا که در بحر سودت زده صند غوطه	چاک کوی تو مرا هست جاز عود غیر
تو آن تلخ مرصع من و این خرقه جرم	که مرا خرقه چرمیت چو زلفیت حرم

هر چه در دست شاعست قلیل دینا ز چه از فقر بیرونه کنتم عمر بس	ندیدم در آن همه ملک جهان اهل یحیی بهر و دنان بر دم بر و بر سلطان
--	---

احمدی را نکند چشم عنایت شایه

بادشاهی ایندی را چه عم ازین مخفقیر

<p>چو از رخ پرده وا کرده ام و تو چو سکه و جور را دیوانه سازم نیز هر وقت بودی بر آرم بهاس عاشران سوخته دل در عشاق را بد بوش میخورد مرا زید بکک لایزاله ز سببش من اقرب باز گویم بگویم کشته از قاپ قوسین سببش خود از کنت کترا بگویم هر زمان المی انا الله ز غمزه خوبها سبب کشتگانرا جمال خویش بهر کشته عشق</p>	<p>جهان را عینا کرده ام و تو سپهره خود ضیاء کرده ام و تو جهان را آتش کرده ام و تو زلفت بودی با کرده ام و تو ز سبب اینها کرده ام و تو گداز را با بدشا کرده ام و تو ترا از خود جدا کرده ام و تو ترا من مصطفی کرده ام و تو بظلمت از تنها کرده ام و تو حقیقت را روا کرده ام و تو روان چون سیلها کرده ام و تو یقین دان خوبها کرده ام و تو</p>
--	---

از گوشه و انما ایم طاق ابرو	همه محسوسها کرده ام و تو
-----------------------------	--------------------------

کتم لب خنده از لعل شیرین
 نمایم تازه ز لعل خود سران را
 بیا ویزم سحر عشاق بر دوار
 نغمی مطلقم از نقد مخمر سے
 در لخم یازم که بولے عشق باز سیت
 تو از هم پرده عشاق مشتاق
 ز انوار تجلی عاشقان را
 بر آرم از نو اس کے سر بر افلاک
 سلیما کتم یگو پس رب بیاسے
 جو موسے عاشقانراست مدہوش
 ز تاب آفتاب عالم انسرود
 نموداری کتم از وحدت خود
 کتم بر فلک خمین کوس وحدت
 کتم موسے بے سببیت وحدت آبا و
 عباسے ستر پوشان فلک را
 ز لہ و راہ خود کلمے بسازم
 نظر گرا کتم بر سنگ و آہن
 شبیم تما حکا کردا کتم امروز
 سدا و نیز تیا کردا کتم امروز
 ز ستر با ہوش و اگر کتم امروز
 نیاز ست را غتا کردا کتم امروز
 ز پردانہ ہوا کردا کتم امروز
 ترا صاحب نو اگر کتم امروز
 چو موسے انجلا کردا کتم امروز
 سرت صاحب نو اگر کتم امروز
 ترا مرغ ہبا کردا کتم امروز
 ز جام لن ترا کردا کتم امروز
 دست عشق صیا کردا کتم امروز
 ندا سے رنیا کردا کتم امروز
 میر موسے ندا کردا کتم امروز
 عصارا اثر و ہا کردا کتم امروز
 ز پیوند ضیا کردا کتم امروز
 بصیرا تو تیا کردا کتم امروز
 بیک دم کیمیا کردا کتم امروز

یکساز پرست کرد انجم امروز	دوم یک شش یک شش را
نزدیک نو بر سما کرد انجم امروز ز الای سهرنگا کرد انجم امروز همه راز نگها کرد انجم امروز بسایم زیر پا کرد انجم امروز بیخ از هر دو سر کرد انجم امروز گداز پایا و شاگرد انجم امروز	هزاران آفتاب عالم امروز ترا از شهر لاهوتی خیر نیست شیخ و ترساده کفر و دین اسلام سر اندازان این راه سراسر دوتی چون نیست بر تو حیدر مطلق و لا از جان جدائی مصلحت نیست

پرو احمد عالمی آشفته سازم
 پرو از رخ پرده و اگر انجم امروز

نشان از بی نشان برد انجم امروز از آن نکته جهان برد انجم امروز ز سر اندر زمان برد انجم امروز صد عاشقان برد انجم امروز ز خود بر آسمان برد انجم امروز ریا از بهمان برد انجم امروز سکان از مکان برد انجم امروز نشان را از میان برد انجم امروز	حجاب بین و آن برد انجم امروز جهان که برورت یک نکته سازم بصدق این پرده معطل مرز و نوا که انظر و ابر خواهم ایندم رموز عیب و اسرار آدم چو بر نفس نیست در عالم کس که خودی را بخودی سازم پس نگه بیان را از نشان سازم بویدا
--	--

نوا سے بلبلان بردارم امروز	من آن مرعم کہ بردار سیاست
حدیث جان جان بردارم امروز	بومقصود نیست از جان جانان

جمال احمدی ہر دم ہویدا است
جمال تازیان بردارم امروز

ہمہ دنیا ز دین بردارم امروز	لقاب آن و این بردارم امروز
گمان را از لفتین بردارم امروز	یقین جلاہ جان از عشق پیدا است
گمان از ما و ظہین بردارم امروز	ز نور خود سر شستہ خاک آدم
لباس جور ظہین بردارم امروز	ہو آدم من یقین در جنتم چون
چو شبیے از زمین بردارم امروز	دم من کردم آدم دیدہ
گمان از ہمنشین بردارم امروز	جمال خود و بعالم مے نمایم
ز نور حق بہین بردارم امروز	روا سے شاہرے ملکیت و ملک
چو از رخ آسیتن بردارم امروز	بظاہر بہین کہ مے جستم یا ظن
امان را از امین بردارم امروز	ملک را کے رخ خود و انعام

جمال احمدی آرم بہ جنت
ز نور احمد این بردارم امروز

بر ذرات تو انوار کجیے است موسس	امی بر رخ تو شیفہ ارواح متقدک
پس آدم و طہس نما سید کیے پس	اگر پردہ تبلیس زبوسے تو بر آفتد

<p>از نکتہ توحید کے را کہ خبر شد اسے طائر قدرت تو کہ از روئے تھے این دور حقیقی ست کہ در بحر جاریست در عشق خداوند قدم پیشتر آور</p>	<p>بیرون بندہ را زول خویش بہر کس برتر تو ازین گنبد نہ طاق مقرر سن این گوہر دریا چہ نئے بر کف ہر سن تا چند زنی گام ازین راہ تو داپس</p>
--	--

احمد سخن شیر بنا اہل چہ گوئے
آہنا کہ تدا تہ بلواوی ہمہ ز اطلس

<p>نقش رخ سبے مثال قدوس ہر صورت خوب ساکان عیان ست این جہہ و حشر قہ نہ بگو شد ابلیس نہ داشت چشم حق بین از حسد نقش نہ اند محروم در تختہ این بنات بنگر ایدل بہولے خویش تا چند در حلقہ زلف یار ماندہ</p>	<p>در صورت ہا شدہ ست مجبوس نقش ست ز لوح روی قدوس بر عشق نئے حسرت نہ نامبوس دید آدم را بذات مسکوس از راہ خدا کے گشت یابوس ہر حرف کہ غیر او ست بل دوس مغرور شو کے بزرگ دسا کوس مخجل دل من اسیر مجبوس</p>
--	--

احمد بجمال خود لفظ کن
نقش رخ سبے مثال قدوس

<p>در حلقہ لولیان او باش</p>	<p>می نوش شراب عشق خوش باش</p>
------------------------------	--------------------------------

<p>تا ذوق شراب عشق پاسبی روز مره عاشقان بد نام در حلقه کفایان مد ہوش کہ لذت عشق را چہ واسطے</p>	<p>باشد کہ شو سے تو نیرا و باش این نابلہ خودی ز خویش تبر کش سہر حلقہ شوی میان قلاش آغے چہ کند جمال جماش</p>
<p>در صورت احمدی چہ سینے در نقش بین کہ بہت نقاش</p>	
<p>عاشقان را شاہد می نیست از بزم خویش ہر کسے دارد خیال بے و مخنون بے کہ شوی میزان شو کہ گئے موزون خون عم مارا حلال خون با غم حرام تو دئی را لنگرے بر خستے در راہ خویش یوشی باید کہ باشد پرورداری خویش بگذر از چون چراتا بگرے در راہ فقر</p>	<p>بخور بزرگان با دہا تو شکوہ از خون خویش عاشقان ز خویش لیسای شو و مخنون نیک بین میزان خویش را تا شوی از خون ہر غمی کو کردہ باشد دست شبان خویش تا فرود تیر میرے ہر خطہ با قارن خویش کو بود در راہ او ہر خطہ اکنون بن خویش چون نداد و م از خوبی ہر شد بچون خویش</p>
<p>احمدی سو قوت فردا نیست بچون بکران بخور واد با دہا از چہ گلگون خویش</p>	
<p>در حلقہ عاشقان مد ہوش بگذر ز خیال خود پرستے</p>	<p>سے نوش شراب عشق سے نوش شور پدہ عشق باش و مد ہوش</p>

شاید که شو سک تو نینب تو خود	در زمره طالبان مے نوش
گر راه رو سک براه دل او	این نکته عشق را بکن گوش
نقد غنیم عشق را بپند و ز	گر تکیه جهان دهند مفرودش
به نام کسے شو درین راه	کو جلد جهان کشد فراموش
در سیکره ز راه پیسته	بخردش ایام عشق بخردش
بخویش تو شور خویش یکبار	در جلد جهان بخویش موش

سجاده و صدقه را گردن

ای احمد از شراب بر خویش

چند خواهی بشت نامه عشق	که نگین بشیرج نامه عشق
قصه درد از بیانات بهر لشت	تا قیامت و انست نجا عشق
کام عشق است ز مراد بدون	ز آنکه خود کلامی ست کام عشق
لائق هر قدر کسے بنود	خلعت باد شاه و بهر عشق

احمد از عشق بیار سک ناز و

بست این قلیح از سگانه عشق

ای نور زخت خزن اسرار برفیق	هر روی تو انوار نجلی ست محقق
هر حسن زنت ظاهرا الوار است	هر روی تو اظهار خدایست ملوق
این بحر محیط است که گوش بر دریا	این قلم عشق است که بر سر خود را

این یادہ عشق است چون علم مصفا	دین شربت شوق است کعبہ عالم مروق
این قلام توحید ز اسرار خدا نیست	اطلسا شدہ بر صفت ذات تو الحق
این گوہر ذاتی کہ ز دریای معانی	گوہر توان گفت کہ نسبت معلوق

احمد سخن سیر بگفت ست ہویدا
ہر کس نکند ضم ازین نکتہ مطلق

ای جمالت پر تو انوار حق	ذات پاکت نزن سزار حق
ای رخت عکس جمال ایزدی	روی تو آئینہ دیدار حق
ہمچو منضوری بیاید شیر مرد	تا بر آید بخورد و ہر دار حق
کہ تو اند چون سمندر ہر خستہ	آنکہ اور خصمان شود بزار حق
ای سگ نر چندی فی دروغ	شیر مردان ہے تو در بازار حق
لبنگند جانت چو غنچہ در سحر	اگر تو بوی یاس ہے از گلزار حق

خلق غافل سے تیرا نہ سیر تو
گرچہ احمد سے کہنے اطلسا ر حق

ای زلف تو و امگاہ عشاق	اسکے رومے کو تہجد گاہ عشاق
اسکے عارض خوب و لغز سبت	ریشک برف بستان بچاق
ہر کس تو چو نیست در سپہرے	چون تو نبود بحبلہ آفاق
تو اچھے سے کہنے لغزہ	کاف رنگ زہ تیغ براق

	<p>چه طوفان زنی تو احمد برخیز ز ناله های سداق</p>	
<p>سایه فکند الحق بازم همای عشق زان هر دو دم هم آید اندر دوا می عشق سرا عاشقانت شد خاک پای عشق صد ملکجان بگیرد آن پادشای عشق آنخ چه حیلند بازم از شکنای عشق یارب کجا قادم اندر برای عشق رحم کن ترحم جز بینوای عشق کس نیست جز تو مخرجم در از برای عشق</p>	<p>ارافتا و ناگه در سر بر او اس عشق مل لبست نگار چون شه شکرست رود هزار جان را اندر چه زخندان لک لکم گرفته این غمزه آن شه ظاهر شدت ازیم از عشق یار تا زم فریاد میکنم سن از دست خیر و بیان بویست از ذکر بیان پر سینه بنوار از سحر بگیر حرفی تار از با تو گویم</p>	
	<p>احمد مکن تو ظاهر اسرار خویشتن را در سینه دار پنهان اسرار برای عشق</p>	
<p>دای و مصلی هست سنگ و الله که کفر و دین بیک رنگ بے فکر تو نامسا هم رنگ لیکن نتوان بگریم رنگ</p>	<p>در شرب عاشقان بیک رنگ در شرب عاشقان قلاش ببند ذکر تو کعبه با کفشت ست سودا سے تو گریم هست بلور</p>	
<p>این بود تو حمله است فرسنگ</p>	<p>این بود تو گزیند دران پیش</p>	

کاین راہ چہ عقبتہ ایست لبشنگ	مدانہ ورا کے در رہ عشق
یکنگ شومی ز صلح و در جنگ مارا چو جنم سہت مہ سنگ از دل بدر آراین ہمہ رنگ از جملہ بیوے یک کن آہنگ این عقدہ دو ہزار فرسنگ ہزار شو سے زر مہر فرہنگ	چون آمدی از تہم خویش بی رویے تو گر بہشت باشد گز و وصل تو تو نشین بخویش گر دولت معرفت بجوئے در خویش اگر کنے تو فکر سے مقصود ز عقل عشق یا بسے
تو کبہ و دیر اسیکے وان یک نقش مگر بجلد ارشنگ	
ذات تو مہر و جو و شارل یا جملہ صفات خویش کارل آن حضرت توبے نیاز فاعل ما تہم بذات خویش داعل غفلت بیان نت حائل داریم درین بسے دلائل کہ دست از ان دو چشم مائل	ای ذات لطیف و شخص گاہل موجود مہر و جو و بالذات واللہ کہ مہر و جو در دو عالم ہجران چہ بود مکان توحید در راہ بقا ہمہ فنا نیست و در روی بتان صورت تو بر روی بشر کجے خاص
خالی از صفات حق و باطل	در صورت احمدی خدا نیست

گر نیک و اگر بدیم اما از راه کرم نواز مارا	ہم زمان تو اہم بندہ داریم زیرا کہ شکستہ زار زاریم
آتر سگے ز چہ دم پوشتم از نسبت او در افتخاریم	
ماہ را در نقاب سے بنیم نظارا اندرون سینہ جان	بجز اور جناب سے بنیم ہر زمان تو و گلاب می بنیم
سن در آئینہ صفائی وجود موج را عین بحر سے یا بلیم	بسینہ آفتاب سے بنیم آب اندر سہرا سے بنیم
جام را چون بدست سے گیرم ساقی اندر شہراب سے بنیم	
دوش در دیر سنان میزدوم بجوہ ہرست بیک جہر عنہ	حلقہ دل بر در جان میزدوم بر در سچانہ فغان میزدوم
از سہرستے در دیوانگی ست سے از عشق بہر جہر عنہ	دست لبہر قص کنان میزدوم والہ دستا نہ فغان میزدوم
از نفس بوختہ خویشین چشمتہ چو رشید ہے موختم	آتش غم درد و جہان میزدوم ہر آنے کز دل و جان میزدوم
ماہ من از دیر برون شدیدید	شک بدان حال فغان میزدوم

صیقل آینه جان ستم در	آینه صورت جانان ستم
در همه ذرات صفا نیست ملک جهان جمله مسلم است گاه چو گل خنده زخم در چمن ورود جهان نیست بجز در آن خزه ذات شود نیست	هر چه پیش تو جان آن ستم در ته این شکره سلیمان ستم گاه چو گلده سست ریجان ستم آمده در کسوت انسان ستم بر همه سبق تو تابان ستم
احمد رود رود ز دل رنگ گفت صیقل آینه جان ستم در	
من شیفته جمال اودیم سیراب و لم نشد ز آب آشفته جمال آن نگارم اوپاوشته ست در ره او	دیوانه شدو خال ویم تا نشد آن زلال ویم سرگم شده خیال اودیم چون مورچه پا شمال اودیم
احمد بهر اریاد گفت من شیفته جمال اودیم در	
ما آیت نص کردگاریم ما نظر سیر عشق هستیم	اسرار رموز عشق یاریم مطلوبه ظهور کردگاریم
ما فزون ذات محض هستیم	ما منح لطفت آن نگاریم

سکان مقام کبریا پریم	همایان عزیز آن نگاریم
مرغان برواج کلخ قدیم	مانیم زمان مکان نهاریم
سلطان سراچه ظهوریم	بر مرکب عشق ششواریم
احمد چو جمال خود نماید بیتم بیفتین که کردگاریم	
مانیم که جان ست ماست پریم	درخت و بیخ مانده در هم
دردا که ز حد گذشت اندوه	آو خ که بجان گرفت دروم
دل سوخته زار زار گشته است	زین آتش غم بسوز ماغم
زین بیخ مرا بنود در مان	وین درد مرا بنود مرا هم
احمد ز فراق یار محزونست دل زار و تزار دیده پر کم	
بر تخت شود شهر یاریم	بر مرکب وصل ششواریم
بے تلخ رود و اج بادشاهم	بے طک تیزینه کاسگاریم
مادر اسرود کار با کسی نیست	بیرون از حساب در شماریم
یک رنگ چو کمر گشت ایمان	با ملت او دین چه کار داریم
در مذہب ما و وی رنگیند	با جملہ جهان کیے شماریم
فساخ ز نماز و روزہ و حج	مانند عن دگر سبک گزاریم

مار اسد گویہ او صفائست مار اتو بسین بصورت ما	ما قبل زرد سبے یار واریم ما نظر عشق آن نگاریم
احمد دست نیک سنگر این ذات ز صغر سے شماریم	
ما چشم دل بجانب لدا کردہ ایم افگندہ ایم لہر کوی و لستان از مہر بکند و چرخ دور دے ہزار بار مارا تہرے گجاہ نہر دے خانقاہ	جان افدائے غمزا تو آنحوار کردہ ایم خود را براہ دوست سبکسار کردہ ایم جان افدائے خانہ تمار کردہ ایم خود را برین طریق سبکسار کردہ ایم
احمد لباس خرقہ چرمین بچوہ بین پیمان بریر حسبتہ ز تار کردہ ایم	
نقاب ز روی خود چون گرفتیم جمال نوشتن چون نمودم چو محراب بر دامن خود کشیدم ز جام سلسی مع اللہ جرمہ تو زخم	جہان را عاشق از سر گرفتیم جہان جلد بحسن اندر گرفتیم جہان در طاق در سب گرفتیم ز شر مستی رہ دیگر گرفتیم
شراب احمدی در کار واریم ز جام اینما ساعت گرفتیم	
پر وہ پروا کہ تا عارض حشمت نکریم	رو سے بنامے کہ تا سجدہ پیشتیم

تو پندار که با سر گز ازین در گذریم اندین بادیه جانرا بسلاست بریم در میان رخ وز لعل تو چون شکریم تا بداند که بازنده بجان و گریم تو سلیمانے و ما مورچه پاسبیم	نیکے و شاید باز سے ز سر شریف ماشتائیم قنادہ پسر کو سے عنت در تمنای صالت تو ہمہ در شبان رد ہم جان تپہ پاست ہے مرد بخوار بادشہ را چه علم از یاسن مورچگان
---	--

احمد رند نظر باز کہ شاہد بازست
سرخ و کرد عیان بر تو کہ ز اہل نظیریم

بسر ملک عشق سلطانیم گاہ بر طور فتنہ عمر ایم گر چه در مملکت سلیمانیم بو العجب در دوین کہ در مانیم عاشق حسن خویش صبر ایم از ازل تا ابد سے خواہیم گر نقاب از جمال نشانیم باز سگر کہ با چه مرغانیم ماوران خاصہ نقش پوانیم در دریا سے گوہر کا نیم	ماگدایان خیل سلطانیم کہ پو موسے کلیم بر کہ طور مایہ ز نبیل نیستے ہستم در عشق از دو ایما پیدا چون نظر بر جمال خود کردیم آیت صحیف از جمال جو عالمے عاشق خدا کرد مرغ لاہوتے ایم و طائر قدس ہست ایوان قربت و حدت گوہر با ازین طبع نیست
---	---

تا بدائے نہ این دستے آیم	تے ز خاک و ز بادے ز آتش
عالمے نکتہ خدا و ایم گر چه با آمدہ بز خدا ایم بسر آن آمدہ بکنایم کہ درین دایم و ہر مہائیم گاہ پیداو گاہ پناہیم	محرّم سیر مع اللہ ایم پادشاہیم با بملک فقر یوسف ملک مہر لاہویم مرغانیم از نشین قدس گاہ لیلے و گاہ مجنونیم
بچو احمد کجستہ زندان زند و باز در دستائیم	
جان جان سرست جان دیدہ ایم ربا رنے گفتہ چیرن دیدہ ایم جملہ را در زندہ سلطان ایم قلزم دریا کے عمان دیدہ ایم صد ہزاران سر نہیان دیدہ ایم در حقیقت نور ایمان دیدہ ایم	تا جمال طلعت جان دیدہ ایم من نیم حیران پوسے صد ہزار نکتہ گویم ز سیر عشق خو من یقین خویش در ہر قطرہ در خم ہر تار سوسے و لبران در میان کفر و زلف نیکوان
تا جمال احمدی رخ و امنود شکلات عشق آسان دیدہ ایم	
تویش را آشفہ شیدا دیدہ ایم	تا جمال دوست پیدا دیدہ ایم

<p>شکر با هر سو بود او دیده ایم</p>	<p>از رموز سخن آسرب میر زمان</p>
<p>لی سع الشکر آشکارا دیده ایم این همه اسواج در یاد دیده ایم گوهری از گشت کثر او دیده ایم جمله حسن حق تعالی دیده ایم شکر را جمله حلوا دیده ایم جمله اسرار خدا رو دیده ایم</p>	<p>نگته از و بود معکم خوانده ایم مویها این چشم از جزو دیده ایم گنج اسرار خدا هم خویشا میر سخ خوبان یکا یک میر زمان شکر و حلوا کی و این ایچوان بر جمال حسن خوبان بشکله</p>
<p>چون محمد بر کوه احمدی آیت انافتن او دیده ایم</p>	
<p>اندرین گلزار گل آرسیده ام در مکان لامکان گردیده ام بگاه یا بوستان سخن سجیده ام در میان راهها غلطیده ام بچوبلی زار زونالیده ام از تراوت بار بار و سیده ام خلعت عین البقا پوشیده ام</p>	<p>مرغ قدیم راشیان پریده ام با محمد بوده ام در طوفان گاه بودم در میان کوه طور گاه بچون خضر در هر چشمه سالها شد کاخ زرین باغ وجود بچوبلی بر سر هر سو تبار در حیات جاودانی مانده ام</p>
<p>روز و شب با هر کس کوشیده ام</p>	<p>حد نهران سال در هر تقابله</p>

از شراب احمدی بس جام عشق
درستان صفاتو شیده ام

<p>هر آند از درم عیار ستم ز عیاری پیرو جان دل شراب عشق را در کار کردم چون در دورون کام من فرست هر خسته خیز و مشغول کشیدم و این دگر را کینک دیدم چو از دل بر همه معلوم گردید چو از دهن من گشت روشن بقای مطلق شد فانی من کماک از عهد دور دست با نمودم</p>	<p>ز سستی جان دل برده ز دستم کنون من بیدار بجان ستم ز زدی هر دمی تو به شکستم ز طاماست عبادت جگر ستم درون خرقه صد ز تار ستم ز دام کفر دین هر دو ستم درون کینه اکنون بت ستم دام از جان جان بخش ستم طناب هر دو عالم در ستم ز خرد و دهر تش سست ستم</p>
---	--

تو احمد را احمد میدانیم
که گاسه در علو دگر بس پستم

<p>دوش چوین مقصود دل کوی جانان پستم انچه سنجان بود از انشان شهر سالها از روز گنت کنز اهر چه حقی بود آن</p>	<p>مظهر دل ز زور عشق سبحان پستم گشت این سطر لاله کوی نشان پستم آقا هر اندر جمال حسن جان پستم</p>
--	--

من جام پر حکم است و بهوش آدم	دوزخ موزن کن قرب سر پیمان یا فتم
هر زمان بانگ ناله کن نیز هم پیمان	بیم چه عجز شراب عشق روحان یا فتم
چون بگردد شکر در راه عدت کفر و نین	در بیان سینه دول نور ایمان یا فتم

احمد اندر جمله عالم نیست غیر منی در جهان
راز سچانست این کز من پیران یا فتم

من خدارا آشکارا دیده ام	آشکارا این خدارا دیده ام
بے کم و بے کاست پدار خدا	بے کم و کیفیت آشکارا دیده ام
بر رخ زیبایه سر و ناز مین	نور پاک حق تعالی دیده ام
کرم نمیدانم چه میباید که	من در رویت این خدارا دیده ام
صورت حق را بچشم ظاهر می	بر جمالت ای نگار دیده ام
گر کسی پرسد چگونه دیده	صورت ایزد شمارا دیده ام

بر رخ احمد جمال کبریاست
نهایت پیمان آشکارا دیده ام

با جمله طبیعت خدا ایم بود	در صورت خود خدا نما ایم
دریا سبزه آینه است غیر	در سینه چهره بود که غلبه یا ایم
از نور شادانیت تو پیدا	هر چه که تو زده بود ای کجا

کس نیست بحسب تو اندرین جا
تا سیم ز اسل کار ما سیم

بشنو تو درین مقام توحید	در همه صفتی و سلی که مایتم
بیکسوت نظر ما چه بینی	بپرستش شو و پاوشایتم
در صورت مانگر خدایست	در صورت شکل خود بر ایتم
گاسی چه نیل گاد آدم	هر دم بپرست و گرو را ایتم

در کسوت احمدی چه بینی
آن بین که رواست کبیر مایتم

پنداره و کبر از سر خود بر گرفته ام	بین معانی و راه قاشد گرفته ام
مارا چه راه دین نمود و خد سالی	ایمان و کفر جمله برابر گرفته ام
جمله ریای نمود مرا هر چه بود آن	زهد و صلاح جمله منور گرفته ام
دنیای دین ز خاطر خود محو کرده ام	در راه عشق کار خود از سر گرفته ام
اندر مکان عشق چو مردان نشسته ام	حب لوطین بدشال بر گرفته ام
آب حیات از لب دلدار خورده ام	در راه حق معاظمه دیگر گرفته ام
در راه فقر طایب مطلوب بودم	جام جهان نمای ز ساعز گرفته ام
مقصود راه کبیر درین روی دیده ام	مطلوب را در فقر ز صد بر گرفته ام
جمله حجاب تویش ز ره دور کرده ام	در راه عشق راه پیغمبر گرفته ام

مقصود جهان جمله جهانست احمدی
این نکته لایعنا چه خوشتر گرفته ام

ما سبق عشق از احتیاج دلدار خوانده ایم	هر روز عشق از آن یار خوانده ایم
آیات حسن یار که زبان خلق بود	از صفی جمال سبکزار خوانده ایم
موجود جمله ذرات از آثار یار است	آثار شیر یار با طهار خوانده ایم
کنونم گنج عشق که از چشم با منان است	بیکس طریح دوست آثار خوانده ایم
شعور و کار بر رخ آن یار دیده ام	حرفه یقین خط رخ یار خوانده ایم
هر طری از و بود خودی که کرده ام	در دین سبق عشق بیکار خوانده ایم

پندون احمد از جمال تو آشفته تو ایم
 این نکته شریف که بسیار خوانده ایم

ما سیم چو الهم عظیم	در صورت آدمی و آدم
موصوفت بذات خویش گشته	در صورت ماست اتم اعظم
خوش باش که هیچ نیست پیدا	ای که بذات نیست مدغم
جزوات خدا و گرنه بیخه	پیدا است بذات و در عالم
در صورت آدمیست پیدا	در صورت آدمی مجسم
و الشاکه جمال دوستی	در صورت خویش گشته اعظم

در صورت آدمی خدایت
 پیدا بحال بود مکرم

بزمی که شکل پیدا میکند
 کارخان راست و شیدا میکند

<p>گاہ اندر گشت کفر بود و داه ام گاہ بودم در بطون در کون گاہ ارسلے سیز تم پر کوہ طور گاہ کویم لن ترانی ما بجز و بوده ام سہتیم و با شتم بیہ خلایق نہست پیدا اور جہان دولت من ہر چہ بینی تو بظاہر سہر حق سیر کم طبل خدائی ہر زمان پس بردی سطفہ و مر تفتے نہست ذات احدی جز ذات حق</p>	<p>کہ رموز عشق پیدا میکنم گاہ خود را آشکارا میکنم گاہ شکستے بچو موس میکنم گاہ پیدا یہ بیایے کنم بین چہ سر من بدینجا میکنم ذوات خود را من برودا میکنم من ز پیری سیر بطحا میکنم کین سخن ظاہر بعدا میکنم آشکارا کشت من میکنم کشت را از حق تعالی میکنم</p>
---	---

تربیع بند

<p>ما آسید جہان تمانم سود جزا و سود ما نیست ہر قطرہ کہ بنگرے زوریا دیزیر گلیم زندہ خویش یک قطرہ چونگرے تو مانم</p>	<p>ما نور جہاں کی رہا ہم در ہر چہ نگرے کنے تو مانم در یاب کہ قطرہ نیست ما ہم زرا شتم ہر ملک او ایم ما کسیر محیط آشنا ہم</p>
<p>بر سرق کلاہ سلے مع اللہ</p>	<p>در ملکت نقشہ پاؤ شایم</p>

برادرت سپہر عشق مہریم چون ذرہ ز شرفی و در پوایم

اسیستم بنور تو و ستور
بر نعورت آوے معشور

<p>ما نقش و نگا آن نگاریم مارا پو کے سے شناسد گریک نفس از رموز تو حید عالم ہمہ در تر و شش آید تو ہر چہ طلب کنے زمان آئید ستہ بوستان و حیات</p>	<p>در ملک عشق شہر یاریم ما از چہ یکس نگا پداریم از عالم بچو و سہرا گریک دانتہ نقین کر و نگاریم ما راست ہر اچہ بہت واریم ما چشم ز دست ہر تداریم</p>
--	--

بکشاے دو چشم روے مابین
بر بندہ ز غیب سوے مابین

<p>ماگر چہ لیے گن نگاریم بر کوے ملا سیم رسواسے سطون بان خاص عام سم و حسدہ دین شکستہ بد نام ما شہرہ شہر و کوہ با ہم</p>	<p>ہم ہر دور تو ایسے روزیم از گرو گناہ پر عیب داریم مخرج سنان طعن عاریم ہر لحظہ چشم خلیق نواریم انگشت ناما سے ہر دیاریم</p>
--	---

ما گم شدگان راہ عشقیم
ما سوختگان خاہ نگاریم

ما را سر چاه و منزلت نیست	کز عزت و چاه و عمار و اریتم
ما را سر و کار با کسے نیست	با کارگان چه کار و اریتم

آفت رختے ہوسے کما کن	
کز لطیف آریس اریتم	

ما شاہد خودیم ز ناہوت آمدیم	از رشک بی نہایت پر زہ شدم
تو را تو بگریے کہ چو پردہ برون شویم	ببینے کہ عالمی ہر مقصود و ہم خودیم
این را در ایشوے بعد آب معرفت	تا بگریے ز حسرت ما ہم فرقدیم
این پردہ را کہ بنیے تا یسب التعمین	چون پردہ برفتد تو بدلتے چہ شادیم
جلد فرشتگان کہ بگردند سجدا	زیرا کہ ما ذ عالم مقصود مقصدیم
ما حق نعیم آنکہ بغیر او اگر شویم	جو تا ابد چہ سرور ایم و خوش قدیم
ما ہم کز جمال خورش بہرہ ور شدیم	کماندر وجود آمدہ ما سخت شادیم

احمد بد آنکہ تملی اندرین وجود	
بشکر ہم وجود کہ ما سخت مجیدیم	

و اسدین گذشت رنج مجر و شکریم	چہ رہن شکست ترغ سفر شدیم
ہا زبانی شکست دولت باقی رسید	ستہ تن ز گذشت است مخلص شدیم
شہر فنا یا ہم ملک بقا یا خستیم	رفتنہ جدا از میان شمس شدیم
کشتیے توانیست تکتہ تاراج داد	تیمہ بیالاز و حکیم تاجر سرد شدیم

<p>را بطراین و چو دسر سپر اندر گسست جمله تعلق گزشت صرون چو انقدر شدیم</p>

<p>بر در دل بود با کس میز کلم هر بحر گنگا ہے نو اس کے میز کلم این جهان را پشت پاسے میز کلم عاشقان رام جیاسے میز کلم رطل عشقش چند پاسے میز کلم سد بنجاک و لرباسے میز کلم ہر زمانے دست و پاسے میز کلم دشمنان را پس قفاکے میز کلم بر امیر بادشاہے میز کلم حلقہ پرور چون گدھے میز کلم</p>	<p>من کہ از مستے صلائے میز کلم نبیل ستم ز گلزار صفا رو بر دسے آن حبیباً ورد دام طالبان را بار کالبدے تم ور میان حلقہ سروان دین جہم سے سازم بنجاک کوکے دست غرقہ ام در بحر عشق بیکران دوستان را خیر بادے می کلم چون گدھے حلقہ پرور سالنا تاگر بارے بیایم پرورش</p>
---	--

<p>پچو احمد غرقہ ام در بحر عشق زان نفس از آشتائے میز کلم</p>
--

<p>ہر ان شہری کہ در آسمانها بچ نکس پیدا تو اندکرو این راز پچو رخصتے از جمال خود بگفتی رموز عشق را پیدا نہاد و کیم تو نیکو بین کہ ما اینجا نہاد و کیم بہر جائے دو صد غوغا نہاد و کیم</p>

چو آدم شد پیش ما تو پیدا سگی باور سینه ات خرسکی و ادر	هزار از شکلی در چشم باستان دیکم مشو و دین کوه پاکینه نهان
جمال ماست اندر کل موجود	تا پیشگر که در راه شایان

احمد افسر سگی را با اندر زینان
آن دست در تیره سما نهاد دیکم

ما که شرکان از دور و لوار رسیدیم نزد دوش مندا دیکم مصالای مستقیم	بپایان کرده بافت پروانه زینان تسبیح مسکین سوز نار سپیده دم
سپا و دگر کرده در راه و ربه و سپا و دگر با یاد امر شسته گشته	سوا شده در کوه و چو بازار رسیدیم سجود شده بکعبه حبه دوست رسیدیم
مانند که گشته و بدین نام بهای تم	آشنایم در مسرت طبعار رسیدیم

احمد تاجشای رخ بار دل آفرود
رسیده بکوت باوه و بشیار رسیدیم

من از نشیمن قدم درین سرا چکنم بهر دینیت من از ان بهار بار بول	بهر عشق سنگار چند غولم ز من نیز در نفس من به سیم که خرد باره کن
مرا بگردش با فلک چرخ من کرد ز چرخ گروهش عالم شکایت چه بر من	نقد و دست نقاد و بسیار از بول بهر نشا و شکار و باور ز تو شسته
بهر طرف که گزیم مراد را کی نیست	بهر دست و سحر با بالی از بول من

<p>احمد از پر تو جمال صیب نور محبوب را ستین دیدم</p>	<p>قطره از بحر عشقم باز زمین دریا بشدم باز می بینی چسان آن بحر چون سدا بشدم باز بر آب گشایش موجبان سدا بشدم زانکه بوده ام در پرده من اینجا بشدم غوطه خوردم ز وحدت باز تا پیداشدم زانگه نادان بر لبه عشق گرداناشدم</p>	<p>گم شدم در غوغایین تو عشقین پیداشدم قطره سان بجز وحدت غرق بودم ساها شبنم بودم ز دریای جمال سیکان که بود کاین پرده از دامن خود گشتم تو میرس از من که من در بحر عشق سیکان در ره غشقت باید دانسته و بیسته</p>
<p>احمد اندر راه وحدت هر دو عالم یک بید در ره توحید نگر تا چسان یکجا بشدم</p>		
<p>خود را بقیم خانه خمار یا فتم تا بوی از صراحی آن یار یا فتم ناگاه نقیاب شده بار یا فتم شمع جمال دست شکر بار یا فتم وانگ ز شاخ دست بر و بار یا فتم کو نیم عشق رطل گرانبار یا فتم کو خسر من جمال تو انبار یا فتم</p>	<p>تا جرعه ز جام لب یار یا فتم ستم چنانکه هستی من جگه گشت نیست پیش در میان که بس حلقه نیز دم پروانه وار از دل جان بر آتم بیخ بنال خویش بر انداختم ز خویش از سیر یک پیاله در وی بجان شدم پیا سهای آرزو من سخته تمام</p>	

بزار گشتم از ره اسلام چون لبش / خود را میان کفر و حق هر بار یافتم

احمد براه عشق توان پاره عشق
چون من براه احمد فشار یافتم

دوست حق را من بویادیدم	من بصورت ذات حق را دیدم
هر زمانی شکل دیگر میشو	صورت انسان خدا را دیدم
چون محیط جمله آمد ذات او	ذات او را آشکارا دیدم
نسبت فرقی نبود میان ما	زانکه موج و بحر و پیا دیده ام
آشکارا در همه کون و مکان	صورت ایند ذاتی دیده ام
تورا و چون شایان جمله جهانست	تورا دورتر و بالاتر دیده ام
نسبت پیدا جز که ذات پاک	ذات او در جمله اشیا دیده ام
سخت پنهان از ظهور و خفین	نگاه پنهان گاه پیدا دیده ام

بر لباس ما بویاد احمد دست
ذات احمد را پانجا دیده ام

آدم تا باز حیرانت کنم	از وجود خود پشیمانت کنم
گاه رمز عشق را از من بیلم	که ز علم تو لبش حیرانت کنم
گاه تو احم داد حسن و عشق	گاه چون زلفت پرستگار کنم
گاه معلومت کند از من عطر را	که ز علم و عقل نادانت کنم

گاہ از خاتم سلیمان است گم در عیانست با آن پادشاه است گم گاہ از خاتم سلیمان است گم در عیانست با آن پادشاه است گم	گاہ بخشم آگے از مکر و ریلو و خستین ساکنین سازم پیش گاہ و سازم و عیش و بهرام است گم پیش از عیش و بهرام است گم
--	---

تا میر کس را سلطنت کنم
تا میر کس را سلطنت کنم

بجویند و جویش بجایست گم پس یکیک فقر سلطنت کنم گاہ مؤمن که سلطنت کنم گاہ آن دیوان زو پادشاه گم	از دم امست بپراشت گم گاہ بر وارت کشم چون حسین گاہ ترسا سازم گاهی محمود گاہ سوزم گاه سازم و سیدم
--	--

گاہ چون احمد کرم سرست نمود
تا میر کس را سلطنت کنم

چند معلومت کنم از عیلم خود چند معلومت کنم از عیلم خود	آدم تا خویش را پیدا کنم چند معلومت کنم از عیلم خود
--	---

عقل کجاست تا که مفلوحت نمود چو که خردش را آنگه شوی در حقیقت سالک کجاست سالک چو که عقل و علم هم میسر شود	باز عقل و علم را رسوا کنم در حقیقت هرگز او را که شوی در دنیا بود و نشسته از آنجا که بکار که از نفس خود با آن کنم
--	---

احمدی را در تمام در احد
آدم تا خوشی را پیدا کنم

آدم تا سخت بر شیار است کنم دره از عشق خود بر تو کنم بچو ابراهیم در نار است کنم از بر اسی جلوه مردان عشق سست گردا کم نیک در علم ترا خود انا الحق گویم از منشی عشق نقش علم و عقل شویم از دولت شو گردا کم نیکی هر ترا	از گردان جانی سبک است کنم از همه اغیار بزار است کنم آنکس آن کار گلزار است کنم پوریا و لفظ بان است کنم انگس و سوا بزار است کنم سنگون انگاه بر و است کنم انگس ز سوار اخبار است کنم پس این بر خوشین بارت کنم
---	--

احمدی را شو گردا کم ز خویش
آنکس مقبول سوار است کنم

بهر آینه روشن جمال باری شوم
بهر جانی نمود آرازان دل در شوم

موزنگه و شش زیر لوتی منوچرخ
مپندار می نه در غنچه پندار
ز شایان ملکندند بگوشه
روز و در پیشکرم اسیر زنی بودی

جمال سنج پاش بهر خسار
نیز ازان ترقدسی بهر گلزار
ایمیز جلوه ایشان بهر دوری
بر سر ایوان ازان ناماری

بگوشه آمدن ز کزبان من
کدین این صورت و سخن کجاست

ساقی بده آن باوه که من
نیک بر خنده تو سید ز خندان
چون در همه جایست تجلی و آرام
دیوانه رنجگیر سر زنت جانم
این باوه چه بجز تو بجامه
چون ره بسیر شکر آه و کسب نداشتند

بر باو شد آن زهد کنون
کز روز ازل شریفه و عاشق
در دیور آرمیم و بتان را
دیوانه مگویند که دیوانه
ز دیدن ساقی ازل مست است
معلوم نشد ز آنچه و شنیدیم

جز قصه احمد توان است حدیثی
چون احمد گشته ازین قصه پرستم

مار بهر دندان تو ابارت من
ناراه نمای همه در نیم به تحقیق
نام مقصود و جبهانیم در تحب

ماه شد پیران مناجات
ماکار کشای همه پیران
باطالب و مطلوب ز نیم و زمانیم

<p>ماست استیم یکدیگر غم تو نیست هر حرف که از دفتر تو میگوید او پیش ما نیست بگویند در طینت ما آب هدایت است</p>	<p>بیراه خرابات نشان بران بگویم که از آنست خداوند ما و سستار گویند یکدیگر از شاه و گمنامش در کون</p>
--	---

چون احمدی از غمی با شتاب رسیده
پس حسرت که هر نظر درین شرح

<p>ما هم کسی نبود در عشق تان فکند در میان عاشقان بدنام رسوا تا ندانی عقل کن را بر چه پیشه کرد نگفته تو حیدر حق از لوح حق پر خوانده اینکه بیایک حد لا اسکان آورده پروغ از جام تو حیدر خدا نوشیده عاشقان از تو اندر سماح آورده از جمال کائنات این پرده بلبس</p>	<p>خوشتر برادر خرابات تراست فکند تو که تو نام خوشتر بر خراب است عقل هرگز نگشاید در خط است فکند بخت اهلر خدای در کتب فکند در میان این آن را خط است فکند تا لسانی از اردو زبان فکند شورشی اندر سر این کتاب فکند هر زمانی از برای فنی است فکند</p>
--	--

احمدی را به چو زلف تو در پیشان کرده
کامه او را سر بر سر تو تاب فکند

در محبت پیران خرابات خرابم
ساقی بده از میگذرد عشق شرابم

از جمله جهان چه دلبر ایتم	در صورت و لیران مهوش
<p>با مستعجب چلیبچه چه دایتم با تمیزات تویش ما میتم از غایب چمن مستلا میتم در خوشی از خوشی من میتم ما در سیم و سببها میتم با حاصل خلیقه پر دایتم با منظر مشربان میتم</p>	<p>بهر طبع است سحر و کاسه در پایب کجاست در دایتم تا نور جمال خود بدیدیم در پایب لغت که راه کس اندر صدرش تم چلیبچه کمر پر و مهرنت به پیش تحقیق بدان ز راه تحقیق</p>

ای احمد اگر تعین به پیش
 دانی به پیش که ما خدا میتم

<p>عصن ذوات صبر و تم که ما این میتم ما خدا را بحقیقت اشیا بنا میتم یک جو دیم، اگر زشت و گزینا میتم یک مطاعیم اگر آب و اگر دریا میتم نور دایتم که تا نافه از اشیا میتم زانکه در عالم مقصود همه یکتا میتم گوهر کان حقیقت بخندانی ما میتم</p>	<p>گوهر کان حقیقت بخندانی ما میتم اگر طلبکار خدایتد بایند اینجا زشت و زینا تو همی می نگری در ظاهر من بسنت جبار لب پیر آب زره نور شد جدایت هم از نور شد است در نقد تو بسین و در مکن راه غلط احمدی نکه نگویب تویی اندر اند</p>
--	--

خون گریه بر بندگی از موی ست در تنم
 اگر تو کنی لبوسه یک نظر ببلطف خود
 خیر تو ام اگر که بر زور ما گذر کند
 تو است اخذ می ذاتی اگر تو طلب کنی بی
 خون جگر کن لبوسه است گفتیم چه داشت
 خاک نیست چو ز شویش شود و چه کس

بی تو گریه می ز منم منم ز منم کم از ز منم
 بی لبوسه شود جز که است و در تنم
 من بچند اسما غیر از این منم
 کز درم از شویش لبوسه این منم
 لبوسه بچند اسما غیر از این منم
 اگر زور ما گذر کند زور منم

احمد اگر بخود کنی یک نظر بکار نیست
 این شب بیزه و استود و حیرت روز و منم

ما ذوات فوا الجلال نور او ندا کیم
 نه آب باد و آتش نه خاک نه بی هوا
 ما حق بطلبیم مبین اندرین صفنا
 ما صورت خود کیم خود کیم چشم خود
 ما نیم ذات ما است هم ذرات عیان
 من خویش را از این نیم ما هم صفت
 ما شایسته خود کیم ز لا یزات آند
 ما نیم ذات ما است برین صورت ما شایسته
 ما نیم کز لطف انوار آرزو کس نیست

قدوس ذات از هم الوداد شایسته کیم
 نه جسم و نه عین و نه عجز نه عجز کیم
 ما ذات ایزوی اصم و بی از پر چو کیم
 ما نور انوار کیم ز عشاق جهان کیم
 ما ذوات ما است نه اسما که دیگر کیم
 ما سبب شرا و شایسته و شایسته کیم
 ما نیم عین کیم که ما است ما کیم
 ما نور ذات ما است نه عین کیم
 ما کیم کز لطف انوار کیم

احمد توفی خدای سبین غیر در میان

مازات ذوالجلال خداوند اکبر یک

مایار و گر خانه خمار گرفتیم
و عروای کرامات شما و هم بستیم
کردیم عیان شورا تا ازل گشته
در راه نمانیم شایسته سبکستیم
هر فرقه که بودست درین دوریم
اسلام و راه شریعت شادیم

بجای زکف دلبر عیار گرفتیم
انگاره ره کوچ و بازار گرفتیم
و انگاره تماشای ره و دگر گرفتیم
در مقام نیل حلقه ز ناز گرفتیم
توکل این همه دوست گرفتیم
ز کم و گروند پیکار گرفتیم

سهر حلقه ز ناز گشته درین رخ نوره احمد
آری چه توان کرد چو این کار گرفتیم

بر وقت هر دم ملا میزنم
زخت هستی را بدو یا بسوزم
بیت ما در گنجی در دو کون
پس بر آورده که اندر راه عشق
در خراب است مغان مضمور در
صد هزاران باز چون ترساکچه
پیشتر گبران گرفته روز و شب

خیمه اشک بر چرخ خضر امیر نم
انگاره اندر رفعت دریا میزنم
بشسته پای بر عرش اعلی میزنم
بسیر فرق تر یا میزنم
هر زمان جام مصفا میزنم
راه دین بر پیر صنعا میزنم
رغلی اندر دین تر سا میزنم

کہ سلمان گاہ کافر گاہ مع

پچوا احمد شور و غوغا میر نم

ارند دست ولولی و او باش ابریم
بدنام باحفاظہ غاباطہ کو چہ گرو
لداش دوست عاشق و بدنام و مبتوا
افوشہ چین سفرہ زندان بت پرست
بیاز رو سیم بر درخمار مستکون
ارا خریدہ بے درم آن یار و لریا
ماہ خستیم ہر دو جهان ایک قلع
بافش فوج محاسبہ ہر روز می کہم

ماہینوای و مجلس بچیم تہیے زریم
زندان لا آویالی و آوارہ ابریم
بے نام و بی نشان پرتیان و بی سریم
وردی کشان مجلس تلاش کشوریم
دنیا و آخرت بے گمشدہ نگاریم
بے آن وین بدرگہ دلدار چاکریم
اکتوں یا انتظار شہدانی ز کو شکریم
کونئی کہہ یا نہ تو اچھ دیوان لشکریم

بافش شوم نویس بچکست احمدی

آیا بود ازین ہمہ افعال بگنہ ریم

عاشق بدنام و پوانہ و بدکارم
فی مومن و فی مسلم کے کلز ولی تلحد
زور حسرا گروم چون تلحد بی و نیم
فی صالح اشتبہ روم فی فلسق شب گروم
بمراغ کہ قائم ز انست چنین لافم

واللہ شہود عارم گریا پود یارم
فی فلسق و فی صالح واللہ کہ چہ نیدارم
ور کعبہ چہ با شتم چون در پی ز نارم
نئے مدبر بد از ہم تلحد مست نہ ہستیارم
شہباز جہانگیرم پرداز جہاندارم

هم نسبت کار و بار هم اللب لب لبم
 پاکست زان نهادم اللب لب لبم
 چون گویم الله از من اللب لب لبم
 من شاه بے نشا تم اللب لب لبم
 مرغ بندام عشقم اللب لب لبم
 در هر دو من بود اللب لب لبم
 که مرغ که سلیمان اللب لب لبم
 گاهه بار آیم اللب لب لبم
 که موسی بنی ام اللب لب لبم
 میوه درش دگرسی اللب لب لبم
 من بودم ایم و ستم اللب لب لبم
 بے کسب هر کس نامم اللب لب لبم

فی سرخانه دارم بی ملک شهریارم
 فی خاک و کبابم از نور پاک زارم
 لسن نسبت اگر از من از هم شیر از من
 در اسیرین او نم نه امیر خان و ما کم
 سرت جام عشقم سست درام عشقم
 عشق از نسبت پیدا جان اینست
 تو هم بگناه طوفان روحم بیان
 گلے بدار آیم گاهه بنار آیم
 که احمد و علی ام که آدم صحنی ام
 دانای سر قدسی از ای جن منی
 نه بکبریت پرستم نه بدل نماز ستم
 بی کام دلی و نامم گویا سر ز نامم

احمد ز سر روحی سرمایه فتوحی

هم جام و هم صبوحی اللب لب لبم

دیگر کسے نه در میان من طرد و برینم
 بانو شین هم هم بد من طرد و برینم
 بی کسب و هم بیان من من طرد و برینم

تفاش هم هم عیان من طرد و برینم
 فی صورت آدم هم هم کس از آنم من هم
 یا خواجه کونین من یا قاضی تو سین

روح اللحم انذر النفس من کل شیء یسکت
 علی لب لایه و تم من طیب صبر و تم
 هر شایسته را پیشوا هر طایفه را مقتدا
 من هم ز تمیم هم همسایان گویم جدا
 من قاضی است از هر نعمت من مفتی است از بی کفر
 من پارسا از دشمنان با و را گردن از خم
 اراده تم از عالمان را نه تر از ابدان
 من از دل خودم چنین بجا پیشدگرو
 نه کفر و زاریان مراد خطا و فرمان را
 من عاشقان را هر هم طایبان با کفر
 من نیر پاک حمد من عشق ذات سر
 در کفر من دشمن عیان دین من سلطان
 سبق انا الحق خوانده ام در دین مطلق خوانده
 سر حلقه غوغایم سر دفتر رسوا شسم
 از خون خود سیر آدم و زنجیر شیر آدم
 من ساجد و سجد و من هم عابد و سجد
 دفتر کفر صدمه شکر آتش زخم هر دور

تا چند پویشم از پس من طجد ویرینه ام
 نه غمگینا سوختم من طجد ویرینه ام
 هر دور استم دو امن طجد ویرینه ام
 من مصطفی را هم خدا من طجد ویرینه ام
 اسلامیان را هم من طجد ویرینه ام
 عباد را سوختم من طجد ویرینه ام
 نارانه خوف عابدان من طجد ویرینه ام
 این نکت را میدان یقین من طجد ویرینه ام
 از دور و او دران اسن طجد ویرینه ام
 دیوانگان افسوس من طجد ویرینه ام
 من حق مطلق آدم من طجد ویرینه ام
 قانع ازین کامیان من طجد ویرینه ام
 دانی که الحق خوانده ام من طجد ویرینه ام
 سو و انیم هر جاییم من طجد ویرینه ام
 که زد و گدیر آدم من طجد ویرینه ام
 من قاصد و مقصود من طجد ویرینه ام
 سوختم همه طجد و سبق من طجد ویرینه ام

مانم پیرا منم دیوانه و شیرا منم	آشفته و رسوا منم من طحدر و پیرینه ام
معرش و هم گری منم هم جن هم منم	هم طاهر قدسی منم من طحدر و پیرینه ام

احمد براه کافر می کردت پیدایه سری	
از جمله دنیا شد بری من طحدر و پیرینه ام	

بیل باغ سر دم بقبر بقوا همیز منم	ست و خراب شویم بقبر بقوا همیز منم
باله نوای ناله ام قطره آب اله ام	منزل هاله ام بقبر بقوا ه همیز منم
هم سپهر و حد تم نور جمال حاضر تم	برنج جمال عز تم بقبر بقوا ه همیز منم
مایه بگردگان منم طاهر لاسکان منم	طیبل بوستان منم بقبر بقوا ه همیز منم
پرده کبریا منم جان جهان نام منم	ست می خدا منم بقبر بقوا ه همیز منم
پوسن مصر قدیم یونس عوت انسی ام	آدم جن انسی ام بقبر بقوا ه همیز منم
روضه قدس را گلم بر گل ناز و طبله	جز و صومعنی کلم بقبر بقوا ه همیز منم
نوش شکر انگنم نیش بر سزه شکم	هر چه نگین کنه منم بقبر بقوا ه همیز منم
مالک نبت قلوه ام صاحب حجره نه ام	عنا بطرح صفوا ام بقبر بقوا ه همیز منم
هم شکریم هم ترک هم بشیریم هم ملک	هم زرد منیم هم فلک بقبر بقوا ه همیز منم
قبله قدسیان منم کعبه نرشیان منم	مایه النج جان منم بقبر بقوا ه همیز منم
مالک سلطنت منم تو تکلم کنی منم	پرده نور حقیقت منم بقبر بقوا ه همیز منم
کنج ساعیم نمان گوهر کانی منم نمان	نیست کسی در میان بقبر بقوا ه همیز منم

<p>وارث ملک مردم ابر لقبوا و همسر هم</p>	<p>بر سر پیش اندم هم زمین محرم</p>
<p>دولت سردی مرا ملت احمدی مرا عشق ز احمدی مرا لقبوا و همسر هم</p>	
<p>چنگ در دامان اصحاب باید زون بر دل جانش هزاران که با باید زون پیر سر نه چرخ از قدرش تنها باید زون رتبه عالیش بر لوح سما باید زون دسیدم از مدح او دم از حیا باید زون تحیبه جاهش با وج کبریا باید زون آنکه بالای خاک و انوا باید زون نغمه در وصف علی شیر خدا باید زون هر دم از نعمت از صفات بلقی باید زون دست در دامان ال مصطفی باید زون از برای آن شهید کربلا باید زون هر زمان از سوز باطن ناله باید زون ز اشتیاق بخشش هر ساله تو باید زون بچو خواصان در پی بها باید زون</p>	<p>هر نفس اندر شتای مصطفی باید زون اولش صدیق کورا از سر صدق و صفا یار غمناک مصطفی و نور شمع هر دو حیا بده فاروق کورا حق و باطل حق کرد جام قرآن زوی النورین عثمان عقیق شرم کردی از خیالش مصطفی با صفا نزد علم و فتوت بحر جود و کمال سینه کینه بسته دریا گرم گمان دو قلعه از نفس لاسیت انار و انعام گرم نجات آنکه از انعام چه آرزو کنی ناله و سوز از درد ز جگر در صبح بر شام از برای سوره جان عزیز مرسته انوار در ریاض مدح یا بان بچو بلبل هر سحر غوطه در کبریا سینه ان با صفا</p>

<p>بدره صبا مع اهل دین باید چشید هر که کرده انحراف از راه شرع مصطفی طغنه باید اعتقاد آنکه دارو میل حق گوهر عقلش نهد ارد چون دلیل آید ار اهل بدعت را اسم اسر خرت باید سوختن نقش میل اهل بدعت نحو باید ساختن خارج را اعتبار نیست مانند قول عقل هست ترتیب خلایق پیغمبر بگفتند هست ترتیب خلایق ثابت از ترتیب عقل بود انفسون خدای پیشگام از هر زمان هر که گوید فضل حیدر آبر یاران همه</p>	<p>سافر و صفت صحابه چند تا باید زد ای بسایه که او را بر قضا باید زد از دلیل شرع او را بر ملا باید زد سنگ نم بر سینه اهل حق باید زد آتش در خانه اهل هوا باید زد بر سر اهل خوارج پشت پا باید زد بیخ بکیشان سلخ نار و باید زد دست رو بر گشتای نار و باید زد اندرین مینتی جهان را صلایا باید زد تن جدا و دل جدا و سر جدا یا باید زد گفت او ضایع خوش سخن صبا یا باید زد</p>
--	--

اعتقاد سینان را احمدی کرده بیان
 برکت پایش هزاران بوسه باید زد

<p>چشم کشا حضرت مارا بهین نیست بجز نادگر سوره و عارض ما آینه روشن است راه رفت گیر در خود نحو باش</p>	<p>بر رخ ما نور خدا را بهین عاشق ما باش تو ما را بهین آینه دوست ما را بهین باقی شود ملک بخت را بهین</p>
---	--

چشم پلاسی مست کلاه قبا   در تیر این شاه گدا را بسین

ملک بقا بر رخ زیبای است   لاکش این ملک بقا را بسین

بر رخ احمد نظر کے باز کن
تالش این نور صفا را بسین

<p>احمد جان بر شمع پروانه کن تا اندازد بچک پس این راز تو در خیالت هر که بشی از دست از شراب سخن آتوب هر زمان از جوب و بهو معکم با یقین گیش مردانست به عشق بسین تا جهانی را به بنداری ز دولت گرچه بنوای که در منزل رسی</p>	<p>اندر دیوانه گئی افسانه کن جمله راز خویشتن بیگانه کن از شراب عشق خود ستان کن خویشتن را دم به پیمان کن مرغ جول را هر زمانی دلزن کن خویشتن آتوبان آن چنان کن ماهر و یازعت خود را شانه کن در پی او کوشش مردانه کن</p>
--	--

احمد از عارض نقاب خود کشا
عالمی پر روزه خود دیوانه کن

<p>هرگز ندیدم ماه را چون تو تزلزل بر زمین نور خدائی کن نظر در پر تو روی شبر هر ذره خود نشید و آن هر قطره بجز خون</p>	<p>آتش زنده نفس خست بر حور نقاش حسین تا شهر حق داند مگر بکشاوه عین یقین هر شبی سیل و مان هر خارزه در سخن</p>
--	--

<p>پنهان نگه سر خدای از مستزاج با و طین هست تو مارا حرمی در بحکس دیگر بسین و در آتش قباب بندری چون نشستی آگه ازین</p>	<p>بشما می چشم خویش را بنگر جبال کبریا بگر جبال خود می بنشین دی با بهر تن تا چند در خواب بندری در عین غایت بندر</p>
---	---

احمد جمال خود عیان بدست در روکتان
 گفتم ترا مرغی نهان آن این حلیمت من بسین

<p>عشق اگر کجاست تا کمان باد مبارک ایچوان کار ز سر و گرشده باد مبارک ایچوان مست تراب دمیدم باد مبارک ایچوان داده به بجز پیشی باد مبارک ایچوان کم شده باز یافته باد مبارک ایچوان گاه طرب میسکنم باد مبارک ایچوان و حدک لا شربک لک باد مبارک ایچوان نیست روز قافه ز نون باد مبارک ایچوان عشق مراست لبس و باد مبارک ایچوان نیست مگر بسین لبس باد مبارک ایچوان</p>	<p>آمده آن شه جهان باد مبارک ایچوان بلاش خود بهر شده حرمی بود بر شده رفت و بود شد عدم ساخت می از مرقم نوبت دیگر بر کشته شد و عشق و خوشی بر تو عشق تا فته راه سفر شتافته گاه شوق میسکنم گاه عجب میسکنم گاه بر قصص فلک گاه بطون با ملک نیست جنون بر نفسون نیست نفسون چون دشمن اگر چه طعمه زد گفت ز راه نیک هست مورد انگر که گران کشته لبس</p>
---	--

عشق جنون ایزدی واده جان احمد صا
 مالک ملک سر به باد مبارک ایچوان و

گر تو ز عشق بر خوری بر خوری ز خوشتر گر تو غلیل اللی حملتبان بهم شکن گر تو ز عشق آگهی جان وطن دن شکن در حسرم بقا در آملقه نیتے بزن بندہ وقت نوش شوخوت خوابی حاشک	چو تو شدی مثال عشق سحرین شکن عادتین رسم هست غنی تان آدر حاضر شمر عشق شو عقل بنم بگوشه کعبه دل طواف کن تازہ مجر دے ہر کہ ز عشق دم ز در رہ حق قدم نزد
---	---

صورت احمدی ہمہ نقش و نگار حق بسین
عشق کمال این بود عاشق نوش خوشتر

بے زحمت کین بے غم آمین ذات تو محیط بحر کونین ظاہر صہ نگر کنے بہ بحرین سنگر تو جمال قرۃ العین از قوسہ سمار تا سما کین گوئے شدہ قران سجدین	لے ذات تو گشتہ ذات عین موجود ہر وجود بالذات امواج بحر شتمل وان این جملہ جمال تست پیدا آثار شود تست ظاہر حسن تو و عشق من بیک جا
---	---

چون ذات تو بود ذات احمد
شہر بعد سپر الباب تو سین

مطلب فتوح از در بجانہ طلب کن محتاج فقیرانہ زمینانہ طلب کن	مقصود ہر کعبہ ز بجانہ طلب کن گردست لقمین ہست ترابا ہ خدا کے
--	--

<p>گردست تو درین راه اسله در خویش بسین هر چه بینی تو درین راه و اکثر که در نیست کس اینجا بینی این قطره ز بحر سیتالی سحر محیط است موجودات برایش است خلودند اگر طالب حقی تو درین راه خدای در هر چه بینی همه اسرار خدا نیست</p>	<p>اسرار خدا از خود و بیگانه طلب کن از راه یقین هر چه جانانه طلب کن در جمله صفت آن یکدانه طلب کن مثلویب دل خویش را بجای آن طلب کن این گنج یقین دل سپر آن طلب کن بر شمع رخس که در چو پروانه طلب کن این راه خدا عاشق مراد طلب کن</p>
--	--

احمد همه اظهار خدا نیست بگوین
 مستی قدح عشق تو مستانه طلب کن

<p>اسه جمالت گنج اسرار مہمان هر چه می بینی جمال دوستی است نور پاک حق تعالی آشکار نوراو گشته محیط بحر و بر من بگویش خوشنیدم بیشک</p>	<p>نور حق برود تو و انم عیان آنکه اندر صورت جانیت عیان دیده ام هر خطه بر رو بتان نوا و بحر سیت بحر بیکران قطره ما بحر میگوید روان</p>
---	---

ماز دریا نیکم دریا بزم زده است
 این سخن داند کسی که او شنیده است

<p>برگشته احمد سے نگہ کن</p>	<p>پرو نغمہ سے نگہ کن</p>
------------------------------	---------------------------

احمد زاهد جدا نیا سبے	از راه مویده کے ٹنگہ کن
بشناس تو خوش استحقاق	این دولت سمرقند نگہ کن
اسرار قلندر کے یکایک	در دلق مجروح کے نگہ کن
اگر زبده معرفت بخوایے	ورنگہ احمد کے نگہ کن

ما آیت مصحف خود ہم
 و ریاسے محیط بحر و دہم

عشق در نیارم بر زبان	ز آنکہ مہر شرح و ارم بر زبان
بر زبانہ سے گنجی درج تو	دوست پاک تو نیارم بر زبان
در عبارت می نیاید عشق تو	در بنیاد سچان گویم زان
من شربت بود حکم خور و جان	سست و سبب از ان مہر تو جان
از روز سخن اقرب سالہا	خوردیم من خمنا انور زبان
دوش عشق از دور آید نیم شب	آزاد بود از پیدای جان بجا
موج جان از آشیان قریب و	یازد شد آسنا کہ بدوش آستان
بجوش دل موز نقش زلفان	پازد آستان سید و سیدان
مختار پیارہ کو تابد عشق	نشان بستان سست و سبب
سبب جام عشق خورم بر جان	در شاد و شاد و شاد و شاد

در شاد و شاد و شاد و شاد
 در شاد و شاد و شاد و شاد

هر چه پیشتر توئی غمخیز کجاست
از لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

احمد از فانی شو که از قولش است

از لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

گفته درین بزرگ سازد همش
بیکانست از لعلش ننگ

راه حق نزدیک کرد بدین

عشق بر راستی نماید بچنین

بگذر که تو از آسمان از زمین

همها از اولین و آخرین

عشق آمد پیش از کفر و دین

در شکره شکر کرده چون یک

گوشوی فانی تا آخر دین

بجز که در خورشید آن مجرب

در عشق کس بر آید از عشق

عشق آخرش او پیشوا

اندر آن سو و آن سو او بشود سو

سو و سو در مایه مر او را شمع

آه از آن شاه سلطان من

نگاه کند قصد دل جهان من

چو او شود سوسن بهستان من

آه ازین خواب پریشان من

بچند گوی جان من و آن من

با نکت آمد ز دل و جهان من

نگاه کند غم چون بجز من

چو او شود جلوه چو سوسن من

ز لعلش ننگ که غیبت اینجا گمان

عشق آمد پیش از کفر و دین

چون در آن من شکر سلطان من

عشق آمد پیش از کفر و دین

از رہ دل خندہ ز ناتم بگفت	کیست مرا اسکے شہد و قربانمن
جان تو ہم گفست کہ قربان کیست	آن من و آن من و آن من

ہر پلو بیچ محنت گریہ کا نازل شو	ہر چہ جگر ایزد کی شہد و قربان اور ان
تو رسیدہ پر زمین آید زبان احمدی	گوئیہا کہ خدا نازل شد از آسمان

طوطی کی جست پیو تو دلاویز و سخن	نوشین و بان شہد اسان و شکر سخن
فرقت آن کہ بر سخت آفرین کند	لیکن سخن کی جست جو الٹ تو در سخن
وصف بہت بیشہ شکر بے سنا	کا جہایت با دم عیسی است در سخن
در باغ دہر چو توتو نہالی بخاست	سوسن بان و غنچہ پانست در سخن
جزت لعل خال کہ سالیں است	سو گند خورد ام کہ نگویم دگر سخن
اسے با دگر کیوسے دلا رام بگذرے	بر گوسے حال و بگو این قدر سخن
منج جمال با رنگین نیتوان	مدحت کیجا بگنجد در مختصر سخن
وصف جمال تو دست بگنجد سبز زبان	ما از زبان کیجا کہ گنجد توپ تر سخن
جز تشنگی ہر چہ چو چرخ و دنیا	کا اندر بیان عشقی بود چہ پتھر سخن
نہ از زبان ملک بگنجد بیان عشق	آرے ریز عشق بود چہ پتھر سخن

بچون احمدی حدیث سخن میکند بیان
 شاید که زین سخن ز نوید بد و سخن

کس چکنیز که تو نه واقف است از سخن
 چند تویی چه جانان چون کون سخن
 بر تو سخن میکند از تن خود و جوایت
 گر تو خویش آنگه مفضلین آن تویی
 در چرخ ایستد پس لطیف است و بد تو
 حاصل جمله هم تو را ز غرضش ز غرضت

گوش کجا گشته سخن بجز کجا حال از
 آردی تو غم بجا وقت شوز غم نشین
 هر که سخن میکند کس است بگو تو در بدن
 غیر تو نیست جهان کس است میکند سخن
 اگر نشوے تو آشنا بر هم زنتی
 ای کج این مکان مرغ تو هست ز کجین

احمدی از خود شوے واقف بر هم سخن
 غیر خویش جان تن شمع تنست پل سخن

ز غم از جان دل بسیار بیاید شد
 از شرب سخن آفریند به بیاید شد
 در سر اسه و به هم گوشه بیاید گوید
 در هر کج سخن عشق بیاید زدن
 در سر ارا تا سخن هر زمان بیاید گوید
 شرب تا از اسه و به هم بیاید گوید
 در هر کج سخن عشق بیاید زدن

در روز سحر حق بشمار می باید شد
 و ز سر مستی هر بار از می باید شد
 در فضایی کج کج آن اطهار می باید شد
 و ز سر مستی کج کج و به هم بیاید گوید
 در هر کج سخن عشق بیاید زدن
 در سر ارا تا سخن هر زمان بیاید گوید
 شرب تا از اسه و به هم بیاید گوید

باز کشید صورت تر کرد تو اندر کمر / نغمه زنده بهر سحر بلبیل خوش نوای او

احمد لغت ذوالعین کرده بنظم در سخن

سرمد چشم خویشش ساخته نیک پای او

مفلسایم آموه دور کوی تو	با هزاران آرزوی زدی روی تو
چون گدایان بر درت امیدوار	پوکر آید در مشامم بوسه تو
مستمنیم و تر از روزار خوار	عاجزیم از عادت از خوسه تو
تشنه می میریم تا این ماجرا	بر که گویم آب اندر جوسه تو
هر کس بوسه نوازی میکند	سجده ما در جنم ابروسه تو
اگر رود در زوسه ز قالب جانم	هم رود آخر سر ابروسه تو
بچشم غم در میان قید و اهرام	مانده اندر حلقه های محسه تو
رشته از جنین المین با مشدرا	گر بیایم تار می از گیسوسه تو

بر درت افتاده احمد روز و شب

تا دهر جان این خاک کوسه تو

ای جهانی جمله سرگردان تو	عقل کل سرگشته و میران تو
خون عالم برنجی و کسین پید	زخمی از خنجر پیران تو
لا اله الا الله راسو خستی	کس نزد خود دست و ایمان تو
بیا که در بستر و مبدع م	کایه رقی از دهر دیوان تو

<p>ہر طرف گزشتہ در میدان تو در میان این عدم چو گان تو</p>	<p>دیکے ساتھ ساتھ از نہ قسم تو سے بیاسر با کہ همچون گوی ساقست</p>
<p>گشتہ احمد ایکم از سر گشتگی کس بخواندہ حرفی از عنوان تو</p>	
<p>بامع و ترسا تو در ز نار شو بامصلا برویہ خمار شو برشکن این جملہ را دیند از شو راہ گبران گیر از کفار شو از انا الھی گفتن اندر دار شو اہل معنی صاحب اسرار شو</p>	<p>ای مرقع پوشش اندر کار شو جبلہ و دستار را از سر بند بر فلک این دین باطل را پیش گوشہ و کفر و ایمان مستقیم از انا الحق را از نے در پیمان جامی از دست معان گیر و نثر</p>
<p>عالم تجسید احمد سیر من از ہمد کون مکان پسر ار شو</p>	
<p>راحت خستہ دلان مشتاق تو پیر ساندہ ہر سہر پیغام تو نقشہ ہر سہم پہلے انعام تو ایدل آخر خوشن آید کام تو</p>	<p>ای صفائی زور و نور از ان جام تو از نسیم صبح شاد و مژگانک و چون گریبان درت ہم صبح گفتہ لب پر لبش گاہ بہ ہنہ</p>
<p>ہر زبانم کہ رود بحر نام تو</p>	<p>نام تو در عاشقان دور قلتم</p>

<p>آنکه و مندم که در هر صبح و شام کے شود سو سے من آن اکرام تو</p>	
<p>احمد از قدرت نخواهد سر کشید خوش بود مرغ دل اندر دایره تو</p>	
<p>چند جامی ساقی از دست تو هر شرابی که ز خم و حدت بشم چندان در پرده با باشی نهان یون تقیبت هست با هر زوره</p>	<p>نوشه از شوق تو آید مست خچین دانم که مست از دست تا چه خواهد کرد برقع بست تو هست در هر هست، هستی</p>
<p>احمدی پامال تو گرشد چشم اے بسا سر با که گشته رست تو</p>	
<p>ای تجلی حالت صورت زیبای تو عکس است زوره و رکن فکان گشته پروے از حسن ویت تازت در کائنات از تقنی فی من روحی و میده عشق تو عالمی دیوانه از زلفین مشکینت و ام هر دو عالم ذات است بیایین تکلیف بر جمال تست عشق بهرمان در آن ترک عاشقان دار هر سو از شراب بخودی</p>	<p>سر و لبان حقیقت قامت بر کنایه هر دو عالم در لیا س کسوت زیبا تو در نهاد جمله عالم روح جان افزای تو وز رموز سخن با قرب نکته ایهای تو هر دو عالم والا از کیسوی عبتر سالی تو پوش و لایان و عقل عاقلان شیدا ای تو خلعت حسن خدی را راست بیالای تو و در هر هستی فرزده باد و تهرای تو</p>

احمدی سالہا سودا شد از زلفِ بتان مے ندانم تا چہ خواہد کرد این سوا اوست

<p>تو خدائی ہمہ بر روی تو ظلم تو از خدایا در گذشت اگر در من اثری پیش نیست ما کہ بروی تو ستمی ہم و بزمین چند رسد تو ستم یوسفی تو درین روزگار</p>	<p>سلسلہ عشق بگیسوی تو چند کسرم جو رعنائم تو رفت ز تن جان من بوسے تو تا چہ کند سلسلہ بوسے تو تو دلم غمزہ بند بوسے تو بچہ عشاق بر آریست</p>
---	--

<p>تا ظلم مجنون ترا بکشد و خوار احمد مسکین عالم بوسے تو</p>

<p>بیا ت جاودانی راسترا شو خود سے گنزار دور او خدا شو بیا بر وار جملہ پاوستا شو بیا در بحر وحدت اشا شو بیر مین برانی بالقاشو</p>	<p>بیا در خویش اگر چوئی فنا شو تو سے مقہر خدائی تا بیجو انما الحق زکات است سچو مقصود تو در سایہ براری گدازا شو تو رکعت از روی تو یکسچو</p>
--	--

<p>اناس کے احمدی گرنیک دانے بیا در خویش اگر جسے قاشو</p>
--

اسی جمالت استشی در انس و جان اندر آ
 فطرت تو نقش نقش این چنانند آ
 چیست این عالم ز صحرای محبت دژ
 تا مگر سیراب گردوزاب عرفانت که
 از بر آرزو گانی زاب حمت خاک را
 کرده سپید گلستان بهار از وجود خود
 یک کرشمه کرده در عالم خرویشی خلاست
 از سماع سخن اقریب بهرمانستان عشق
 از بهر اقریب مرغان قلمی بهرمان
 آفتاب فطرت یک حرف با دیده محشوش
 تا مگر باید نشان بکش از آدمی
 هم بنور خود مگر بنید جمال و سئو
 بر کشیده از بر خاک منت آسمان
 بر فضا گریه با کوس صبوحی بر زده
 نور غمت خرمین ادیان باطل نبوت
 که تو اندلاف تو حیدر ترا دمنی
 چیست میسکین هتالاف نور شدی

پرتو رویت نور سے در جهان انداخته
 بر بساط امکان نقش مکان انوار خسته
 از آفتاب حسن و تالی در ان انداخته
 فیض فصاحت در مکان کن فکان انداخته
 قطره از بحر کرم کشت جان انداخته
 لیلستان دل و گلستان انداخته
 لفظ شیرین گفته شور در میان انداخته
 غلغله از و بود حکم جاودان انداخته
 نعمت بامی شش نو اور آسمان انداخته
 آرزو پای از زمین آسمان انداخته
 از مثال ذات و وصف ایشان انداخته
 ورد چشم از نور خود کجلی عین انداخته
 بر بساط خاک است همه حق جان انداخته
 کوس و سحر بر کن چو گان جان انداخته
 تیر قدرت گردن فخر و بیان انداخته
 شیرین چیز بیان سرور و انداخته
 قطره از بهر کس کشته در ان انداخته

خود درون بنیان ما را در گمان آفرین	در حقیقت جمله عالم از وجودش پیش آید
زانکه فیضی بی‌گداز است از عنان ندر	که بنور قدرت هر ذره آفرسد

آنکه در هر نقطه وادای نظر بر دوستان	یک نظر بر او احمد زان بیان آفریند
-------------------------------------	-----------------------------------

در سر سوواسه بنوعی گفت	من کیم از دست برون رفت
از سر طامات برون رفت	بسیکس از مطیع صاحبان
بجای سر و پای ز سکون رفت	سوخته و ساخته با دروغ
بیت همه از کن فیکون رفت	بر عیش مجلس میجو ارگان
در همه ز راق و فسون رفت	چو معان باشد از جان مری

کشته شد شیر طامت شمشیر	وز سر تاراسه کون رفت
------------------------	----------------------

چنان ما آشفته از سر کرده	چندان این شکل دیگر کرده
بهر از صدگان گوهر کرده	چاک از تاب مهر معرفت

صدیوا احمد گشته آشفته	بندگی از شکل گوهر کرده
-----------------------	------------------------

باین ششترین شمشیرین از سر کرده	و در هم مجال دست عمیان از سر کرده
بر دست آینه استخوانی شود از سر کرده	از آینه آینه آینه آینه آینه آینه

باموچ بخر نیست دلی در معاینه	منه کیست گریه با سواست منتقا
آن روی اور آینه دیدم هرینه	گر عدد هزار آینه شد لیک و کیست

گردیگان بدیده غریبند و بدین
احمد جمال دوست پیره معاینه

سکینه ز حمت خود هم زهر آزاده	عشق مستی می فراید بی تشریب باوه
گر بتاید ذره مهرش بسراقتاده	فاکسان آن ذروه اعلی رسند
او کی آید نرسد در خرقه و سجاده	هر که او سر مست از جام شراب عشق
رو قوی خود را می نماید عشق در هر حاده	چون بفریب عشق آید سجاده سر و آله
زانکه بد باشد نرسد همچو تو آزاده	عقل و حرمش آرزو شهوات و خرد محال
مست شود در مست بیدل جان و ده	گر کسی پرسد ز حال خسته عاشق بگو

پیشه احمد نظر بازی رخ در تونوست
یکه گذار و از سایه است عیالوت مستی او

تا شود و بخواهد تروید	ساقی می او هر استمانه
برگره سینه اشک در هر	عقل و هوش ز میرگی کیست بوند
گشت و در خواجه بیخانه	گفتند سر پناه که ببرد نه اند
در جهان چه با کبر نشانه	هر روی بر از سینه بر آید
مردمان چه چشم در هر	اشک غمین می بگرید از غم

مست چون ساقی بہر سہانہ	نہن ز جامِ وحدت عشق مستم ہر دم
مے نزار مہر چاکا شائہ بالیقین و ان بر خستہ دانہ ہر زمانے کے کترا حنائہ ساختہ جان و دم عشائہ	میں لاہو تم در قریب حق کائنات تم تو صید خدا ایدل اندر و رو عشق آتش نھا نیز تیر جہازان پروان
احمد دیوانہ بر شمع رخس سوختہ ہر لفظ چون پروانہ	
جامِ قربت بہت عاشق در تمنای جامِ مرون چہ نقل کن نثار و سب و لہستہ لعل بر لعل مہو شے مے نہ	ساقیا جامِ شہرت ہم در وہ پختہ شو زین شراب پختہ دمی دامن باغ گیر و بادہ نبوش روی بر روی دلبرے میدار
احمد از طعنہ مے شہر سہرچ گر بلاعت کستہ از کہ وہمہ	
در آئینہ معاینہ دیدم ہر آئینہ انسان نمثل است مصور در آئینہ اندر راہ حق نگاہ کہ حق بر معاینہ دریا و موج بہت یکے در معاینہ	دیدم جمال یار ہویدا و آئینہ گر از رہ لعلین حقیقت نظر کنے بر صورت بشر چہ نگہ میکنے مرا از آشنائے عین حقیقی غلو نگہ

احمد چشم خویش جمال خدا برید
چشم خدای من و مگردان بر نیاید

حسن لطیف و صورت عفت نما
ذات کمال خویش تو زیبا نهاد
والله تو سینه ذات پند تو فنا نهاد
این شیخ رو شکر کجای چه عهد نهاد
عشاق را ز حسن چو روی نهاد
گاهی میان غیب و روی نهاد
با نامی از عشق چه سر نهاد
انگه هزار تیره دیده با ما نهاد
باش میان ما بدیضا نهاد
انگه بنگار تو به چرخ نهاد
نام ست اینک اسم می نهاد
امواج بحر سپهر به ری نهاد
تو جمال خویش تو در نهاد
خود را بذات خویش به ری نهاد
انقباب خویش آدمی نهاد

شکل چه خوب صبر بیا نهاد
حسن جمال خویش تو اظهار کرده
خیمه ری کجاست کز ره معنی نظر کن
خونخا و شور پست توئی ذات محض
بر دار برقع از رخ و اظهار خویش کن
گاہت به شکل آدم و تو ابر بر کن
دیو بر پامی نقت چه این بسوخته
تو در گشته ز ابروی تو آفتاب
بسیار چنانچه تو بر آبروی تو آفتاب
آمدن بلوه طور و نام تو نقت
می بود جز وجود تو دیگر وجود نیست
انوار ذات خویش بخور سفید او
تاب جان خویش با لبش نگنده
در اصل کلر نالت و مطلب کن توئی
آدم تو ذات نیستی کل تو در میان

<p>الاشمال خلاصہ لیسٹ نمودار ڈو لجا در پردہ و پردہ مارا ہے ورے پیمان آشکار توئی خستہ چکس ہر ذرہ آفتاب پیفت تانے مجنون توئی ولی و محمود ہم ایاز جانہای عشقان ہمہ بر پاوردوہ ویدار تو بروی تان تقدیرین جہانت</p>	<p>اظہار حسن رنخ و ترسا نہادہ این پردہ بر فگر چہ می کا نہادہ ذات بشر بصوت اعلیٰ نہادہ نور سے زوات خویش آسمانہادہ یوسف بہانہ بزلیخا نہادہ داغی ز عشق بر دل شیدا نہادہ و درہ چرا کجنت ماوانہادہ</p>
--	---

ذات تو احمدی ہمہ معنی نزدیکیت
 اوصاف ذات خویش بصیر نہادہ

<p>شاہ من آدم بد روزیہ جودت چون در کیند نم مظاسیم یک می ننگ میکن خاستے پرو حساب</p>	<p>چون گدایان بر آمان یزہ بدورت سے کینم درو یزہ بالگدایان بکوچہ استیزہ بدے ہر حساب ما حیزہ</p>
--	---

خلق از غایت حد بنگ
 نسبت افعال ما بہ لے یزہ

<p>ای صورت بصورت معنی نشاندہ و الکر کہ صورت تو عیان بدہ کہ بود</p>	<p>نور سے مصوری تو و آدم بہانہ ای صورت ز معنی و صورت نشاندہ</p>
---	--

<p>دریا و موج ہر ذوقی ان و م مزن بر صورت بشر کہ نمودار کرد کا در چنگ و در پاپ و در و در و دریم مرغیت از نشانی قدسی دیوان</p>	<p>این بحرین کہ بیچ نزار و کرا جلد توئی و غیت کسے درینا جز وحدت تو بیچ خریدم ترانہ جو در جو ارحی کسرا مشمانہ</p>
---	---

احمد توسر حق چہ کنی فاشیغ میں خلق
 نزدیک خلق بہت سرسرفسانہ

<p>شکل تبدی صورت زیبا نمودہ انسان خلاصہ است از آرزو کسین و در جہان اولاد ذات او در صورت بشر کہ پیوار کردہ ہر قطرہ کہ است ز دریا سرسست انسانست میر حق نمود از دریا در ہر دو کون غریب ہر ذات او آدم بشکل خویش تو اللہ از کردہ از زبان ہمیکہ بیستہ بیستہ ہر دم بحر صفات بہتر کجائے اندکلام خویش نمود در پانچ پانچ</p>	<p>در چشم ما شقان ہمہ رفتہ نمودہ بر ہمہ پیش جہاں چہ زیبا نمودہ آبیست حسنی ہمہ انجیبا نمودہ کسے بشر کجاست او پیوار نمودہ ہر دم ہر ستر موج ز دریا نمودہ ترکیب ذات کردہ کہ ز نمودہ ذات صفات خویش ہمہ را نمودہ ہر دم در لہر صورت ہمہ نمودہ از زبان ہمیکہ بیستہ بیستہ نمودہ ہر دم بحر صفات بہتر کجائے نمودہ اندکلام خویش نمود در پانچ پانچ نمودہ</p>
--	---

پنهان نگویید سخن سخن عشق و شکر
واللذک ذات خویش تو پیدا نموده

احمد پدید رخ تو گشت مبتلا

پیشوا رخ فلکند تو عمده نمود

تو ایام از پاپ جان بستاید و دلورده
بیا من و اندر حقیقتی خاتمه نماید
در مقامی معانی مستحق
در شریعت سر در آویخته بر در به
از بیان هر زمانی بر دهان مسکریه
عمر یعنی حقیقت صاحب آفرین
از هزاران جبهه و از فرقه و زناریه
اندر دین خرقه تو عاقبت و زناریه
چشم از راه سعادت هر زمانه گشاید

فانور من ایام حقیقتی خاتمه نماید
هر که از آن چشم خور و ازین
بهر که در این راه بر منور مستحق
هر که او در حقیقت منور منصور
تا به دوری با بر منور عشق بر ترا دانی
بوالفقولان رسد از شرم تو میر خندا
از لب میگوان از نوای گان را بر
چون در زهر دور سلامت یگانه
باشد از آن گان خانی حال مبهوشان

احمد از لای شکرش گشت بر مستی تمام

حلقه دیوان گان ایام حقیقت نماید

در چشم عار فان همه پیدا نموده
اندر دیوان خویش چه زیبا نموده
در کائنات چشم بر خدا نموده

ظاهر جمال خویش تو عمده نموده
هم خوشترین خویش نمود جمال خویش
واللذک غیر نیست درین کائنات

انظیرا که در حسن خدائی به چشم خلق	حسن جمال خویش چه اینجا نمود که
دینها یکی است جمله یکی همین دم من	غیری کجا است در همه دورا نمود که
اندر جمال خویش نمودی تو چشم بیشتر	اندر من عشق بیخ و ترسای نمود که

در چشم احمدی است جمال حد عیان
 در چشم احمدی همه معنی نمود و

در خویشین بدین و مکن در کس نگاه	در صورتی تو گشته عیان معنی آنکه
الشان نموده است انوار ایزدی	خود را شناس و هیچ کس را مکن نگاه
و القدر همونست و در جهان تاملی	در صورت بشر نجد ایست اشتباه
گر آشناسی به خدائی بخود سین	عاقبت کند برام درین بحر آشنای
مقصود بزرگبده بودی خدای نیست	مقصود خود ذات است عین خدای نیست
گر نیستی آرزو که اینجا چه میگفتی	در صورت خودی خدائی تو پادشاه
ایلیس را بود جنبه از جمال تو	بچاره را نده شد که غلط کردی بچهره نگاه

احمد ترا چه کس شناسد چه چاره

زین رویی و دلی هرگز آن کار راه

بان از جمال سوی تو آدم نمونند	وز عکس تاب حسن تو عالم نمونند
والله که ذات نسبت عیان محبت بشر	خود آشنای گشته و آدم نمونند
بر روی موشان که جانیست متبلا	حسن تو عزالت بهر دم نمونند

احمد پیر خورشید حشر از پیش تو بود بر عارض بگفت مسلمان نمونه	
--	--

<p>در صورت بشر همه عالم رب بود آن دیده بر کجا است که دریا بیا برین بند آن خجل و خال ز لوت تو آشفتگی کرده احوال که چشم است هزار و ننگو در غور این سخن مسرد در دل سلیم دلنمای عاشقان نشود جز تو بتلا و رویت تو کی رسد برین فتن دلها به تیسر عشق سراسیمه کرده چاهنمای عاشقان همه بر باد داده</p>	<p>والشکر لشکر کجاست همانا تو بود خود را بشکل و صورت انسان نموده از ناز و زگرش همه چه با شما بر بوده کین در بر وی اهل معانی گشوده کین بگشاید شرک کز دل اناز و ده کز حسن خویش برین خوبان ستوده هم خود بوضع خویش خود را ستوده در راه جیت جوی چه سر با نموده دلنمای شکیان تو بپوش از نموده</p>
---	---

احمد رموز عشق همه فاش کرده زار می مگر ز شیر خوراسه شسوده	
---	--

<p>زنت بقاف قرب چه عفا گرفته اهل دلی نماند درین خاک بی وفا مردم کجاست کز در معنی دلی زنده در تنگنای دنیای دین اهل دل نماند</p>	<p>از صحبت چمن که و بالا گرفته در قاف قرب گوشت چه عفا گرفته از مردم خبیست چه گرفته از خاک بے بقا دل انا گرفته</p>
--	---

از وهر چه بلار و بالاکر گشت	ور خاک آن وهر چه دل سیم
زین بهر چه چاوش ما و گشت	یارب غلامش و کزین وهر چه بل

اکموبند دل تو درین تنگنای هر
 عزت بقاقت تو غمناک کرده ام

از زنده شیب شیب چه بختی طوفان	از کج در پندار هستی مانده
از آه و زاری چه بختی طوفان	خاک بر تن می که در بند قفس
از چه بختی طوفان	هست بالای منی فکک پوز تو
سخت خزانم در پندار هستی طوفان	ما در پیچیده جرعه از جام تو

ما ز در پیانم در پندار هستی
 این سخن گویند که کو آشاست

خود را بدین طریق پدیدار کرده	در صورت بشر که نمودار کرده
از جوانی تو پیش از این کرده	در عالم صحرای که نمودار کرده
ز غرق خدای کون تو اظهار کرده	اسرار خبیث پندار هستی بوز سار کرده
سعدت کس عاشقان بهر وار کرده	پانتهای طالبان همه بر باد کرده
در هر طرف کجشم نمودار کرده	در هر چه شنید پدید بود جیلوه خست
حسب لب زبان خیر با تو ار کرده	نور جمال بر رخ خوبان فرو کرده
عالم پر از صیقل سدرار کرده	راز جمال خویش بصیرت سنا و کرده

ہر پوندہ زخمہ سے جان شکان
دلہا سے زخمندہ غماز بردہ
دراپہ پانچ سجدہ سپدا پینکے

عشاق را عشق گرفتار کردہ
جانماف اسے طرار کردہ
معلوم نیست اینکہ وہ چہ چو ابر کردہ

احمد ز شمع رومی کو پروا نہ سان بسخت
جان پانچ شمع شکر بار کردہ

یہ ان زخمی وہی سستی از نامہ سلام
از غم پیش جہر گشتی مقصد چہ گشتی
تو شاید لاجوئے در عالم نگرے
پیدا و پیمانہ تو در جہر منامی تو
ہم بازہ و پیمانہ ہم نہ پیمانہ
ہم عاشق ہم عشقی ہم مبادی ہم
آن مغزین کو آن کفرین کو

چہ روز سستی ہو سستی از نامہ سلام
پیش ز غم گشتی مقصد چہ گشتی
انہما ز دنیا سوتی از نامہ سلام
پیدا و پیمانہ تو از نامہ سلام
ہم بازہ و پیمانہ ہم نہ پیمانہ
ہم عاشق ہم عشقی ہم مبادی ہم
آن مغزین کو آن کفرین کو

امروز تو سے احمد مطلوبہ توی سرمد

حلقہ کو لو انجان اورا ہمیشہ مارہ

از صراحتہ او شکر چہ ز یادہ

آتش بہ درستان سحرگ
چاہر شکر ز یادہ

ویدیم ز آتش و سحر آتش
عشاق ز راہ گشتہ از رہ

چو بی پرسیدن از بهر درین زینت بشکر
 چه داری پوست اندر چه بگره بند غوغائی
 بنیدانی رسی کجا سران آگونی گردد
 بجای سخنش آنجا جمال از پرده بماند
 میرد قاف جان گروئی زین ریای پایا
 و صفای کبریا ز در کنی پرواز هر سائست
 سلام اندر سلام آید کلام اندر کلام
 نه آنجا در دور دور آنجا ملک فرمان
 نشانت بی نشان گرو فنا اندر فنا
 یکدک لم نیل بینی جمال با در شاهبازی
 سلیمان نیز در ملکش کینه بنده بودست
 جهانبانی و سلطانی ترا زید لایلی
 چچا پوشی نمی شناید مایه کز آن سائست
 همه هستی عدم بینی تبه نور قدم بینی
 تو ای مرغ لاهوتی برقص آورده لهما
 عنایت و مبین که ده بگفتا چند غوغای
 ترا آن به آبا احمد که از افشای برحق

که دیوانند پس آنجا یک بر شکل انسان
 طلب کنی نشان یابی چو جبهه پیرنی
 نه پایانی در و بینی شور و خیم چو گانی
 شود ذات مستغرق بنور ذات توانی
 شوی از چشم ناپید چو سیم رخ بیابانی
 جمال حق عیان بینی در آن صفا روانی
 عیان اندر عیان بینی همه سر پر نهانی
 نه آنجا تقدونی و جلال آنجا رخ آسانی
 نماز دور دور تو روی وی باسانی
 که باشد کمترین عکس همه ملک سلطانی
 که کوس بسبب بی زود در ایام جهان
 که اندر مصر هفت آتونی چون بوسه
 بدر بانی نمی نپید ترا طاوس بانی
 نه تن آنجا نه دم سستی زهی از صوت فانی
 نیز نگاه روحانی بسیار خوش الهانی
 بیایک جرمی غم ازین بحر عمانی
 زبان دور کشتی هر دم فرمانی بیریانی

<p>من تترتا که از همه بتا بکام است</p>	<p>منو دارم من از نور اسلی</p>
<p>در آن آینه بنگر هر چه خوا ہے به بینی جمله اشیا را کما ہے مگو ذریاب گردانی ہے چه داند سر این سیاهی ہے که اندر ملک دل شهباز شده</p>	<p>ترا آینه بردست دادند اگر طالع شود نور حقیقت نه نقش سر سری صورت تو خرد مندی بداندر سر این کار تو قدر قیمت نخر در چه دانه</p>
<p>بروی احمد میکن نظر کن الا سے اہل دل نقش آئے</p>	
<p>واللہ کہ مرا از دل جان نیست ہر آ الجیس مع الجیس تو ان کرو تو با فرزند ناہن مرا نیست ساسے در راہ یقین ست ہون رہتیا مردم تو ان گفت معنی ہر آ زبان چشم ترا و نذران پنج حواسے بیچارہ فروماند گرایا محبوب دلم آندہ سرو مہلیا سوراہی بیخوبی سے تہہ چو چو بیخوبی سے</p>	<p>ما عشق نہادست درین سینہ اسے دیوانہ بجز ناول دیوانہ نسا زو میرا رم ازین طائفہ عاقل ہر ہشار این آئینہ دوست نماہر کہ بہ بنید مردم بود آنکس کہ درو معرفی ہست ماحق پیغم و شناسیم حقیقت آنرا کہ دل دیدہ درین آہ ترا و تو کہ صورت مجنون و گہ پیکر لعل اکھڑو سنگ چو تیر پیکر گفتنت</p>

<p>اسی طایر قدسی کہ درین عالم فانی یارب تو چه مرغی کہ ترا کس نشاند در صورت آدم تو چه روانده ای مار اسرار تو با مردم تا کی چو گوهر</p>	<p>قدوس تو ان خواند کہ در عالم باکی چون جایی گرفتگی تو درین قالب خاکی اوصاف تو بہ معنی حق نیست خاکی حق راستوان گفت بہر عالم شاکی</p>
--	---

احمد چہ کنی سبب سخن التو ہو ہوا
 بروقہ یا فہم ازین عقدہ کز اکی

<p>این چه شورست نیکو در بازار عشق آتش ز کس شیدہ عالمی را سوختی راہ آدم خوردی را نہ اہلین را سوزنی را خود جابہ بیسے ساختی</p>	<p>این چه شورست اینکہ باار با جابہ آری بیعت آلودہ نگشت خون جان ریختی خود انا حق گفتی و ہمنمورا او بیعتی رشہ امید ما را جلگی بگشتی</p>
---	--

احمدی اسرار مردان را مگو بہ کیست
 چون نقاب محبت نوز و شب آویختی

<p>ای صورتی تو نقاب معنی ہر ذرہ چو آفتاب تابانست امواج و بحار رایکے دان چون نسبت شوی مٹھی آمد</p>	<p>سے ذات تو در نقاب معنی از تابش آفتاب معنی این نکتہ نگر در آب معنی اسرار تو در کتاب معنی</p>
--	---

<p>احمد ہمہ است مظہر حق</p>	<p>بردار ولے حساب معنی</p>
-----------------------------	----------------------------

شکر عشق بناخت بے گئے	خون من رنجت یار بے گئے
<p>نظر سے سو سے من نکر دے گئے جزر ہمان کتر کہ بانخت باخشے دل و دین جہاں ایگ نگے رہ نژادہ بخویش پیچ رہے کہ مر یاد نادر دہ مے</p>	<p>خون من خود در فراق بے مہرہ مہر سپچان بناخت ہوش و عقلم بیک نظر بر بود گر چہ بسیار پسند با گفتم گرد در گوش گفت بد گویان</p>
<p>صبر احمد رفتا دور چہ عنم سر سپان میکشد ز قمر حے</p>	
<p>تزیاب جانقرا ز لب از دہا سے از حنیم درد تیرہ تو جام صفا چو سے از شاخ خشک سہال تو نشو نما چو سے دیر لوستان ہرز کس کمیاجو سے در تنگ تائی ہرز کس کمیاجو سے از مرد مخلصیت ہی جزو غابو سے زین شہر پر نفاق جزا بن زانو سے باہر کہ دم زنی ز مروت صفا چو سے جزا بن صفت ز طایفہ بر بلا چو سے</p>	<p>ایدل و قاز طائفہ بیوفا چو سے نام و قایم کہ بی نام و بی نشانت لقش صفا ز صغیرہ ایام چو سے اہل قاتماند در نیجا پے و قات در شہراء و قات بمثل ہیو کمیاست این سہرنی مروت راجت ذال است کہ خداع و حقد و حسد خبث دشمنی در ہر کہ نیگری نیفاقت عیلا بتان اہترست سر اسر صبح شام</p>

<p>بدگفتن و تشبیه و نشان سحر است ای دل کنار دیگر ازین شهر بیخاق اهل هوست جمله اکابر شهر ما این شهر که پلاست و بی بلا مدام هر دشمنی که هست هم از آشنایان است</p>	<p>زین خورشیدت عادتت پندار بجوی ای دل مشرد و عیشش وار عذاب جوی اخلاص صدق و لطف ز اهل سحر جوی بجز خون خلق ز کشتن از کرم بلا جوی ترکیب دوستی تو ازین آشنا جوی</p>
---	---

<p>احمد وفاخواه ازین شهر یوفا ای دل قاز طایفه یوفا جوی</p>	
---	--

<p>ای دل بکدام کار و باری در غلغله گداز سفته شد عمر عزیز در غلغله از طاعت حق تو گشته بیخاف آسوده نشد ز ما فقیری در غلغله رفت عمر برباد سرمای سمراللق تاج ای دولت آن کیسکه بگذشت بر در گدازی نیاز میجو و</p>	<p>مشغول کدام روزگاری معلوم نشد که در چه کاری تا مدرت تو بیخ حق گزاردی و در بندگی خدای عاری مطلوب نیافت پیج پاری ول سوخته شد ز خاککاری می تو سر تو سترای ری در طاعت حق شبان تازی ولها همه دان بجان سلیبی</p>
---	--

<p>در عرض و هوای او لوی پاز می</p>	<p>این عمر عزیز میگذاری</p>
------------------------------------	-----------------------------

<p>افسوس کہ سنجے نزار سے</p>	<p>شہد اکہ دہند نامہ پروست</p>
<p>ور آخر دم بگو چہ کہ سے گاہے بے بغرور شہر یار سے کہ در پے بوسہ و کنار سے سما چند ورین گناہگار سے دین چشہ بانگشت جاہ سے بز خویش کن تو سو گوار سے در بازی لہو و خاکسار سے گاہے بفساد و گہ بخوار سے مستے کہ نیافت ہوشیار سے تو بر ہمہ خلق کرد گار سے چون بر ہمہ چیز ساز گار سے چہ چارہ شکستہ دل نزار سے درومی تو پیرس شمسار سے از جسدہ بلا نگاہار سے وار و بدرت امیدوار سے</p>	<p>تحم علی گے نہ گشت گاہے بخیال گنج و مالی کہ در پے وصل خود بر بیان باز آئی ترین خیال بازی سر سو وہ نشہ بخاک گاہے خود را تو کن سیاہ نامہ افسوس کہ عمر رفت باو گاہے بشراب و گہ بستے در غفلت مست غاب با نذیم یارب ملک جہان پناہ مارا تو بدست نفس مسپار چون در تو ہمیشہ نالد در مجمع خلق آبرودہ آن روز کہ روز حشر باشد بر بیچ کسے دے نہ لبستہ آستہ</p>
<p>از لطف دراز چہ برار سے</p>	<p>احمد بدر تو اب تہا کرو</p>

بیگانه مشوک است شام	اسے دوست بیا که جان مانی
<p>تا چند کنی ترا جسدانی باشد که زور گریه در آئی در محنت و در ابتدائی ایدل تو بنیو زیو فانی دین صحن جو پشت کربلانی تو خود همه روز در بهوانی مارا همه وقت زهر خانی بی ماتو بگو چگونہ پائی این بند چرا نمی کشتائی پیدا است که در غم عنائی در بردن جان با چرائی وزنج و قراق در تالی ای مونس جان من کجائی یک لحظه بگو چرا نیائی کمان روی چو سه نمی آئی</p>	<p>مرزیم همیشه در فرافست شب زور در انتظار مر ویم محبوب غمخیزم نه رخ دوست در گنج پیا و محنت و غم بیستہ الاخر است خانه بی تو من مانده تر تو خراب و بچو و از دست نصیب بگردان نوشت من بی تو می نی پائیم پاپسند غم اسے نگارا تا چند زمان کنی تو این دو بیجان شده ام چو مرغ لعل بنامی جمال خود بیک بار من تاقت بجز تو ندارم بودی تو همیشه پیش چشمم رنجیده مگر ز من بر غمی</p>
در وطن است بے شفائی	چون مرغ سے طپیم در غم

در کوسے توئے کسٹم گدا سبے	مشد کہ کنے کے ترسم
---------------------------	--------------------

اسے آنکھ بحین پاوشا ہے باشد کہ شے چومہ براسے گنج دو جہانست پیوایے این سوزش نہ ہر بے لقا ہے	آخر کسے گدا سے خود را ہستیم وراثتکار شبہا بی صحبت ہمدے ویارے والسر کہ ز زہر بدتر آمد
---	---

احمد بجمان ہمیشہ میباش
 خرد جگت خدائی

کہ من از آتش غم سوخته وارم جگر جز توئی مرہم لیش غار و دگری کہ بز تو بوقصہ من دروسدی کہ شب بچہ مرا نیست ز بکار اسرمی ای ریقا ز نہال تو بچیدیم برمی جز این درد ہمہ عمر نزارم بہر می	اثر ای ہفتسان من مسکین فلجی درو خود پیش کہ گویم کہ علاج دل من تو انم کہ کسٹم خزش پشتت غم دل هیچ امید من تا فروز پیمان برسد شاخ امید من از باد نیست شکستہ رنجی و غم تو پرستی ہمہ شاہد بانی
--	--

احمد از در دل خویش چہ نالی ہر دم
 در آتشہ کجا داند ہر بے ہنرمے

دیوانہ شہم در شہم ہر موی نوتار والسر کہ کجا ترستہ ہر طاقت پارے	آفتاب و زلف تو سر اور سر کار سے چاچند کہ شہم پار شہم چہ تو ایہ دست
---	---

در کعبه میراث تو ای دروست شوم خانی
در سینه منور دست تمنای لیلی

احمد برو بهر تماشا بریا چین
کز گلشن کویتو در ایت ری

ای سرور وان بیای باز آ
شده خانه چشم بی تو تاریک
رفتی و ز بگر سینه شد داغ
از وصل تو شد فرغ جانم
دی سبزه لبوی بران باز آ
ای گوهر شجران باز آ
ای داده لبینه داغ باز آ
ای بروه ز من فرغ باز آ

جز قامت تو نبیند احمد
ای سرور وان بیای باز آ

جمال السدری بنیم بهر سوی برو
سلام القاری معنوا کنم بهر حرفی بشلی
صفایا اشتهر بیچرا لکم نه برده بهر حرف
سیرت شایسته بهر حرف
نشان ادهم بنیم بهر حرف
فغان او همی بنیم بهر حرف

سرا از بهر یگانه سر خرد پیدا
بچه مسکو که می آید بهر حرف

از یک لب خنده دل سینه ای
از دوری جگر می خانی
از کوه خنده جان سینه ای
از دوری جگر می خانی

بهر صورت که می بینم عیاشی	بهر صورت جمال نسبیانی
بجز در پیکرت خاطر نه بندم نه جسمی نه جوهری توئی شخص همه آشفته و دیوانه گردند	که در هر پیکر که صورت نمائی درین معنی همی منیم خدائی اگر از پرده رخ زایل کشائی
گردانی گوئی شاهانست احمد ز شاهان یادشای آن گدائی	
اگر بیرون مانی بخود آئی چو موج و بحر را فرقی نباشد تو باشی توئی از توحید است بهر شکلی که بر ما جلوه سازد بجز در صورتت صورت نه بندم جهانی مبتلا گردند میوشش تماش میکند خلق تماشا	بهر ذره عیان بینی خدائی چنان باشد میان با جدائی بهر کسوت که در چشم در آئی بود زیبا که زیبا و لربائی که در صورت تو صورت عینائی تغایب رو خود چون واکشائی چه مرامی نمائی پارسائی
مقامی و زکن تا احمد آید بیاید تا ز جان دل بانی	
نایم روی کبر یا سئی	یعنی که نسبیوت خدائی
کس نیست بهتر از جو و ما هست	بوجود هر و صفت کبر یا فئی

پس چیست میان ما جدائی	چون موج بجز است یکم ذات
از بحر میرا آشنا سئ سبک پرده جمال خود نمائی گر پرده چشم و اکشائی	بر صورت آدمیت پیدا گرد و رکنی ز روی پرده عشاق شرمز مست و مشغول
تا صورت احمدی عیان شد پیدا است جمال کسب یائی	
نیایی هیچک از خود نشانی اگر خود پیخودی یا بی زبانی که شرح او نیاورده بانی ندارد هر کسی کشف و بیانی بیانی کرده بر من این آبی که سرگردان درین کار بیانی	اگر بے یاد او باشی زمانی نشان بی نشان انگه بیانی نمی باید چنین گفتار و گفت ز حرف سخن اقریب نکته را میت اخذ اندازان منی خدا بینی نه کار هر کسی هست
اگر حالی کنی احمد درین کار بجانانی رسی در کتہ جانی	
در صورت بشریاست آن یکی فی فی بشریاست هر آن یکی بگر نه از هر که جمله نه است آن یکی	هر دم بزیات جمله عیانست آن یکی در صورت بشر چه نگه میکی بغیر پیدا چشم ظاهر و باطن بزیات خویش

<p>در تویشین سمن که خداوند هم توئی در تویشین سمن و مکن در کنی نگاه مستشرق جمال خدائی یکس سمن و الله که خبر تو نیست در اینجا کسی خدا اندر ظهور صورت و منی چه پی برسی</p>	<p>بجز خیل جمل جیانتست آن سیکے کاین جمله مکان تو زمانست آن سیکے غیری چه بنگر می چنانست آن سیکے زیرا که شکل و صورتت جان آن سیکے بشناس صورتیکه فلانست آن سیکے</p>
---	---

در ذات احمدی بجز اجز تو نیست کس

در جمله سمن که جان در و انست آن سیکے

<p>در باب یقین که عین مانی در ما بسگر گراشنائی اما بحبال کسب ریائی در قطره چه سنگری جدائی در وحدت کل نوه یقانی تظاهر بحبال خود نمائی ابنیت منظر حسدائی پیدا بلباس خوشش وائی</p>	<p>ما سیم زر مزانیا سکی در ما بطلب هراچچه جوئی این قطره ز جگر است پیدا ما بجز محیله بیکر اینیم در کثرت عین وحدت کس نیست درین مقام ظاهر انسانست تا ظهور حق بکامل در کسوت او نیست پیدا</p>
---	--

در صورت احمدی چه بینی

هم است اگر سخن گرانئی

<p>کجا بود این پیر کجا در کجاست دوز برای دانه خود را لیس گشتی بلکه در گلزار معنی گلشنی همورس که از معنی جان منی ماجرا که راز باب گفتنی</p>	<p>طایفه سی که در بند من سر فراوانی بدین و انگار کجایی از بهستان و حدی که چه در هر شکل میگردد می عیان موجب ادریا بکس گوید بران</p>
--	--

ماز دریا نم و دریا هم زماست
 این سخن ز اندکسی کواشتااست

<p>موج لطیف مانی دریا بیکرانی بر حریف نسبت پیدا صد نکته معانی جویای بر خیزستی میدان که عین فی سیم رخ قاف قدسی شهباز لامکانی هر یک بصر چه بیند اسرار من ابرانی آیات عشق را تو تقسیم تر جهانی</p>	<p>ای صورت خدای آینه معانی در صورتت بود اسطرلاب جوی در است تا آنچه خواهی در خوشین طلبی پرواز کن مانی زین آشیانه برک چشم خدای این ذات حق نه بیند آیات ملک اوقات شهو شایع</p>
--	--

آمد چشم نظام مغلوبه خوشتر را
 از چه صواع احمد موسی اونی

<p>تست کس را از تو برین معنی شکی زانکه اندر یک باشت زیم بیک</p>	<p>صد هزاران آینه شایه بی نام ز یک سینه یک سینه نام</p>
--	--

در صورت نشانی بشتر آمده پدید
هر چه بشتر کجاست همانست آن

احمد صفات است عیان اندرین جهان
در هر چه نیگای تو نشانیست آن

رخت برین چرخ معالی
باز رخت برین قفس سر
روح مجروح شود از برتر
خاست شانه کشته از سر
ماه شود و چه کنی مشت
بر پر از حجره این مش
صوفی مرقع کشته از برتر
از غلط این فخر شام
زنده بر آن ماند و نهان

چونکه ازین تنگ نفس بربری
زند و شود زنده تر از زندگ
دل نیست پاره شود فی المثل
پاره شود جامه تن پاک
یافته خور نشید تو تاب
از تنگ قلاب بیایا خلاص
تا خوش زنده دل کس
از تنگ آن که در سینه
ز که از این تنگ شاد

اندر این سر نشان بازمان
بند بگو در سخن او رسد

چنان در دل اندر خط انوار
رخت بقر قلاب برانداخت
پای شکیستی و سر انوار

پای در چرخ پرده بر انداخت
کشته در هم تو در و من تمام
پای در تنگ شاد

<p>رحمت فگندی و خرا انداختی</p>	<p>هر که ز پیش تو مدد خواست</p>
<p>راه زدی و در درانداختی تیغ زدی و سپهر انداختی ناله ز تان پنج بر انداختی هر که در از نظر انداختی عقل بچه کوسه در انداختی مایه خود در شر انداختی سوخته را در شر انداختی</p>	<p>هر که ز عریان ز تو بکویت گاه زدی راه عز از پیل را و باغ عصا بر پنج آدم زدی در دو جهانش نبود هیچ جا کار تو در منم نیاید گس تعیبه یا خویش نهاد می بجا سوختی از آتش دل سینده با</p>
<p>شعله زدی در دل احمد زغم در دیش و در جگر انداختی</p>	
<p>عالم ز تو یافت روشنائی و الله همه هودت خدائی و پروردگند امتی چرائی آن روی چرائی گمائی موحسبت ز بحر کبریائی چون مایه سیرای استیائی</p>	<p>ای گوهر کان آشتنائی حقا که بروی تست پیدای پیداست نشان بی نشانت عشاق با منتظار مانده در یامی وجود بهمثالست ای دل تو ز خود مباحش غافل</p>
<p>در جامه شفت بر بادشائی</p>	<p>احمد چون موه تو از یار</p>

شدم سرگشته و حیران بجائی	ز شوق رفت جان ایجان بجائی
چو جان خود به روی جانان بجائی	مرا جانیت شوریده بهشت
بخوش سپیدارها پنهان بجائی	ترا سپیدار نمی بینم ز پنهان
اگر از اسرار عالم بهم درون بجائی	مرا ندرد ایستگاری در عالم مرهم
عشقم چون زور کس که در آن بجائی	ز نور عشق بجزایان عالم آرای
اندر آینه صبر ز سحر بجائی	ز نور صبر از زهر شکر بجائی

چو احمد شوق گشتم در خیالش
 این دریای بی پایان بجائی

در دیر این درد سناکتی	اگر تو از رخ نقاب باز کنی
بسیار در کوه سناکتی	در کوه سناکتی پرده سناکتی
هر که تو را بل دراز کنی	بدرختان زهره و نام است
باز به روی ز غم ناز کنی	جان عاشق ز غم با ناز کنی
فصل عاشقان دراز کنی	ز لبت سخن کرده یکبار کنی
بسیار از کوه سناکتی	گر چه با سوختنم از غم کنی

احمد جان سناکتی در کوه سناکتی
 گر چه از جمله سناکتی در کوه سناکتی

نکته: در این دیوان احمد جام، کلماتی که در ردیف یا آمده است، در این دیوان نیز آمده است.

<p>در آور حلقه کسیران گدائی کن تو آرز ز آینه به بنفشانه غبار خاطر خود را چو باد صبحدم بر بزم پیشانی آری سگ روان بجان مشتاقان شکفتی چون گل ناز سخن رود مرا با ما چه طغی نسری بر دم</p>	<p>تو هم مقصود اعلیٰ را طلب کن از تو مگر باد صبا آرزو خاک نشان به آورد مگر از کوی آمدن ان نسیمی آورد کرد نسیم صبحدم قفسی نشان از کوی آورد نشان عفتان با بشردم سر سر آورد</p>
---	--

الهامی احمد مسکین مشغول مرین دران
همی خواه از پی در مان ازین صاحبان در و

<p>بر در پرده ازین در زنتهار تا کی شاهد یکیت پنهان پرده معانی عکس غبار دلش در غیبه است پیدا چو پایت نماید چو کوه چو پند بیش چو نیست مکن درین دره سرور در او سوچ هر دو آرزو چه نشسته</p>	<p>بنا جمال معنی نقش و نگار تا کی هر سوی آشتی شرد و انتظار تا کی چون تو نظر ناز می را خاطر تا کی تو هر چه چشم بر کس نیست نور تا کی پس بر چشم احوال گریه تا کی از سستی و توانی از دران تا کی</p>
--	--

اندر سستی و توانی از دران تا کی
از سستی و توانی از دران تا کی

<p>ای خسته دل چه دردی از سستی و توانی از دران تا کی</p>	<p>بسیار است از سستی و توانی از سستی و توانی از دران تا کی</p>
--	---

<p>برہم شکن این سحر طائر قدسی کا تا چند زمان با شکی بر سر صورت خواہم کہ رخت بنیم بواسطہ صورت برہم کہ نظر دارم رویتو پیش آید</p>	<p>تا مرغ ولت یاید آخر ہر سوانی راز تو وراقا وہ ہر روز بصرانی ہست این ہم خلق ایروستخانی خود ایت تومی بنیم اید و ست برہم</p>
---	---

<p>احمد چکند کشف تو آیا چه تو بگردن اغیار چه میخو اید از حالت اسے</p>	
---	--

<p>بہ بود لہ از ترن من آفتاب جانی شکر شکنے تیغ زنی تیرہ گزاری گلبرگ رخے سبز خطے سبیل ترن عشق کشفے تیغ کشفے کینہ فروز شکر لقبے شہد ہے آپھیاستے طوطی نفسے طرفہ کسے کبک فرامے سدمستی بادہ کشفے مایہ پیارے شکر شکرے شکوہ اد شہرہ شہرے</p>	<p>زیبا پسری سیمبری ماہ نشانی سیر او گرمی تیر قدسی سوت کمانی نیشہ دہنے گلبرگے سرور وانی جاد و تکر سے طر گرے سحر بیانی شیرین سخن خوش نفسی تنگانی زیبا صغیرے خوش نفسے شاہمانی بچارہ کشفے عوروشے طر نہ جوانی کمان نکلے وز نکاش شور بہمانی</p>
---	--

<p>بر بود ز احمد ہمہ عقل وواع ہم ہوش دشمن ہونے دل شکنے ماہر جانی</p>	
--	--

<p>باغ تو حیدر زمان تو سے</p>	<p>کب سے فقر را جمال توئی</p>
-------------------------------	-------------------------------

<p>بیت ای جان خبر میداری مرتزاسے بشر ہے گویم ملک وحدت ترا مسلم شد خویش اگر یقین تو دریابی گر چہ قالی درین جزیر خاک</p>	<p>در همه وصف لایزال توئی قادر وحی بر کمال توئی مالک ملک بے زوال توئی حق پائنده بے مثال توئی لیک صافی تر از زلال توئی</p>
--	---

بگذر از خویش احمدی کیبار
 تابدانی که ذوالجمال توئی

<p>انجمنه جهان نما نور جمال احمدی هست شهود و لیران خایه ن عقده زلف لیران جل متین عاشقان پر تو آفتاب افروزه نشان سیر سایه نور مطلقش هر چه نگه کنی تو بحر محیط معرفت قطره جوی ایما هر چه تو نیگری صفا هست زمین ایینه خواتماست بحر وجود ما</p>	<p>مطلع نور کبریا قدر کمال احمدی صورت پاک ذات حق نقش جمال احمدی نکته سترایما نقطه حال احمدی جنبش آب سحرآموز نوال احمدی شرح جلاله جهان سخن مطلق احمدی چشمه شریح جان نور جمال احمدی در همه نام و ما هست سال احمدی برین شاخ کبریا هست نال احمدی</p>
--	---

نیت کلام هر چه که در این نشان
 شرح و بیان حدت نقل و نقل

می نوش کنون ز عشق جاے	زان جرعه رسے مگر بجائے
بسیار شدم بزبرد و تقوا سے از زرد گانگشت پیچ حاصل کجا حدیث کشیم فتنه عشق دور و آگے رشم بد زبان در حلقه زلف آن کارام در ارم دلی کے خراب و بنود لیسہ ز عدا بہر چہر و دینیا	یا شد کہ زول رسد پیاسے بہ محنت ریخے بز جیاسے دل سوختہ شد ز چند جاے زان دور کہ ہستہ علیج شام در ہر طرے خواہد اسے چون مرغ اسپر و کتنے تا و دور ہر لہر آوے اسے

سدر حلقہ ناشقانت احمد
 خوش نگار و حیرت

آید از دل زلال تا سے از شرع عشق شہید و نوش کجا حدیث کشیم فتنه عشق دور و آگے رشم بد زبان در حلقه زلف آن کارام در ارم دلی کے خراب و بنود لیسہ ز عدا بہر چہر و دینیا	دریا پید شہید خراب تا سے شہید و شہید از شرع عشق کجا حدیث کشیم فتنه عشق دور و آگے رشم بد زبان در حلقه زلف آن کارام در ارم دلی کے خراب و بنود لیسہ ز عدا بہر چہر و دینیا
---	--

خوش نگار و حیرت احمد جام

<p>دین سر آینه‌ی که عیب طواری که غیر عشق چنانست در آینه‌ی محرونی در ایجاب طری اصل را اگر تو نامونی ز نرسد که شاهای که مشافهت زونی تویی مساعده مسعود بجهت بیخبرونی ز نرسد که اولت که گنج در فونی که وصلی از بگویند سبب چاکر زونی شوی تو واقف اسرار در مکتوبی بین چشم نهانی نور زیره فی دلم بسجده گراید تو قذات پیرانی</p>	<p>نذار سید بگو شکم ز عشق که او خوانی مراست عشق تو نیست از برین نخوانی و ملین مرا چه جان کایست بی نمانی اگر اصل طری طیش را تو بشناسی اگر پیش گزانی که عشق تو شد است اگر ز اهل بود تو خویش یاری اگر ز خویش بر آئی بر آکیم الشعر اگر چشم خدایین تو خویش امین حجاب نیست چشم خدایین غیر ظهور زلفش به طرف که جانان</p>
---	--

ظهور جاوه احمد بذات محض خداست
 که واقف است ز اسرار عشق مجنون

<p>سر و قدس ما هر وئی سرخوشه آفت و شوخه بلاسه کبر کشته عیبه جوس و سستی بیخنده یوقاسه ظالمه مردم کشته چون من گنگ ز مانده مانده</p>	<p>جان من بر بود دلیر موشه مشاهد مردم فریب دلیرسه دلیرسه عیاره عیاره پیدای شیرین و سینه خطه که توان گفت روح ذات او</p>
---	--

<p>خونی و شوقی بلای کین دے چون توئی ہرگز ندیدم، ہیچکاہ کی بیایدی تو شبہا خواب خوش چند راتے از در خود مرا مثل تو در حبلہ عالم کم بود بڑسواسے دوش تا دیدم براہ</p>	<p>فتنہ فارغی گرد گشتے ماہر و سے دستاے چاوشے گرچہ صد دیا کسم من مفرشے بیخ روزے میہا نم یا ششے دلرباے جانفزاے دلکشے برگیتے با و پاسے ابرشے</p>
--	---

احمد از شوقِ فراغت شد اسیر
در زوہ در دل ز عشقت آتشی

<p>یعنی نسبت در صورت جبراً کہ میگوید کہ نتوان بید حق را چون توان بید اینجا ذات اورا نمیدانم چه شخصی چه ذاتے کہ میگوید بجلی نسبت اینجا بروی خوب تو من سجدہ آم شناسم من ترامن آشکارا جمال لائیرالی را بے بینی</p>	<p>بمعنی و بصورت خود نمائی من اینک بیدہ مذات خدا بگو ای خود نما تو از کجائی کہ در ہر وجہ صورت مینائی بین در خوشیتن گراشتائی بہر وجہ کہ تو از در در آئی اگر نہان شدہ در چشم ملی اگر از خوشیتن بکرم بر آئی</p>
<p>شوایہ نجاترا تحقیق و حسدت</p>	<p>اگر بینی تو خود مرعی و رانی</p>

اگر واقف شوی اسم را خود در ۶ پیانبی و در دو عالم پادشاهی

اگر پتی جمال احمدی را
ز راه اول سوجانی گرائی

مستخرقات

که ذات کمالش ز نقصان دور	زبان بر کشایم لبیکر شکور
که خلقان خاک اندیشانش زور	نکرده رسولانش فسق و فجور
در آن دم چه گوید خدای غفور	چو خواهد شدن زنده اول قبور

علی علی علی علی

بمعراج بخشیده قرب حضور	خدا کرده پیدای محمد ز نور
همان چار یارش معنی دوز	پس نگاه کرده بحالم ظهور

ابوبکر فاروق عثمان علی

پس اگر فضیلت عمر استوار	خدا فضل بخشید ابوبکر را
مراتب حسین با لای صفا	پس نگاه عثمان و شیر خدا

ابوبکر فاروق عثمان علی

که فرمود پیغمبر کردگار	مکش پای بیرون دین چهار
بترتیب آن فضل آن چهار	بدین عقیده همان استوار

ابوبکر فاروق عثمان علی

<p>کہ ظاہر سے شو سے ہر دم زبردہ</p>	<p>توئی ظاہر درون خود بہ پردہ</p>
<p>ز خویشی ماندہ در عین پیوار بمعنی کے رسیدے مرد پیدا رہ مردان جو گمان بست مرد صفا از روشنائی میتوان یافت تصور میکیم عین خیالش کہ در صوت رو معنی فرماید دو عالم را یک قطرہ فردشی برائی بر سریر و ار آن دم وضو سازی چون خوش از سر ساری گیر اندر وحدت یاد ہمہ معنی است آن معنی ضرورت کہ او بود دست معبود ملائک ز معنی سرزبان سجده کشیدہ مر آدم را نمودی سجده قبل سرش بر سنگ لعنت گشت سجد</p>	<p>حجاب تو ہمہ خویشی بر دار اگر صوت نمی بودی ہویدا ز خود نیز از شو تا گم نگردی خدارا در حمدانی میتوان یافت یہ صورت کہ می بینم مجالش بصوت مرد معنی رہ نماید دو جام عشق گر یک جرعتی زنی یا ننگ یا الحق را و مادام جهانی در خروش آری سر چو آدم کن ایاز حنت آباد چہ می بینی تو آدم را بصورت تہ آدم گشت مسجود ملائک بکوری صوت آدم ندیدہ اگر آن نکتہ دانستی غزالی جو زمین سجده دلشرا کہ ندودہ</p>
<p>صفا تش را ہمہ دانستی آدم</p>	<p>اگر کہ جو سے از ذات آدم</p>

<p>همه هستیش را عیدان تو میبود</p>	<p>که جز او نیست اندر کل موجود</p>
<p>که جزو آتش شبنمی هیچ پیدا همون عاشق همون محبوب است که تا در یابی اسرار جهانی که در هر ذره هستی تو موجود همه مقصود را در خویش نیابی بسین ای دوست گرم و لقیینی دمی عین الیقین او دیده بشناس که جزو آتش شبنمی هیچ پیدا رموز سخن اقرب با رگفتنم برای نزل اشک جان کن چو سیمرخ اندران کاشانه گیر ز بیخوشی نشان نام بردار تو این درمان جان درو باشی بده جان که همی جانانت باید بدن جان خوشیستن از نده کن</p>	<p>بسین در کائنات او پیدا همون طالب همون مطلوب است برا از خوشیستن یکدم زمانی توئی از کل موجودات مقصود اگر در خوشیستن یکدم مشتابی که جزو آتش شبنمی هر چه بینی یقین بر اندرین سرکار فرمای بهر سوی جمال دوست بنگر ز مستر و هو معلم از گفته اگر مردی سفر در خوشیستن کن بیا در کوی حدت خانه گیر بصیر ای هویت گام بردار ز خود چون فرد گردی و باشی مشو بیدر و گرو درمانت باید بجانان زنده شو جانزاید کن</p>
<p>بود هر حیات تراز زندگانی</p>	<p>اگر با زره مافی دور نمانی</p>

<p>برار آندم تو صد یا کنگا الحق</p>	<p>فنا شو و روز تو جسد مطلق</p>
<p>شود باقی بود دوست بود فنا می کا اندر و جمله لغای است بلک فقر شاهنشاهی باشی لقائن قبرش کن آشنایی که باشد راست فرجام طبیعت هویت را درین رکاب فرما تو دریائی چه باشی پر لب سرای ساز اندر قوت آباد خدائی شو تماشا می خدا کن</p>	<p>اگر موی نماند از وجودت که تمم الفقر معنی از فنا می است چو تم الفقر فموا الله باشی بیایمی طائر قه سی مانی زمانی لبکن این اطمینت بردی از هوایین مال بکشا تو شهبازی شکار خوشین نشین گیر اندر وحدت آباد طوائف در حریم کبریا کن</p>
<p>بگیر اندر حسد آباد مترل خدائی از خدای کن تو حاصل</p>	
<p>بهر شکار صیدی در قالب امید طاوس بانع عرشم از آشیان هم شربت سقا هم من بهم چشیده آواز سخن نقر بوسله شنیده</p>	<p>باشا هباز قدیم از لامکان سیمغ قاف قریم از دام کون روز است با حق لفظ علی گفت برفوان سخن نزرق قوت حیات</p>
<p>در تاعه عبادی الی قریب پره</p>	<p>امر لرگنت کتر ابر لوج دل گوشته</p>

ما نور کردگاریم در آب و گل میدویم	هر کس بچشم صوت ما را کجا شناسد
متکبر بود در عالم آنرا که نیست دیده	آنرا که دیده باشد دانند که ما چه گفتیم
در گرا بنیایم اختر صدف حکیمه	از پر تو خدایم در نور من مطلقیم

احمد نه ام که اویم از خود سخن چه گویم
در سپهر نظر کن که قدرت آفریده

خاتمه الطبع

این چه گویدین بذات خویش چو پند	منت اینزور که در او نهاد خود مکیا بود
اوست که او فرشتگان عالم بیکسانی علم	مشکلاشی فی الاشياء نظیرش بودم

وقت احمد که چو بود اولین اهل مرایته اطلالت و نقش نگار عیشین و عجمه یاقاقه

پان سیاتما نشان جلوه خدای است	فخر اینیاد می هست نشان کبریاوی است
-------------------------------	------------------------------------

اما بعد اهل ندانان و حدت دوست و از ترنگان لوای همه آواز که شیارگان
سمای تجرید اند و خواصان کبر توجید نوید روح پرور و مرقده جان آفرین آباد که در خویلا
دیوان نادر البیان مملو از مضامین توجید عرفان که هنوز جهانی بطبع نرسیده
و بر عامه مشتاقان بیدار پرده از روی کیفی اشاعت نکشود و خواهی یوانی را
که در هر تنش صد گنج معرفت پنهان آواز هر نقش هزار نکته حقیقت عیان نامش
دیوان حضرت احمد جام زنده و پیل ستایی مانده و سعید علی که مقتدا
ایل طریقت یگانه بابت بود و بدین شیخ ابوالقاسم الحسن اصل سکونت مینامند

که از توابع جام ست دو از فرزندان جریر بن عبد اللہ مجلی اند که در المومنین
 این خطاب یو این انجام کرده تحسین امی بودند در سبب و سالی تو فوق
 ایندی این شده بکوه قند سیرده سال ریاد و مجاہدہ سیر برده بمرچیل سالی باہا
 ربانی در خلق آمدند و ابواب علم لدنی بر و مشکوف شدہ از سہ جلد در علم تو
 معر و علوم سرار و حکمت تصنیف نمودند اشعار عالی در لغوی از خودی سجانه
 چهل دو و فرزندی عطا کرد بعد و قاسم موصو چهارده سپند نیز علم کامل
 عنا تصانیف کرامات حضرت بعثت سالی سفیر مؤتذ کہ کمال صفت مشاہیر
 مردیستم تو بکرده نوشیح ظہیر الدین کی از فرزندان حضرت بود در کتاب الحقائق
 فرمودہ کہ بیست و شش صد ہزار کس تو بودند سر اولیا کاملین بودند و آد
 حضرت صوبہ زیادہ پنج سال امام المسلمین با کزہ احمد ہوید او و قات شریف اند
 عشق السید از خوارق عاد او کرامات حضرت ایشان کتابها مکتوب است حا
 بیان او یا پنچین نیابی یک نسخہ صحیحہ قدیم الکتابت آن کور از کتاب خانہ خلپ
 محمد افضل خان صاحب انوار لا خطاب مجید سر فر از خالصا بہادر اعظم ام مقام
 اسمیل خان تفسیر ستیا شدشتا قان بہ نگاہ متکاملش زیدہ طبعش استبداد
 نمودند از آنجا کہ اشاعت علوم و فنون خصوصاً شیوع کتابت بر حمت و کمالہ علی
 منشاء این طبع عالی ستین نظر دیوان مسطور خط خوب صورت خوش اسلوب طبع
 منشی نول کشور و افق کا پور با جنوری ۱۸۹۶ء بار سوم طبع گردید

کلیات غالب مرزا سلامت علی بیگ
 کلیات جامی تصنیف ملا عبدالرحمن اعظمی
 انتخاب کلیات عنایت خسرو -
 اسیدین چار دیوان ہیں -
 دیوان تحفۃ الصغر صغیر سن کا کلام ہے
 دیوان سلطانہ کلیات عنایت علی بیگ کلام ہے
 دیوان عزت الکمال جو کمال عمر کا نہیں
 برتھن تالیف فرمایا - ہم - دیوان یقین
 نیک کلام ہنگام سیری - یہ کلیات ایک کتاب
 پر چار دیوان روشن طبع سنخورد تھا کمال
 بلوچی تہ حضرت امیر خسرو دہلوی -
 کلیات نظیر غنیا پوری سا خوش
 فکری ملا نظیر غنیا پوری -
 کلیات نظیر غنیا پوری تصنیف
 ابو نصر غنیا پوری -
 دیوان نظیر غنیا پوری - تصنیف ایضاً
 دیوان صاحب کائنات - از مرزا
 محمد علی صاحب برہنہ -
 ایضاً انتخاب دیوان -
 دیوان حافظ - محنتی خوشخط از اظہار
 بیچ روشن صاحب لہن بلقب بلبلان
 نعیم حضرت خواجہ شمس الدین غفرانی
 ایضاً مطبوعہ جدید بہت خوشخط -
 شرح دیوان حافظ - اصل و مصطلحات
 از تصنیف مولوی سید محمد صادق علی زجاہی

فرستاتے

دیوان شمس تبریز مشہور کلام از روضہ
 طبع علی دوزاد محمد بن ملک و مشہور شمس تبریز
 دیوان حضرت خواجہ قطب الدین
 بختیار کالی کلام پر تائید ہے -
 دیوان خواجہ معین الدین حسینی
 یہ دیوان کتاب محض غنیمت امیردی ہے
 اس طبع کو ملا تبر کا طبع ہوا -
 دیوان حضرت عزت اللہ اعظمی دستگیر
 شیخ محمد بن عبدالقادر گیلانی قدس سرہ -
 دیوان مختصر ہا و مستاہل زبان کا کلام ہے
 دیوان مختصر غنیا پوری اور نواہق کلام از
 لکھنؤ میں دہ تار دست جو تذکرہ میں
 دیوان غنی درسی دیوان مصنفہ ماہم
 کا ہر علی غنی کشمیری -
 دیوان مہتاب از سنخورد تازک فکر مشہور
 کتاب راسخری اور استویدہ علی کثرہ -
 دیوان موزون از خوش فکری -
 عالیجناب راجہ رام نرائی صاحب استویدہ
 دیوان ناصر علی شاعر نامور کا کلام ہے
 جو ہر مضمون میں دیوان نرائی محمد منجانی
 اہل زبان اور اسکے ساتھ منشی جو ہر سنگم
 کا کلام ہے جو تلامذہ مرزا صاحب سہین -
 دیوان کشفی - از جلوہ خیال بلند مولو
 شہ سلامت اللہ -
 دیوان ہلالی - از کلام اہل زبان -

مجموعه کتب نفیسه
در علم طب و جراحی
و کتب دیگر
از کتب نفیسه
در علم طب و جراحی
و کتب دیگر

مجموعه کتب نفیسه
در علم طب و جراحی
و کتب دیگر
از کتب نفیسه
در علم طب و جراحی
و کتب دیگر

کتاب نفیسه علم طب و جراحی

کتاب نفیسه علم طب و جراحی

تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی

تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی
تفسیر نظامی گنجوی

نظامی گنجوی
نظامی گنجوی
نظامی گنجوی

قصائد و پرچام
ساجی نامه ظهوری
قرآن السعیدین

شعری گنجوی
شعری گنجوی
شعری گنجوی

تذکره شعرا
تذکره گاشقین
تذکره گاشقین

درسی کتاب باقیه ملک گنجوی
مصنفه مولانا نظامی گنجوی

وقتی بارسی
مولوی عبد الغفور خان

ایضا - جلی قلم نازق توسط قطره ای
شوشخط معشی مع فرزندک

شعری بتقدیرین تذکره
عطا حاصل کی از هر دو حضرت مولوی

سکندر پیامه گنجوی
شعری یوسف زین العابدین

عطا حاصل کی از هر دو حضرت مولوی